

საქართველო

ფასი | ღირს

გაზეთი

gazeti@inbox.ru

მოგვალნი
პრეზიდენტი
10 — გეგ
თუ პაიკი?

ინჟინერ ივანეშვილის მარგველოიდი

მხარეთვით «ოცნებას» ნიორი!

- 2 ზვიგენები, «ლე ტრუფი» და ნახიონალური ვნებების კვირა
- 6 ქართული ოცნება და ავღანური რეალობა
- 8 მარგველაშვილის პრეზიდენტობა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის მონესრიგებასთან შეუთავსებელია
- 14 გაზაფხულის 17 ბეიღვაბა
- 15 მსუბუქი მრეწველობის მკიმა პრობლემა
- 16 პროკურატურის კველი თანამგრომელები საქმეში რაუნება სულს აბრიყვებენ
- 19 ნიუ იორკის სკოლაში გოგონებს ლესგოსელობის გაკვეთილებს უტარებენ

«არავითარი ხუთი დღე. ომი 8 აგვისტოს უკვე დაშთავრებული იყო»

„ვასტანგაშვილის ჯივიდან გიყავივით გადმოსტნენ ახალნიეზი და გაიძტნენ. კმაჰ კმა მიატოვა, დათა გორისკენ გაიძტა, ბარო კი ერთი გლეხის — ბარუაშვილის ოჯახში შევიარდა და შეშინებული, გაბიყავული ეკითხებოდა, — გორის გზა საით არისო. მათ უთხრეს, საითაც იყო. გამოვარდა, ღოგეს გადაახტა და გაიძტა.“

თავთუხაშვილიც გაიძტა, „მასტარა“ რომ მანქანაში უჯდებოდა, ნისლით გადმოგდეს, ალბათ, იფიქრეს, მანქანა არ დაშთავრდესო.

მისეილ სააკაშვილის ჩვეულებრივი ფაუზი

სააკაშვილის რეჟიმს არაერთგზის უნოდეს ფაუზისტური. მიზანშეწონილია, დავადგინოთ, რამდენად მართებულია ამ ტერმინის გამოყენება.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბიძინა ივანიშვილს მოუწევს დაფიქრება იმაზე, თუ რა შეიძლება გაკეთდეს, რათა დაკავშდეს ბანიშვილს, ანავე დროს, გარკვეული ნაბიჯების გადადგმა ყოფილი მაღალჩინოსნების პირადი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, რომლებიც, მათი წარსულის მიუხედავად, ქუჩაში თუ რესტორანში დაცულნი უნდა იყვნენ განრისხებული მოქალაქეების მუშტებისგან ან ლინჩის წესით გასამართლებისგან; სხვა მიდგომა პრობლემის მიმართ ანტისახელმწიფოებრივია.

ზვიგენები, «ლა ტრუფე» და სასიონაღოური ვნებების კვირა

„მე და სანდრა ეგვიპტეში ვიყავით. ზღვაში ვცურავთ და დავინახე, ქვემოთ ორი ზვიგენი ზის და გვიყურებს. გავგეჟიდი, რა არის ეს-მეთქი? მითხრეს, — ნუ გეშინია, ორი წელია, ეგ ზვიგენები მანდ არიან, არ შეგჭამენო. რუსეთიც ასეა: როცა მოუწდება, მაშინ შეგჭამს“, — ამ ისტორიის წყალობით, გასულ კვირას საზოგადოებისგან მივიწყებულმა მიხეილ სააკაშვილმა რამდენიმე საათით მოახერხა საყოველთაო ყურადღების მიპყრობა; აუდიტორიას ძალიან მოეწონა რელაქსირებული, მჯდომარე ზვიგენები, რომლებიც უცნაურად მოაგონებდნენ ალიგატორს საბჭოთა ანდერგრაუნდის ძველი სიმღერიდან, რომელსაც ჰიპებმა მარხუანა მოაწვეინეს. ამ ზვიგენებმა დაჩრდილეს ყოველივე დანარჩენი, რაც ამ განცხადებაში იყო, არადა, მასში, როგორც პატარა სარკეში, კიდევ ერთხელ აირეკლა მიხეილ სააკაშვილი ყველა თავის პრობლემასთან ერთად.

ციმბირი არ გვაქვს, რომ გადავასახლოთ და ბანაკებიც არ აგვიშენებია.
არაფერია გასაკვირი იმაში, რომ სააკაშვილის ამ სიძულვილის (ბიოლოგიურის... ზოოლოგიურის... ზუსტი განსაზღვრების შერჩევა საკმაოდ რთულია) პასუხი ისევ სიძულვილი გახდა. ასე რომ, „ნაციონალისტების“ ინტერესებშია თბილისის ცენტრში (ისევე, როგორც სხვაგან, თუმცა აქ განსაკუთრებით) ფრთხილად მოქმედება, პოლიტიკური და კაბინური ნების მიმართ გამაფრთხილებელი მოქმედებები მათ გვიარდით შეიქმნება არ აღმოჩნდება.

როგორც წესი, მამაკაცებს (ჩვეულებრივ, საშუალო-სტატისტიკურ მამაკაცებს, მთავარსარდალზე ხომ ლაპარაკი ზედმეტია), „ნუ გეშინია“-თი არ მიმართავენ, რადგან ეს შეურაცხყოფის ტოლფასია. ეს შეიძლება მოხდეს ორ შემთხვევაში: ა) თუ თანამოსაუბრე ფიგურანტს არაფრად ავადებს და ამას შეგნებულად ხაზს უსვამს; ბ) თუ ფიგურანტი ნამდვილად შემინებულია და ეს გარეგნულად გამოავლინა. მეორე შემთხვევის კარგ ილუსტრაციას წარმოადგენს ვიდუფალი, რომელიც ასახავს სააკაშვილის ცნობილ გაქცევას პიპოტეტური რუსული თვითმფრინავისგან, კერძოდ კი ის ეპიზოდი, როდესაც (ამ სამარცხვინო სცენის ბოლოს) დაცვის თანამშრომელი სააკაშვილს ამშვიდებს: „ნუ გეშინია!“. სააკაშვილი, შესაძლოა, ვერ მიხვდა, რომ ამ ფრაზით „ზვიგენების ისტორიიდან“ საკუთარი თავი კიდევ ერთხელ დაიმტკიცა, თუმცა ეს, პრინციპში, მისი პრობლემაა. ასევე სახასიათოა რეაქცია „გავგეჟიდი“ საფრთხის წინაშე, როდესაც პასუხისმგებლობა არა მხოლოდ საკუთარ, არამედ გვერდით მყოფი მანდილოსნის უსაფრთხოებაზე გეკისრება, საქორაო (ცხადია, იმ შემთხვევაში, თუ ეს შეგიძლია) საკუთარი თავის კონტროლი და ცივი გონებით მოქმედება; გავიყვება კი ამისთვის საუკეთესო ფსიქოლოგიური მდგომარეობა არ არის. და ბოლოს, ეს პასაჟი დავიკვირვებდა რუსეთის შედარებით ზვიგენთან, რამაც, სავარაუდოდ, კიდევ ერთხელ შეგახსენა ის ტრაგიკული ფაქტი, რომ 2008-ში განრისხებული რუსეთის პირისპირ იმ მთავარსარდალთან, რომელსაც საფრთხე აშიონების და აბიძგებას.

ფიგურას ქართულ პოლიტიკაში? არის თავისთვის, ღიმილის მიხედვით თუ ვიძსჯეულებით, თავს კარგად ან კიდევ, ძალიან კარგად გრძნობს (იმდენად კარგად, რომ ვერც კი წარმოვიდგენთ), მჯდომარე ზვიგენებზე საოცარ ისტორიების ყველა და ვერ გამოვრიცხავთ, რომ მალე მფრინავ სპილოებსაც მიადგება. მაგრამ იმის გათვალისწინებით, რომ, ფორმალური თვალსაზრისით, ის ვერ კიდევ სახელმწიფოს მეთაურია (მიუხედავად იმისა, რომ საზოგადოების უმრავლესობა ლეგიტიმურად არ თვლის), მისი განცხადებებისთვის ყურადღების მიქცევა, ალბათ, მაინც საჭიროა, რათა უცაბედად რეალობისგან საბოლოო მოწყვეტის საბედისწერო მომენტი არ გამოვტოვოთ და საჭიროების შემთხვევაში, ჰუმანიზმის ზოგადი პრინციპებიდან გამომდინარე, დახმარება აღმოვუჩინოთ, უფრო სწორად კი, ბოლოს და ბოლოს მივცეთ შესაძლებლობა შესაბამისი დარგის სპეციალისტებს, ეს გააკეთონ.

ლი უკანდახევით წითელ ხილამდე, სადაც ისინი, სავარაუდოდ, მოუყვებოდნენ გაოგნებულ აზერბაიჯანელ მეზარეულებს, რომ გამძვინვარებული მამუკა ბაკურია ფეხდაფეხ მოსდევდა შეძახილით „ზის იხ სპარტა!“, უკაცრავად, „ზის იხ მამაქი“ (წვერიტი ჩამოჰვავს ლეონიდეს). ასე რომ, „ნაციონალისტ“, სპარტაუდოდ, გაუხარბით, რომ, მათი ბაღიანი კარსმომდგარი ბრძოლის ველიდან ესოდენ წინდახელდახელ გაუხარბა, რამდენიმე პირადი ბრძოლის სარდალი იონა მარაბიშვილი.

როდესაც გამოძიების ექსპერტობა და სამართლიანობის აღდგენის იდეა ეჭვქვეშ დგება და ამდენი მოქალაქე გამოთქვამს სურვილს, მართლმსაჯულება საკუთარი მუშტებით ალაპარაკდეს, ეს ძალიან ცუდი სიმპტომაა, რომელიც მიანიშნებს იმაზე, რომ „რალაც დალა დანიის სამეფოში“ და სიტუაცია სასწრაფოდ უნდა გამოსწორდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ქვეყანა შეიძლება გადაიქცეს რინგად ბრძოლებისთვის წესების გარეშე. ბიძინა ივანიშვილს მოუწევს დაფიქრება იმაზე, თუ რა შეიძლება გაკეთდეს, რათა დაკავშდეს ბანიშვილს, ანავე დროს, გარკვეული ნაბიჯების გადადგმა ყოფილი მაღალჩინოსნების პირადი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, რომლებიც, მათი წარსულის მიუხედავად, ქუჩაში თუ რესტორანში დაცულნი უნდა იყვნენ განრისხებული მოქალაქეების მუშტებისგან ან ლინჩის წესით გასამართლებისგან; სხვა მიდგომა პრობლემის მიმართ ანტისახელმწიფოებრივია.

და მათი ბელადის დამოკიდებულებაზე თბილისის ცენტრალური უბნების მიმართ, რომელიც წლების განმავლობაში გატარებული პოლიტიკური და უამრავი განცხადების ქვეტექსტში ფიქსირდებოდა. ამ მოსაზრების კარგ ილუსტრაციას წარმოადგენს ნანყვეტი უკრაინის ჟურნალისტთა ეროვნული ფედერაციის მდივნის — გლეგ გოლოვჩენკოს 2011 წლის ნერილიდან. ავტორი სააკაშვილის მიმართ ფრთხილად კეთილგანწყობილი იყო, მაგრამ, როდესაც საუბარი განხილულ თემას შეეხო, სააკაშვილის ემოციური ამოფრქვევით გაოგნებული დარჩა (ციტატა): „თუ მთელი საუბარი განხილული იქნებოდა, ან უნდა მოხდეს დაახლოებით ისეთი რამ, რაც ნაძალადევის შუალედურ არჩევნებზე მოხდა, როდესაც ამომრჩეველთა დაბალი აქტიურობის პირობებში (რაც მოსალოდნელია საპრეზიდენტო არჩევნებზეც), ორმა კონკურენტმა, კუკავამ და მანჯავიძემ, ერთმანეთს და „ქართული ოცნების“ კანდიდატს ხმები წაართვეს და „ნაციონალების“ კანდიდატმა კინალამ მეორე ადგილი დაიკავა, ხოლო გამარჯვებულმა თამარ კორაიაიმ „ოცნებიდან“ 50%-ზე მეტი ვერ მოაგროვა (საპრეზიდენტო არჩევნებში ასეთ შედეგს მეორე ტურის დანიშნვა მოჰყვებოდა).

ჯერჯერობით ძნელი სათქმელია, ვინ მიიღებს მონაწილეობას საპრეზიდენტო არჩევნებში „გარე ოპოზიციიდან“ დარამდენად რეიტინგული იქნებიან ეს კანდიდატები; არადა, „ნაციონალების“ ფარდობითი წარმატება (ვერცხლის ან ბრინჯაოს დამაჯერებელი მედალი) სწორედ ამ ფაქტორზეა დამოკიდებული. ასევე ძნელია იმის ამოცნობა, თუ როგორი იქნება მათი კამპანიის ძირითადი იდეა, თუმცა გამოცხადებული არაა, რომ წინასწარ ჩვენო კლიბებში მათ ზვიგენები განგმირონ (კრეატიულია, თანაც პეროიკული), აკვალანგებსა და ნითელ ლასტებს მათზე გამოსახული ხუთიანი, ალბათ, სააკაშვილი უშოვის.

ლიბიტრი მონიავა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ასი ათასობით მშვიდობიანი ერაყელის სიცოცხლე დამოკრატის სამსხვერპლოზე მიიტანა. ახლა ავღანეთში ავღანელებს ასწავლიან დამოკრატის. რატომ მონაწილეობენ ამ სისხლიან ბაკვეთილებაში ქართველები? შინ, საქართველოში, ყველაფერი მოგვარებული გვაქვს?

ქართული ოცნება და ავღანური რეალობა

ზოგადი და მანტრასავით გაზეპირებული შეფასებები ქართველი სამხედროების ავღანეთში ყოფნაზე ასე გამოიყურება: „ისინი იქ საქართველოს იცავენ“. ამას ამბობდა სააკაშვილი და მისი გუნდი, ამასვე იმეორებს ახალი ხელისუფლებაც. მთელ ამ ურავატრიოტულ აბსურდში იშვიათად, მაგრამ მაინც გაისმის კრიტიკული ნოტები.

თანამედროვე ქართველებს სულ უფრო ხშირად უნოდებენ მამულეებს. ერაყისა და ავღანეთის კვლადაკვალ ახალმა ხელისუფლებამ უკვე მალიშიც გადაწყვიტა სამხედროების გაგზავნა. რა ესაქმება ქართველებს მალიში, ამით რატომ-ღაც თითქმის არავინ ინტერესდება. ამასობაში კი ავღანეთში კიდევ სამი ქართველი სამხედრო დაიღუპა და 20 დაიჭრა.

თავად ის ფაქტი, რომ საქართველოს მთავრობას თავდაცვის პრიორიტეტი ვერ განუსაზღვრია, საკუთარი ხალხი ვერ დაუცავს და სხვის ბადაჩინებს ცდილობს, არის საკმარისი იმისთვის, რომ ასეთი მოუხადადელი და არაკომპეტენტური ძალა ნატოში არ მიიღოს.

ნატოს მოიხედოდა კიდევ უფრო შორს მიდის და ერთ-ერთი ინტერნეტ-ფორუმელი როყოფდ აცხადებს: „ნატოში მიტოვებული მთავარი ტერიტორიები. დღევანდელ მოსახლეობას ტერიტორიები მყოფი სანქციათა ფაქტორი ქვეყნის სახელისუფლო განვითარების განხორციელებისთვის უნდა იქნას, რა თქმაობაში. ქართველებს უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს...“

ბი კი სხვადასხვა ქვეყნის არმიებში მსახურობენ. „სამშვიდობო მისიები“ ოფიციალურად დასაქმებული ქართველების რაოდენობას არც ინდივიდუალური კონტრაქტებით ნასულების რაოდენობა ჩამოუვარდება. უბრალოდ, ამ სტატისტიკის შედგენით თავს არავინ ინუხებს.

ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.

ქართულენოვანი ბლოგი, სახელად State Interest (სახელმწიფო ინტერესი), გვამცნობს: „ქართული ჯარი ავღანეთში ვერაფერს ისწავლის ისეთს, რაც სამშობლოს დაცვისთვის გამოადგება. ეგრეთ წოდებული „სამშვიდობო ოპერაციები“ და ომი სამშობლოს დაცვისთვის საგვებით სხვადასხვა უნარს, ცოდნასა და ტექნიკას მოითხოვს. ქართული ჯარი მოსამზადებელია, რათა სამშობლოს, საქართველოსა და მისი მოსახლეობის, დაცვა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს, უნდა შეეძლოს...“

სხვა ფორუმელი მას შენიშვნას აძლევს: „მაპირებს მეთოდ მნიშვნელობას, ნონას და ღირებულებას არ ატარებს ჩემთვის, რამდენსაც თბობი, განმარებული, სამუდამოდ განწირული ბავშვის ცრემლი. ახლობელი არ დაგლუპავს, არ დაგიკარგავს, არ წაუღია იმ ქვეყნად შენთვის ძვირფასი, საყვარელი, უაღრესად გულითადი და ღირებული ადამიანი? რობოტი ხომ არ ხარ! თუ არავინ გიყვარს, არავინ გეყვარება, არავინ გენატრება, მაგრამ ცოდო ხარ!“

საკუთარ მინა-წყალზე ავღანეთს რომ სხვის ჭკუაზე ცხოვრება არ უნდოდეს, ამაში არ არის გასაკვირი? ან რომელი ქვეყანა იცოტ, სადაც ამერიკელები და მათი ერთგული ნატო შევიდა და ახლა უკეთესი მდგომარეობაა, ვიდრე მათ შესვლამდე იყო?

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

„ვიცე-პოლკოვნიკი ზვიად ჩადუნელი, რომლის ადგილი ქართულ არმიას არ აღმოჩნდა, ჟურნალ „არსენალის“ ფურცლებზე იხსენებს, როგორ გაიარა ავღანეთის ომის შემდეგ სწავლება ჯერ პეტერბურგის უმაღლეს საერთო-საჯარისო სამეთაურის სასწავლებელში, შემდეგ თურქეთში — სტრატეგიული და გეგმარების კურსებში, შვეიცარიაში — სამთომომზადების კურსები და ამერიკაში, ტეხასის შტატში — ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლება, მერე კი კანზასის შტატში არსებულ ამერიკის არმიის საკომანდო და გენერალური შტაბის კოლეჯში ჩააბარა.“

ველი — კაპარაღები ალექსანდრა კვიციანი და ვლადიმერ შანავა, უმცროსი სერჟანტი ზვიად დავითაძე ავღანეთში სიცოცხლეს გამოეწირა. იმ კიდეც 1560 ქართველი და ვიღაცისთვის „მისაღები“ დანაკარგის პროცენტით რეალური სამი ქართველი ოჯახის ტრაგედია.

განსასჯელის სკამზე მჯდომი თავდაცვის ყოფილი მინისტრი ბაჩო ახალაია მოქმედ მინისტრს არ ჩამორჩება და ციხიდან უხდის მადლობას დალუპულთა ოჯახებს: „მინდა ღმერთს ვთხოვ, გამოეხატოს იმ სამხედრო მოსამსახურეების, გმირების ოჯახებისადმი, რომლებმაც ქვეყნის უსაფრთხოებას საკუთარი სიცოცხლე შესწირეს, რითაც უდიდესი დანაკარგის მიადგა საქართველოს შეიარაღებულ ძალებს და მთლიანად საქართველოს. ასევე, მინდა, თანაუგრძნობ მათ ოჯახებს და მადლობა გადაუხადო სამაგალითო გმირების აღზრდისთვის.“

მინდა, გავამხვილო თითოეული დაჭრილი სამხედრო მოსამსახურე და მათ ოჯახებს ვუთხრა, რომ ქვეყანაში მცხოვრები თითოეული მოქალაქე, მათ შორის მე, აღვიქვავთ მათ ქვეყნის სამაგალითო მოქალაქეებად, რომლებიც საკუთარი სიცოცხლის რისკის ფასად დგანან ქვეყნის სადარაჯოზე. იმედია, რომ ისინი სრულიად ჯანმრთელები დაუბრუნდებიან საკუთარ ოჯახებს, საქართველოს შეიარაღებულ ძალებს და ასევე ღირსეულად გააგრძელებენ სამხედრო სამსახურს.“

ბოდიშის მოხდის ნაცვლად, ბაჩო ახალაია მადლობებს უხდის დალუპულთა ოჯახებს. ეს სიტუაცია, ტრაგედია რომ არ ეხებოდეს, უთუოდ სასაცილო იქნებოდა. დაახლოებით ისე, როგორც აზღაურის სიმღერაში „კავკასიური ცარცის წრიდან“:

„რატომ ჩვენს კაცებს ალბრა აქვთ ძარღვები სისხლი?! ჩვენს ქალებს ცრემლი რატომ დაუშრთა? და რატომ შერჩათ სისხლი სასაკლაოზე მიდინილ ხბორებს, ცრემლი კი მხოლოდ წყლის ნაპირას მტირალ ტირიფებს? რატომ?..“

სამდივნოები გაჭედილია, ჩინოვიკები ლამის არის ქუჩაში დასხდნენ! თავადები სუფრას უსხედან, ჩვენს კაცებს კი სისხლის საღვრელად ერეკებიან! ვინც თვლა არ იცის ოთხამდე კარგად, რვა კერძა ყლაპავს! რატომ?..“

და ბოლოს, სწორედ ამიტომ ალბრა აქვთ ჩვენს კაცებს სისხლი, სწორედ ამიტომ დაშრობათ ჩვენს ქალებს ცრემლი“.

პრაქტიკა მსიური დანაშაულებების შესაქმნელობაზე საუბრობს

საშუალო და მცირე რგოლზე ამნისტიის შემოღება მოგვიწევს — ამის თაობაზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა მედიასთან შეხვედრის დროს ივარაუდა. „პროკურატურაში ძალიან ბევრი განცხადებაა შესული, პროკურატურას შქონდა ძალიან ბევრი ინფორმაცია. მუშაობა მიმდინარეობს. არ იქნება სასურველი, რომ მასიური დაპატიმრებები მოხდეს საქართველოში, რისი ეჭვიც არსებობს. ვნახოთ, როდესაც ახლოს მივალთ და უფრო აშკარა გახდება პროკურატურის ქმედების შედეგები, იქნებ ამ პროცესს დაუბრუნდეთ და ამის საჭიროება დადგება“, — განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა.

პრემიერი ე. წ. სიმარტოსის კომისიის შექმნასთან დაკავშირებით გამოთქმულ მოსაზრებასაც გამოეხმაურა და აღნიშნა, რომ ამ საკითხს სპეციალისტების მსჯელობა სჭირდება და მისთვის მისი არის კარგად ცნობილი არ არის. ბიძინა ივანიშვილმა ასევე აღნიშნა, რომ ეს შესაძლოა საფუძვლიანი იყოს და მისაღებია.

პრემიერი ე. წ. სიმარტოსის კომისიის შექმნასთან დაკავშირებით გამოთქმულ მოსაზრებასაც გამოეხმაურა და აღნიშნა, რომ ამ საკითხს სპეციალისტების მსჯელობა სჭირდება და მისთვის მისი არის კარგად ცნობილი არ არის. ბიძინა ივანიშვილმა ასევე აღნიშნა, რომ ეს შესაძლოა საფუძვლიანი იყოს და მისაღებია.

გეორგია

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ვინაიდან „ნაციონალური მოძრაობა“ ცხრა წელიწადში ერთ დიდ ჭიად ჩამოყალიბდა, მასზე ნულარ შეხედულებით, ახლა „ოცნებაში“ შეპარულ და დასადგურებულ ჭიებზე ვილახარაკოთ, რომელთა მდუმარე თანხმობის თუ ხმაურიანი კოაბიტანტობის წყალობით გაქცეული ბოლო „ნაციონალი“ ნელ-ნელა უკან ბრუნდებიან და პოლიტიკური აღდგომის იმედით აქეთ გვედევნიან.

მიართვით «ოცნებას» ნიორი!

ნიერის სასწაულმოქმედ თვისებებს ჩვენი ხალხი ოდითგანვე იცნობდა. გარდა იმისა, რომ ნიორი უამრავ დაავადებას კურნავს, იგი ანტისეპტიკურაა, მას მცენარეთა მავნებლებისგან დასაცავად და, წარმოიღვინეთ, ადამიანის ორგანიზმში არსებული პარაზიტების გამოსადევნადაც იყენებდნენ. ნიერისგან დამზადებული „ჭიების“ წამალი ძველთაგან იხმარებოდა საქართველოში.

ქართულ პოლიტიკურ კლასს რომ არჩვენებამდე და არჩვენების შემდეგ უამრავი ჭია შეუჩნდა, ეს შეუიარაღებელი თვალთვალს კარგად ჩანს. ისიც ნათელია, რომ დასავლეთიდან ჩამოწოდებულ კოაბიტანტის ახალი პოლიტიკური ელიტა მზადყოფნით შეხვდა. სულ უფრო დათბენ „ნაციონალები“ ზოგიერთი „მეოცნების“ მიმართ, სამართლიანობის აღდგენა კი არა და არ ხდება. ძველი და ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლები ვერ თუ არ ხედებიან, რომ, რაც უფრო დაიგვიანებს სამართალი, მით უფრო მეტია შანსი, „ნაციონალებს“ ანგარიში ყველამ ინდივიდუალურად გაუსწაროს.

კაფესა და რესტორანში რომ არ შეესვლება, არც უამს იფურცებენ, ძველებური უტიფრობით განაგრძობენ ხალხის გაღიზიანებას და ამჯერად უკვე სამი ყოფილი დამდობელი – დავით საყვარელიძე, ზაზა გორიზია და გიორგი ვაშაძე გაილახნენ. ახლა ისევ უტიფრად მოიხიზნებიან „დამნაშავეთა დასჯას“, თითქოს გირგვლიანის მკვლელები და დამკვიდრები დაესაჯათ!

ქაფის მარტო იმიტომ არ უნდა შეიღონდნენ, რომ სწორედ ქაფიდან განიყვანეს დასაქვავად სანდრო გირგვლიანი, თუმცა ამ მოგონებით მათ არც კალა-სიანი შეიხვედნენ, არც რუსთაველზე და, ზოგადად, არც შუაში სიარული უშვებენ აქვით! ისინი კი ჯოჯოხად, ვირისა და პიტნის არ იყოს, ხალხს ყველგან თვალში ეჩხირებოდნენ და, როცა ცხვირში მოხვდებოდა, პოლიტიკურ დევნაზე იწყებენ ყვირილს.

არადა, მათ მართლაც პოლიტიკური ნიშით უსწორდებიან, ოღონდ ამას „მეოცნებები“ კი არ აკეთებენ, არამედ რიგითი მოქალაქეები, რომელთაც ქართული პოლიტიკური სინამდვილე სულ უფრო ნაკლებად მოსწონთ.

ჭიები არ ისვენებენ, ისინი შიგნიდან ხრავენ ქართულ პოლიტიკურ ორგანიზმს და, პარტიულობის მიუხედავად, ერთმანეთში სულ უფრო იოლად ახერხებენ სიმბიოზს. ვინაიდან „ნაციონალური მოძრაობა“ ცხრა წელიწადში ერთ დიდ ჭიად ჩამოყალიბდა, მასზე ნულარ შეხედულებით, ახლა „ოცნებაში“ შეპარულ და დასადგურებულ ჭიებზე ვილახარაკოთ, რომელთა მდუმარე თანხმობის თუ ხმაურიანი კოაბიტანტობის წყალობით გაქცეული

ბობოლა „ნაციონალი“ ნელ-ნელა უკან ბრუნდებიან და პოლიტიკური აღდგომის იმედით აქეთ გვედევნიან.

ახალი საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენლები კი საკუთარ თავს დაპყრობის და მრავალმნიშვნელოვანი ღიმილით გვირგვინებიან ნათელ მომავალს, რომლის კონტურები კოაბიტანტის ბურუსში სულ უფრო გაურკვეველი ხდება. „კონსტრუქციული“ სიგლში ჩაპარდნილმა „მეოცნებებმა“ თითქმის ერთხანს დაუჭირეს მხარი აფრასიძის ამომხვევებზე, რომლებსაც ვინცა-საქმიანის თანამდებობაზე, თანადაც ისა, რომ აფრასიძის ბიოგრაფიის მანძილზე ერთი ცოდვაც არ აწვევს კისერზე!

სერგო რატიანს ხახვივით შეარჩინეს კობა დავითაშვილისთვის მოქმედი მუშტი და, სამაგიეროდ, ისევ კობა დაამუხათეს, თუ ნერვებს ვერ თოკავს, სახლში დაჯდეს! ნერვებს ველარც ხალხი თოკავს და რა ვქნათ ახლა, ყველანი სახლებში დაჯდეთ და თქვენს ნაგებულ დებატებს უფსინოთ? ნაგებულს, რადგან ჯერ არც ერთ ტელედებატში „ნაციონალებისთვის“ თქვენს სიტყვა-პასუხი არ მოგიგიათ და ისინიც, გულზე მოსულები, ისევ ჩვენ გვეჭიმებიან!

რამდენი ახირებაც ძველი ხელისუფლების წევრებს გამოუჩნდა, იმდენზე თანხმობა მიეცით, ხან სარეიტინგო კენჭისყრები ატარეთ და ხან „პოლიტიკური ნიშნით“ სამსახურიდან დათხოვნილ „ნაციონალებზე“ აიჩუყეთ გულად, თითქოს მთელი ცხრა წელიწადი უსწორებდა ანგარიშს ხალხს „ნაციონალი“!

ესა თუ ბაბრქაძე, ხალხი ახლა „მეოცნებებს“ გაუსწორდება და ქაფ-რესტორანში აღარც მათ შეიხვედნენ, თქვენ კი „ნაციონალებზე“ ნაკლებად, იცნობდნენ, არც მათ უყვართ!

ორმა ნადირაშვილს რომ ნეპოტიზმზე ამდენს აღაპარაკებ, კი ხარ ყველაფრის ღირსი, მაგრამ ჩვენი დავაშავეთ? ჭიები დასაყრელი გყავთ, ძვირფასო „მეოცნებებო“,

ჭიები გყავთ «ოცნებაში», გუბნებით, და ღროულად მიხადეთ, ვიღრა გვიანი არ არის! ჭიები გარტო წონას კი არ აპარკვინებენ ორგანიზმს, სიძინის გამოწვევას შეუქლიათ!

თორემ მდგომარეობა სწრაფად დაგიძიმდებათ და მერე აღარაფერი გიშველით. უმრავლესობის გაყურსულო წევრები, თქვენ გგონიათ, სხდომათა დარბაზში მარტო ჯდომისთვის მიიღეთ მანდატები? ერთხელ მაინც ამოიღეთ ხმა იმ ათასობით ადამიანსა და ოჯახზე, რომლებიც თქვენი იმედით და საკუთარი ოჯახის წევრების დამანტაჟების რისკით გამოდიოდნენ „ოცნების“ მიტინგებზე და 1 ოქტომბერს აკანკალებული ხელით ხაზავდა 41-ს! იქნებ კობა დავითაშვილი გაღიზიანებთ, რადგან თქვენს აწყობილ ცხოვრებაში თავისი კრიტიკით დისონანსი შემოაქვს? არსებობს გონივრული აზრი, რომ პარლამენტის თვლინის დაკარგვას არც თქვენ გაჩაჩაჩაბთ, რადგან აქ მათი შემწეობა გეგმავთ, თქვენ კი დისკორდით მსოფლიო გუბავს სანიკიძეს ემხრობა!

პრემიებიც ისევე გამოიწვევთ, როგორც უტიფარი „ნაციონალები“ ინერდენ; ახლა, ამბობენ, ის პრემია და ხელფასი გაგიერთიანებიათ და გაორმაგებულ ხელფასს სახით იღებთ. ეგ არის თქვენი საარსებო მინიმუმი? ერთი გართავთ გამოიხედეთ მაგ აკვარიუმში და ხალხსაც ჰკითხეთ, თქვენი კეთილდღეობა ჭამოს?

ყოველდღე, როცა თქვენ „ნაციონალურ მოძრაობას“ სიცოცხლეს უხანგრძლივებთ და თან ამას ქართული დემოკრატიის ამოცანად ნათლავთ, ათასობით მხარდამჭერს ჰკარგავთ და ამას, ალბათ, მხოლოდ არჩევნებზე იგრძნობთ, რადგან არჩევნებს შორის პერიოდებში ხალხი არ გახსოვთ, არჩევნებზე კი ადამიანი თქვენთვის მხოლოდ ხმაა და მეტი არაფერი.

იმავლე მაინც იზრუნეთ, თანაც ცოცხლად, თორემ ოპოზიციამ ყოფნისას კი ითხოვდით ბიომეტრიულ პასპორტებს, მაგრამ ახლა ამის გაკეთებას აღარ ჩქარობთ. როგორც ჩანს, რაღაც დიდი საიდუმლო ამომრჩეველთა სიაში, რომლის ნამდვილობა ჯერ „მემარჯვენეებმა“ დაადასტურეს, ახლა კი თქვენ ადასტურებთ თქვენი დუმილით.

ჭიები გყავთ „ოცნებაში“, გუბნებით, და ღროულად მიხადეთ, ვიღრა გვიანი არ არის! ჭიები გარტო წონას კი არ აპარკვინებენ ორგანიზმს, სიძინის გამოწვევას შეუქლიათ!

კოაბიტანტის მორიგი ზეიმი ფოთის საკათედრო ტაძრის კურთხევის შემდეგ შედგა: მეუფე გრიგოლი, იგივე „მეუფე ყანდური“ სააკაშვილმა ბრწყინვალეობის ორდენით დააჯილდოვა. ეს ის „მეუფე ყანდურია“, რომელსაც საბჭოთა წარსულში სხვისი მოპარული მანქანები ღვინავდა (მაშინდელ ორჯონიკიძეში) გადაჰყავდა, რისთვისაც რამდენიმეწლიანი სასჯელი რუსეთში მოიხადა. ერისკაცობაში გიორგი ბერბიჭაშვილი, დღეს კი მეუფე გრიგოლი, როგორც ჩანს, ღრმა სინანულის შემდეგ მივიდა ეკლესიაში, მაგრამ იმას როდისღა მოინანიებს, რომ იმავე ფოთის ტაძრის კედლებზე „მიხილ ალმა-შენების“ პლაკატებით შეკონდა აჭრელებული!

რაც ერი, ის ბერიო, ნათქვამია და სააკაშვილმა ფოთის საკათედრო ტაძარი ჯერ კიდევ კურთხევამდე გახსნა, თავისი დომინირების დემონსტრაცია მოხდინა რომის საზოგადოებაზე, თავისი ცხენი აირჩია სენატში.

ანუ პატრიარქს დაასწრო და ლენტი გაჭრა. ახლა არც კურთხევას დააკლდა და თავისი ამფონებისად წირვას დაესწრო. ტაძრიდან გამოსვლა ვერ მოასწრო, რომ „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატს დაესხა თავს და ივანიშვილს ის დააბრალა, რასაც თავად ცხრა წელიწადი შერებოდა: როგორც წერონმა წარადგინა თავისი ცხენი სენატორად, ისე წარადგინა ივანიშვილმა პრეზიდენტობის კანდიდატად გიორგი მარგველაშვილი!

მიხილ სააკაშვილი: მე კონკრეტულად ამ კანდიდატურაზე არაფერს ვიტყვი (მეტი რაღა უნდა თქვას! — თ.დ.), მაგრამ, უფრო ზოგადად რომ ვთქვათ, თავის დროზე, როდესაც რომის იმპერატორმა წერონმა გადაწყვიტა, რომ

დადგება, — დაწერა სააკაშვილმა საკუთარ ოფიციალურ გვერდზე. მისატყვევებელი მას გაცილებით მეტი აქვს, ვიდრე წერონის და კალიგულას ვერგარჩევა, მაგრამ ამას ვერ გრძნობს და არც ახალი ხელისუფლება აწვევა მაინც-დამინც. იმ დღეს, კურთხევისას ორი ეპა — გენალია და ხარხაულიკა ერთ ტაძარში იდგნენ და ისე ამგვანად წირობას, როგორც ნაკიდებულ ფოთალაზის თანამაცხადრები. ესეც — კოაბიტანტის მაძლი!

იმავე დღეს სააკაშვილმა შეჩერებულ აღმშენებლობაზე ჭმუნვა კვლავ განაგრძო: „ეს ტაძარი, მართალია, დავასრულეთ, პრეზიდენტის ფონდში ამისთვის იყო ცოტა ფული დარჩენილი და რაც გვეწონდა, ძირითადი ნაწილი მოვახმარეთ ამ ტაძარს (ეტიკობა, რაც დუბაიში გრიგოლისა და გასახდომი პროცედურების შემდეგ შემორჩა, იმ ფულზე ლაპარაკობს! — თ.დ.), მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ტყვიანარევი სიხარულია, იმიტომ, რომ ფოთში ბევრი რაღაცა გაჩერებულია, იუსტიციის სახლი პრაქტიკულად დაკონსერვებულია, თეატრი ძალიან ნელა წავიდა და, რაც მთავარია, ფოთის კომპლექსის ნაწილი იყო ლაზიკის დიდი პორტი. ეს იქნებოდა ფოთის გაგრძელება და ერთმანეთის შეხება და ეს გამოიწვევდა ათობით ათასი სამუშაო ადგილის შექმნას და ეს არის დაკონსერვებული“.

ახლა, ბატონო „მეოცნებებო“, იმის შიშით, რომ რამე არ დაგაბრალდეთ ამ მართლად არ შემდგარმა წერონმა და კალიგულამ, გააგრძელეთ მისი მინიკალური პროექტების მშენებლობა და ბარემ „პრარაბა“ ვანი მერაბიშვილიც დანიშნეთ!

გეუბნებით, ჭიები გყავთ-მეთქი და ყურს არ მიგდებთ! „ოცნებაში“ მოკალათებული ჭიების მცდელობათა მიუხედავად, პირველი ჭია ისევ ირაკლი დარბაშვილმა გააგებინა სისტემას. რამდენიც უნდა ეცადოს მრავალ პოსტზე გადამხტარი და ახლა პრეზიდენტის ადმინისტრაციის ექსპერტ-ურთხეობის ანდრო ბარნოვი, გელა ხვედელიძე უმნიშვნელო ფიგურად მონათლოს, იგი შინაგან საქმეთა მინისტრის მომადი მოადგილე იყო, რომ დასაქვას და ასეთი რამ საპარტიულო უახლეს ისტორიას მართლაც არ ახსოვს.

ჭიებს მიხედვით, ბატონებო! თუ წამლის ფული არა გაქვთ, ხალხური ხერხით ისარგებლეთ — ნიორი მიირთვით! სუნი კი აქვს შემანუხლებელი, მაგრამ სააკაშვილმა და მისმა ბანდამ იმდენხანს და იმდენად შეგვანუხა, რომ ნიერის სუნს რამენაირად ავიტანთ! თქვენ ოღონდ ჭიები დაყარეთ და ჩვენ მოვიტანთ!

თაგარ დაპითონიანი

ალექსანდრე ჭაჭია:

ქალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს არამხოლოდ სტატუსს, არამედ პიროვნულ საკითხსაც. ახალი პრეზიდენტი არაფრით არ უნდა იყოს დაკავშირებული წინა რეჟიმთან, რომელიც ჩვენი პარტნიორების აღქმაში მათან და სისხლთან ასოცირდება. სასურველია, რომ იგი მათთვის უზომოდ უფრო ცნობილი იყოს, თუმცა, შესაძლოა, ის იყოს ახსოვლად ახალი სახე. მთავარია, იგი აცნობიერებდეს მასზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას, 1-2 წელიწადში ვითარების კარდინალურად შეცვლას.

მარგველაშვილის პრეზიდენტობა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის მონაცემების განხილვის საფუძველზე

2013 წლის 29 აპრილს მხოლოდ საინფორმაციო-ანალიტიკურმა სააგენტო საქინფორმმა გააკეთა პროგნოზი, რომ საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატად ბიძინა ივანიშვილი ვიცე-პრემიერს, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრ გიორგი მარგველაშვილს დაასახელებდა. პროგნოზი 11 მაისს გამართდა, მიუხედავად იმისა, რომ ქართული პოლიტიკტიკაში მარგველაშვილის განხილვა (კალაძის, ალასანიას, ზურაბიშვილის, ახვლედიანის, ხმალაძის, ბურჭულაძის და თავად ივანიშვილის), რომელთა შორის მარგველაშვილის გვარი საერთოდ არ ფიგურირებდა.

2013 წლის 29 აპრილს მხოლოდ საინფორმაციო-ანალიტიკურმა სააგენტო საქინფორმმა გააკეთა პროგნოზი, რომ საქართველოს პრეზიდენტობის კანდიდატად ბიძინა ივანიშვილი ვიცე-პრემიერს, განათლებისა და მეცნიერების მინისტრ გიორგი მარგველაშვილს დაასახელებდა. პროგნოზი 11 მაისს გამართდა, მიუხედავად იმისა, რომ ქართული პოლიტიკტიკაში მარგველაშვილის განხილვა (კალაძის, ალასანიას, ზურაბიშვილის, ახვლედიანის, ხმალაძის, ბურჭულაძის და თავად ივანიშვილის), რომელთა შორის მარგველაშვილის გვარი საერთოდ არ ფიგურირებდა.

ჯომისა“ და „ნაბელავის“, ხარისხიანი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის დაბრუნება რუსულ ბაზარზე“.

რა გვაძლევს მსგავსი პროგნოზის გაკეთების საფუძველს? აქ მე გლობალიზაციის პრობლემათა ცენტრის ხელმძღვანელის, რუსეთის სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის, საქართველოს სოციალური და ეროვნული ურთიერთობების აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტის, პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ ალექსანდრე ჭაჭიას მოსაზრებას მოვიხილო, რომელიც მან ჯერ კიდევ 20 თებერვალს „საქართველო და მსოფლიოსთან“ ინტერვიუში გამოთქვა: „თუ უკვე დამტკიცებულია მმართველობის საპარლამენტო მოდელი, მაშინ პრეზიდენტი პარლამენტმა უნდა აირჩიოს. ერთდროულად ძლიერი პარლამენტი, ძლიერი პრემიერი და ძლიერი პრეზიდენტი — ეს ფსევდოდემოკრატიული დემოკრატია... მაგრამ ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ პარლამენტის მიერ არჩეული პრეზიდენტი ნომინალური ფიგურა უნდა იყოს, ანუ მხოლოდ მონაცემების მიღებში და მონაწილეობაში. ჩაბაროს რწმუნების სიგელები ელჩებისგან, ატაროს პალატის და გაიბიძგოს. საქართველოს არ აქვს მაღალი თანამდებობის უსაქმურების შენახვის ფუნქცია. პრეზიდენტის ფუნქციები (მხედველობაში მქონე არაფორმალური, კონსტიტუციური, არამედ რეალური) ქვეყნის იმ სასიცოცხლო პრობლემებიდან გამომდინარე უნდა განისაზღვროს, რომელთა გადასაჭრელად პარლამენტისა და მთავრობის ძალისხმევა საკმარისი არ არის.

იმეჩნია, რომ პრეზიდენტის აქტიური მოღვაწეობის სფერო უნდა იყოს აფხაზურ და ოსურ მხარეებთან, რუსეთის ფედერაციასთან, მათ შორის ჩრდილოეთკავკასიურ რესპუბლიკებთან ურთიერთობა. ამ მნიშვნელოვანი საქ-

პრეზიდენტი ბიძინა ივანიშვილმა დღევანდელ დღეს სხვაგვარი გადაწყვეტილება მიიღო, რაც რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის აღდგენას და მათთან უწყობა დაკავშირებული საკითხების განხილვის საფუძველზე უნდა იყოს დაკავშირებული წინა რეჟიმთან, რომელიც ჩვენი პარტნიორების აღქმაში მათან და სისხლთან ასოცირდება. სასურველია, რომ იგი მათთვის უზომოდ უფრო ცნობილი იყოს, მთავარია, იგი აცნობიერებდეს მასზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას, 1-2 წელიწადში ვითარების კარდინალურად შეცვლას.

მისთვის საჭიროა მესამე პირი ქვეყნის უმაღლესი სახელისუფლო ემელონიდან — ანუ, პრეზიდენტი.

რა თქმა უნდა, ქალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს არამხოლოდ სტატუსს, არამედ პიროვნულ საკითხსაც. ახალი პრეზიდენტი არაფრით არ უნდა იყოს დაკავშირებული წინა რეჟიმთან, რომელიც ჩვენი პარტნიორების აღქმაში მათან და სისხლთან ასოცირდება. სასურველია, რომ იგი მათთვის უზომოდ უფრო ცნობილი იყოს, მთავარია, იგი აცნობიერებდეს მასზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას, 1-2 წელიწადში ვითარების კარდინალურად შეცვლას, — სამართლიანად მიეჩნია ალექსანდრე ჭაჭიას.

„არა მგონია, ბევრი პრეზიდენტი მოიძებნოს, რომელთაც ამ ჩიხში მოქცეული საკითხებით დაკავების სურვილი ექნებათ. ამ საკითხებს მხოლოდ ლამაზი და ფუფუნად პირელებით ვერ მოაგვარებ, ახალი პრეზიდენტის ფხა და შესაძლებლობა პირველივე თვეებში გამოჩნდება, ამიტომ ამ პოსტის დაკავებას მხოლოდ ის ადამიანი დათანხმდება, რომელიც დარწმუნებულია წარმატებაში და ფლობს

აუცილებელ პოტენციალს — კავშირებს, პირად ავტორიტეტს, სერიოზული წინადადებების პაკეტს. ასეთი ადამიანები კი ბევრი არ არის“, — დასძენს ჭაჭია.

ხოლო 10 აპრილს, უკვე „კავკასუსკაია პოლიტიკასთან“ ინტერვიუში ალექსანდრე ჭაჭია იმეორებს: „ამასწინათ მე ქართულ პრესაში გამოვედი წინადადებით, ფხაზე მათთან, სამხრეთ ოსეთთან, რუსეთთან, მათ შორის — ჩრდილოკავკასიურ რესპუბლიკებთან ურთიერთობის აღდგენას და მათთან დაკავშირებული პრობლემების მოგვარება. რა თქმა უნდა, ეს უკვე არ იქნება კომფორტული თანამდებობა, რომელიც ევროპის დედაქალაქებში ფუჭად ხეტიალის და მჭევრმეტყველების საშუალებას იძლევა. მას დასჭირდება ჩასვლა სოხუმში, გუდაუთაში, ცხინვალში, აუცილებლად ვლადიკავკაზში, მაიკოპში, გროზნოში, ნალჩიკში, მახაჩყალაში და, რაღა თქმა უნდა, მოსკოვში.

თუ ეს მიმდები მხარეებისათვის მისაღები ადამიანი იქნება, მაშინ, მაღალი სახელმწიფო სტატუსით აღჭურვილი და დიპლომატიური უნარის მქონე თანამშრომლების კვალიფიციური გუნდით, პრეზიდენტი-მინისტრთან მჭიდრო ურთიერთქმედებით, ის შეძლებს ამ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი მიმართულებით გარდევნის უზრუნველყოფას. გარდევნა ვთვლი საზღვრების გახსნას, საერთო ეკონომიკური და ჰუმანიტარული ურთიერთობის აღდგენას და მასთან უშუალოდ დაკავშირებულ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას განუხლებლად შორეულ პერსპექტივად გადადებს... თუმცა ვანო მერაბიშვილის და დოზის გადაჭარბებისგან დარსების ბოლო წარჩენებდაკარგული მიხეილ სააკაშვილის დაუდგომელი ინტერ-

ნეტდევრსანტი გუშინდელი დღიდან Facebook-ზე გიორგი მარგველაშვილს რუსეთის კაცის დასავსება, რის დასამტკიცებლადაც YouTube-ზე მისი ორი ძველი ინტერვიუ დადეს: 2010 წლის 19 აპრილის ინტერვიუ რადიო „თავისუფლებას“, სადაც მარგველაშვილი არ გამოიციხავს, რომ საქართველო შეიძლება რუსეთის პოლიტიკურ ორბიტაზე დაბრუნდეს; და ინტერვიუ თოქ-შოუ „პოლიტიკოს“ საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველ არხზე, სადაც მარგველაშვილი განმარტავს თავის თეზისს — რატომ იყო საუკუნეების განმავლობაში ქართული კულტურა ორენოვანი (ქართულ და რუსულენოვანი).

ამასთან დაკავშირებით მიწა შეგახსენოთ, რომ საქართველოს მორიგი პრეზიდენტი, სამწუხაროდ, არჩეული იქნება არა პარლამენტის მიერ, არამედ საყოველთაო კენჭისყრით, და ეს იქნება მოსკოვის, აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის და ჩრდილოეთ კავკასიისთვის უცნობი ფილოსოფოსი გიორგი მარგველაშვილი — ინტელექტუალი, განსვენებული პრემიერის — ზურაბ ჟვანიას მეგობარი და ზურაბ ჟვანიას სახელობის საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის (GIPA) ყოფილი რექტორი, რომლის შვილის ნათლია და ქორწილში მეჯვარე მისი და ჟვანიას საერთო მეგობარი — საქართველოში აშშ-ის ნაციონალური დემოკრატიული ინსტიტუტის (NDI) პირველი ხელმძღვანელი მარკ მალენი იყო.

ცუდია, რომ ლობიაძემეკვიდრების მიერ დარღვეული საქართველოს განათლების სისტემა კარგი მინისტრის გარეშე დარჩება, რომელმაც ესეა დაიწყო მნიშვნელოვანი რეფორმების განხორციელება. კარგი კი ის არის, რომ შესაძლოა, მისი მეგობარი ჟვანიას მკვლელობის საქმე, რომელიც საქართველოში ნებისმიერი გამგებლისთვის გახსნილია, ბოლოს და ბოლოს, მთავარი პროკურორ კვიციანიშვილის და იუსტიციის მინისტრ ნულუგაიასთვისაც „გაიხსნება“, ისევე, როგორც სხვა გამაურებული მკვლელობები და აგისოსებს მიღმა ბაჩანა ახალაიას გარდა, რომელსაც სასამართლო მალე გამართლებს „მტკიცებულებების არარსებობის გამო“, აღმოჩნდება სერიული მკვლელები, რომლებიც დღეს თბილისის რესტორნებში დასეირნობენ, ინტერპოლის მიერ ძებნის მიუხედავად — მაგალითად, ახლახან საქართველოში დაბრუნებული, ბოლოტნაიზე „ვასილიჩის“ მეტსახელი ცნობილი გივი თარგამაძე და 08.08.08 თავდაცვის მინისტრი დავით კეხერაშვილი...

არნო სიღირაპიშვილი
საქინფორმის მთავარი რედაქტორი

სტიქიამ გუჯარანის რაიონის ოთხ სოფელში ვენახები და სასოფლო-სამეურნეო საგარეულობა დაზარალებული და დასოფლო-სამეურნეო საგარეულობა დაზარალებული და დასოფლო-სამეურნეო საგარეულობა დაზარალებული

14 მაისს ძლიერმა წვიმამ და სეტყვამ ვენახები და სასოფლო-სამეურნეო საგარეულობა გუჯარანის რაიონის ოთხ სოფელში სრულად გაანადგურა. როგორც „ინტერპრესნიუსის“ კორესპონდენტი სტიქიის ზონიდან იტყობინება, სეტყვამ და ძლიერმა წვიმამ ვეჯინს, კოლაგს, ბაკურციხესა და კარდენახს მნიშვნელოვანი ზარალი მიაყენა. ადგილზე იმყოფებოდნენ კახეთის გუბერნატორის მოადგილე გიორგი ბოტკოველი და გუჯარანის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელი ჯონი ოსიაშვილი. ოსიაშვილის განცხადებით, ვეჯინში, კოლაგში, ბაკურციხესა და კარდენახში ვენახები და სასოფლო-სამეურნეო საგარეულობა მთლიანად განადგურდა. გუბერნატორის მოადგილე რამდენიმე დაზარალებულ ოჯახში მივიდა და ვითარებას ადგილზე გაეცნო. „სტიქიის მასშტაბები არ ჩამოუვარდება 2012 წლის 19 ივლისის სტიქიას. ცენტრალური ხელისუფლების ბარამ-

შე წარმოუდგინა დაზარალებული მოსახლეობის დახმარება“, — აღნიშნა გიორგი ბოტკოველი. წვიმისგან გამონვეულმა ნიაღვრმა სოფლებში ათეულობით სახლის პირველი სართული და სარდაფები დატბორა, სადაც ამჟამად სამაშველო სამუშაოები მიმდინარეობს და ნყალს ტუმბავენ. სოფლებს ელექტროენერგია არ მიეწოდება. ამ დროისთვის თბილისი-ბაკურციხე-თელავის მთავარ მაგისტრალზე საავტომობილო მოძრაობა აღდგენილია.

08.08.08

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ამ ომში ყველაზე უარესი ის იყო, ხალხი გორისკენ რომ ბარბოდა, გორის შესასვლელში დააყენეს სამხედრო პოლიცია და გაქცეულ ხალხს უკან, სოფელში აბრუნებდნენ. ნებისმიერი გზით, რომ ეს ასე იყო. რუსები კი დიდი ლიხვიანობით მომავალ ხალხს გზას უხსნიდნენ და ატარებდნენ. იმ რომ რუსებს გზა გადაეკეტათ, თერთმეტი ათასი ადამიანი დაიღუპებოდა. გზა დაკეტილი კი იყო, მაგრამ მოსახლეობას უშვებდნენ და გაქცევის საშუალებას აძლევდნენ.“

«არაპოვითარ სუთი დღე. ომი 8 აგვისტოს უკვე დაამთავრებული იყო»

ომი 8 აგვისტოს 5 საათზე უკვე დასრულებული იყო. მას შემდეგ, რაც ახალმა ხელისუფლებამ აგვისტოს ომის დეტალების გამოწვევი მიზეზებისა და დამნაშავეს ძებნა დაიწყო, ყველა საინფორმაციო საშუალება ახალ-ახალი ფაქტების ძიებით დაინტერესდა. ყველა ფაქტი, რომელიც ქვეყნდება, შემზარავია და ვფიქრობ, ნეტავ, ამაზე მეტი რაღა უნდა გავიგო და მოვისმინო-თქო, მაგრამ ყოველთვის, როდესაც 2008 წლის ომის თვითმხილველს ხვდები, ისეთ რამეს იგებ, რომ არ გინდა მოისმინო, არ გინდა ქართველი იყო.

ისმენ იმ საშინელებებს, რომლებიც ცხრა წლის მანძილზე „ნაციონალებმა“ აკეთეს, და მერე ისმენ იმას, თუ როგორ არიგებენ ჭკუას ახალ ხელისუფლებას და რჩევებს აძლევენ, უკვირთ, რატომ სცემენ ქუჩებში, რესტორნებში, თავშესაფრის ადგილებში... ვდავობთ იმ თემაზე, უნდა გასამართლდეს თუ არა „ნაციონალის“ ცხრანობის რეჟიმი. „საქართველო და მსოფლიო“ ერედვის მკვიდრს, პოლიციის ყოფილ თანამშრომელს, აგვისტოს ომის ყველა უმსაგავსესი მომხრესა და მწახველს, ბატონ აპაქი ცოტინი-აშვილს ესაუბრა. ვინც მას მოუსმენს, შეუძლებელია, არ დასვას კითხვა — უნდა გასამართლდეს თუ არა რეჟიმი? — ბატონო აკაკი, როგორ დაიწყო აგვისტოს ომი და რა საზღვარის შეიმჩნეოდა? — ერედვი, ერთ-ერთი უდიდესი სოფელი და სტრატეგიული ტერიტორიაა. ცოტა შორიდან დავიწყებ ამბის თხრობას. 2008 წლამდე პერიოდს გატყვევით. სიმშვიდე იყო, რუსები არ აქტიურობდნენ, სულ რამდენიმე ჯარისკაცი იდგა საზღვართან, მაგრამ მას შემდეგ, რაც ესენი („ნაციონალები“) მოვიდნენ ხელისუფლებაში, 2004 წლის 2 აგვისტოს 5 ათასი ჯარისკაცი შემოიყვანეს ტერიტორიაზე. ეს, ფაქტობრივად, ომს უდრიდა. მე ჯერ კიდევ სამხარეთეთლოში ვმუშაობდი, ამიტომ დეტალური კარგად ვიცი, 18 აგვისტოს რუსეთის პრეზიდენტის ადმინისტრაციიდან დაურეკეს ამ გოქს (მაპატიეთ, პრეზიდენტს ყველგან ასე მოეხსენიებ) და უთხრეს: ერთ საათს გაძლევთ, რომ ჯარი გაიყვანო, მაგრამ დაგვიუბრუნებ და რუსეთიდან ჯარი დაიძრა. მერე ეს გიჟი ამერიკას უკავშირდებოდა და მხოლოდ მაშინ გაიყვანა ჯარი, როდესაც ამერიკიდან უთხრეს, უკან დაეხია. იმ დღეებში 17 ადამიანი მოგვიკლეს. ამაზე არავინ საუბრობს, მაგრამ ვთვლი, რომ ეს მნიშვნელოვანი ფაქტია, ხალხს უშუალოდ მისვლინებამ და ნაპირკალებამ ჯარი შემოიყვანეს, რითაც ოსებსა და ქართველებს შორის უკვე დაღობული და თითქმის ანულონი საძაფრით გააფრთხილეს, ალბათ, სისხლი რომ დაიღობათ, იმ უკვე უკვე-ილი ომის ნიშანია.

აკაკი ცოტინაშვილი: როგორს ნაკოვანს ნაგალი, ჩვენს ხელისუფლებას ომი ისე უნდოდა

«ჩვენს ხელისუფლებას ადგილობრივი მოსახლეობა სპეციალურად არ გამოიყვანა, რათა მკაცრად მსოფლიოს გასაგონად ეყვირა, — აი, რუსებმა რა გვიქნეს!»

ადამიანებით გაავსო ქართული ჯარი. 2005 წლიდან უკვე დაიწყეს აფეთქებები და ადამიანების ახა-ნი ხსენები ჩვენი მხრიდანაც იღუპებოდნენ და ოსების მხრიდანაც. როგორც ნაკოვანს ნაგალი, ჩვენს ხელისუფლებას ომი ისე უნდოდა. ერთი სიტყვით, ის, რაც არ გამოუვიდა 2004 წელს ოქრუაშვილს, 2008 წელს ამ ქვეყნარმაგვალმა (სააკაშვილმა) დაასრულა.

გადმოსტანეს ახალაინები და ბაიძენი. კმაჰ კმა მიატოვა, დათა გორისკენ ბაიძეს, ბარო კი ერთი გლიხის — გარუშვილის ოჯახში შეიპარა და შევიწინაშე-სებოდა, — გორის გზა საით არისო. მათ უთხრეს, საითაც იყო. ბამოვარა, ლოვას გადა-ახტა და ბაიძეს. ხალხი კი ამ ყველაფერს უყურებდა, უკან დააძვინდა, უყვიროდა, სად ბარბი-სოფლის გამგეობასთან შევიკრიბეთ, იქ იყო პარლამენტარი გურამ ვახტანგაშვილიც, მის ჯიპში ისხდნენ ყველანი — ახალაინები, თავთუ-ხაშვილი, „მასტერა“ და ბჭობდნენ, უკვირდათ, თუ რატომ აცხადებდნენ ტელევიზიები, რომ დემონსტრაციები იყო. ჯარი და სპეცნაზი იქვე გამზადებული იდგა და განკარგულებას ელოდებოდნენ. თუ-მცა განკარგულადა არ იყო და ჩამოსულთაგან არავინ აპირებდა დემონსტრაციას. სუ-თნად დემონსტრაციები, რუს-საგამა თვითმფრინავები გამოუშვეს და დაგომგვა დაიწყეს. მოკლად, რუს-საგამა საბიჭრობა ჩამო-აგდეს, მოვლენები ერაედ-ვში სოფლის ცენტრში ხდებოდა, სადაც 2000 ჯარისკაცი, 800 რაზმარისტი და 300 განვრთნილი საცენაზალი იდგა, მაგ-რამ არავინ იცოდა, რა უნდა ექნათ.

ესაუბრა აკა ნასყიდაშვილი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„გონიერი ადამიანისთვის ძნელი მისახვედრი არ უნდა იყოს, რომ სწორედ ახლანდელი სასურველი, არასაპარლამენტო პოლიტიკურმა ძალებმა დაასახელონ ერთიანი კანდიდატურა და, როგორც მინიმუმ, „ნაცმო“ გააქვეყნოს პოლიტიკური არენიდან, და, მაქსიმუმ, კოალიცია „ქართული ოცნების“ უკლებელთა მითი დაამსხვრიოს.“

მოგაპალი პრეზიდენტი — მეფე თუ პაიკი?

2013 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებში კოალიცია „ქართული ოცნების“ სახელით მონაწილეობას საქართველოს განათლების მინისტრი, ვიცე-პრემიერი გიორგი მარგველაშვილი მიიღებს. გადაწყვეტილება ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა პოლიტსაბჭოსთან მოთათბირების, მოგვიანებით კი საპარლამენტო უმრავლესობის წარმომადგენლებთან კონსულტაციის შემდეგ, 11 მაისს გამოაცხადა. პრემიერის მოსაზრება გაიზიარა მთავრობამ და საპარლამენტო უმრავლესობამ და, შესაბამისად, გიორგი მარგველაშვილის გარდა, სხვა კანდიდატურის განხილვა დღის წესრიგში არც კი დამდგარა.

პრობლემის მოგვარების გასაღები ჩვენს საზოგადოებაშია, სახელმწიფო კი, — დიპლომატი

ტატიო ლასიშვილი, გაზეთ „სვობოდანია გრუზიას“ მთავარი რედაქტორი:
— მთლად დარწმუნებული არ ვარ, რომ პრეზიდენტს, პრემიერ-მინისტრს ან პარლამენტის თავმჯდომარეს ცალკე ხელეწიფებოდათ ტერიტორიული მთლიანობის პრობლემის მოგვარება და საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების ნორმალიზება.

დამეთანხმებით, საქართველოს პრეზიდენტს, განსაკუთრებით კი ამჟამინდელი, არასოდეს განიცდიდა ძალაუფლების ნაკლებობას, მაგრამ ტერიტორიული პრობლემები და ჩრდილოეთ მეზობელთან დაძაბული ურთიერთობა კვლავ გადაუწყვეტელია. ყოფილ პრეზიდენტს მიაჩნია, რომ პრობლემების მოგვარების გასაღები მოსკოვში დევს. სააკაშვილის აზრით კი, მხოლოდ ნატოში გაწევრიანებით გადაეჭრათ ზემოაღნიშნულ საკითხებს. თავს უფლებას მიეცემ, არ დავეთხოვოთ არც ერთს და არც მეორეს, თუმცა არცის მინდა იფიქროს მკითხველმა, რომ გლობალიზაციის პირობებში სათანადოდ არ ვაფასებ თანამედროვე მსოფლიო პოლიტიკის უდიდესი მოთამაშების შესაძლებლობებს.

პრობლემის მოგვარების გასაღები ჩვენს საზოგადოებაშია, სახელმწიფო კი, — დიპლომატი
დიას, იმისთვის, რომ საკითხი დანიშნავს მკვლევარს ნარტილიდან, საჭიროა არა დამინაშენი ძაბვა, არამედ გამოსავლის პოვნა. ამისთვის, ჩემი აზრით, გვართმავს მუდმივი დიპლომატიის რეჟიმში მუშაობა, რაოდენ რთულიც უნდა იყოს ეს.

უნდა ვთქვათ ისიც, რომ ბევრი პოლიტიკოსისთვის ასეთი გზა არასასურველია, რადგან ამ შემთხვევაში წინა პლანზე ინტელექტუალური წრეების წარმომადგენლები იწვევენ, პოლიტიკური ელიტა კი...
შარშან, მარტში საზოგადოებრივი მოძრაობის — „ქართულ-აფხაზური“ და „ქართულ-

ოსური“ სახლის დამფუძნებელმა, ქალბატონმა ნესტან კირთაძემ მოამზადა საინფორმაციო პროექტი, რომელიც ითვალისწინებდა ჩვენი გაზეთის ბაზაზე ორი სამენოვანი (რუსულ-ქართულ-აფხაზური და რუსულ-ქართულ-ოსური) ყოველკვირეული გაზეთის გამოცემას. პროექტის მეორე და მესამე ეტაპებზე კი გათვალისწინებული იყო ერთობლივი ინტერნეტ-რადიოსა და ტელევიზიის შექმნა და მედია-პოლიტიკის დაარსება.

მე არ დამავინებდა ის შემართება, რომლითაც ამ პროექტის მოსამზადებელ სამუშაოებში ჩაებნენ აფხაზური და ოსური ენების სპეციალისტები. სამწუხაროდ, ჩვენში არ აღმოჩნდა არათუ ამ პროექტის დამფინანსებელი, არამედ ვერ მოხერხდა რამდენიმე საცდელი ნომრის გამოცემაც კი...

ჩვენ შორს ვართ იმ აზრისგან, რომ ერთი გაზეთი ან სხვა სახის მედიასაშუალება გადაწყვეტს პრობლემას, მაგრამ ამ ხომ ერთობლივი საინფორმაციო სივრცის შექმნა იკვეთებოდა, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელი ხდებოდა რეგულარული დიალოგის რეჟიმის ფორმირება. იგივე მდგომარეობაა საქართველო-რუსეთის ურთიერთობის ნორმალიზების პროცესშიც.

ერთი სიტყვით, **რაც ნაც-ქართო კალაშნიკოვია ძენება პრეზიდენტს და რაც მტარს მიუგვარებს პურს ხელისუფლება საზოგადოების ხმას, მით უფრო გაიძლიერებს ძენების პრობლემების დაქვეყნის პროცესი.**

მარგველაშვილის საპრეზიდენტო კანდიდატურა დასახელებაში ოპიქტური განცდა გააჩინა, რომ მეორე ტური სრულიად რეალურია

დიმიტრი ლორთქიფანიძე, უფლებამოსილი:
— გიორგი მარგველაშვილის საპრეზიდენტო კანდიდატურა დასახელებაში, ოპიქტური განცდა გააჩინა ექსპერტებში, რომ მეორე ტური სრულიად რეალურია; მეტადრე

მაშინ, როდესაც გამოჩნდნენ დამოუკიდებელი კანდიდატები რომლებსაც დიდი ალბათობით ექსპარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძეც შეუერთდება. აღარაფერს ვამბობთ შალვა ნათელაშვილის დაუოკებელ ლტოლვასა და „ნაცმო“ რჩეულის — დათო ბაქრაძის დემოკრატიული ანტიურაჟით შეფუთულ პრაქტიკულად დასახელებულ კანდიდატურაზე!

ვინ იქნება შემდეგი, ახლო მომავალი გვიჩვენებს, თუმცა გონიერი ადამიანისთვის უნდა იყოს, რომ სწორედ ახლანდელი სასურველი, არასაპარლამენტო პოლიტიკურმა ძალებმა დაასახელონ ერთიანი კანდიდატურა და, როგორც მინიმუმ, „ნაცმო“ გააქვეყნოს პოლიტიკური არენიდან, და, მაქსიმუმ, კოალიცია „ქართული ოცნების“ უკლებელთა მითი დაამსხვრიოს.

ფვიქრობ, რეალური პრაიმერი და სოციოლოგიური კვლევის ჩატარება იქნება სწორი გამოსავალი შექმნილი ვითარებიდან და დასახელებული ღირსეული მეტოქე „ქართული ოცნების“ მიერ წარმოდგენილი კანდიდატისა, რომელიც უშუალოდ ბატონი ივანიშვილის რჩეულია, მაგრამ აქვს მცირე პოლიტიკური ნონა და გამოცდილება, რაც მას საყოველთაო სახალხო ლიდერად საზოგადოების თვალში ვერ წარმოაჩენს და ადეკვატური იქნება მისი პოლიტიკური საქმიანობისადმი ნდობის რეიტინგიც, მეტადრე იმ დამკვეთი შეცდომების ფონზე, რომლებიც ბატონ მარგველაშვილის ანგარიშზე მიმდინარე თვეების განმავლობაში და რაზეც, სხვათა შორის, თავად ბატონი ბიძინა შენიშვნაც აქვს მიღებული.

კონსტიტუციაში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, პრეზიდენტის განსაკუთრებული როლი ვლინდება საგარეოპოლიტიკურ კუროსზე პასუხისმგებლობაში და ამ მხრივ საგულისხმო უნდა იყოს ისეთი ფიგურის წინ წამოწევა, რომელსაც, გარდა სასარგებლო კონტაქტებისა, გააჩნია პირადი ავტორიტეტი და დიდი გამოცდილება საერთაშორისო ასპარეზზე, პოლიტი-

კური აზროვნებისა და გამჭრიახობის საზოგადოებისთვის უკვე წინასწარ კარგად ცნობილი თვისებები.

რუსეთთან ურთიერთობების დარეგულირების გარეშე „ქართული ოცნების“ მრავალი დაპირება ჰაერში იძნება გამოკიდებული

ირაკლი ყიფიანი, „ახალგაზრდა პოლიტოლოგთა კლუბის“ საბჭოს წევრი:

— ფვიქრობ, ამ ეტაპისთვის არაფერია გადაწყვეტილი და უნდა დაველოდოთ წინასწარ ჩვენს კამპანიას. მოგეხსენებათ, საზოგადოების ნაწილი ღრმად აღფრთოვანებული არ დარჩა, როდესაც „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატის შესახებ შეიტყო. არ გამოვიცხავ, რომ კოალიციის სახელმა და ბიძინა ივანიშვილის პიროვნულმა ფაქტორმა ითამაშოს გარდამტეხი როლი საპრეზიდენტო არჩევნებისას მარგველაშვილის წარმატებით ასპარეზობაში. მოგეხსენებათ, ქვეყანაში პოლიტიკურად გარდამავალი პერიოდის მარგველაშვილის წარმატებით ასპარეზობაში.

„არც მშობელს და არც მეზობელს არ ირჩევენ – რუსეთთან მეზობლობა ჩვენი გეოპოლიტიკური „ჯვარი“, რომელიც ქართველმა ერმა უნდა ზიდოს. ვერავინ შეცვლის მსოფლიოს პოლიტიკურ რუკას და ჩვენს მეზობლად გერმანიას ვერავინ გადმოიტანს, ამიტომ უნდა ეყოს ქვეყანას ბონიერება და დიპლომატია, შეასრულოს ყველაზე რთული და მთავარი მისია — მტარი მოყვარედ აქციოს!“

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სიურ რეჟიმში გადასვლას; მეტიც, საზოგადოებამ უნდა გამოიჩინოს ინიციატივა და დაანახოს ხელისუფლებას ის კეთილი ნება, რომელიც თუნდაც რუსეთთან თანაბრობისთვის კავშირს უწყობს. რაც შეეხება მარგველაშვილის გამარჯვების შემთხვევაში გადადგმულ ნაბიჯებს და გააგრძელებს თუ არა ის სააკაშვილის პოლიტიკას, ამას დრო გვიჩვენებს. ახალი კონსტიტუციით, მხოლოდ არბიტრის ფუნქცია არ რჩება პრეზიდენტს, მრავალი უფლებამოსილება გარდა, მას საგარეოპოლიტიკური კურსის განსაზღვრის უფლება ექნება და ვნახოთ, რამდენად გამოიჩენს მარგველაშვილი გამარჯვების შემთხვევაში გამჭრიახობას, რადგან ყველასთვის ნათელია, რომ რუსეთთან ურთიერთობების დაკარგვასთან დაკავშირებით „ქართული ოცნების“ მრავალი დაპირება ჰაერში იშვება.

მარგველაშვილის კანდიდატის დასახელება არ მაძლევს იმაზე ფიქრის საფუძველს, რომ მისგან აღმასრულებელი ხელისუფლების მიმართ სამომავლოდ მკაცრ შენიშვნებსა და რჩევებს მოვისმენთ.

კოალიციის დაშლის შემთხვევაში შესაძლებელია, პოლიტიკური კრიზისის წინაშე აღმოვჩნდეთ

ჯულიანა დიუმა, ბრიტანული საინფორმაციო სააგენტოს Newsfreedom International-ის ხელმძღვანელი

ერთი შეხედვით, ივანიშვილი თითქოს ცდილობს, ქართველი ხალხი განგეპურდოს ლიდერზე ემოციური მიჯაჭვულობის სინდრომისგან, რაც, სამწუხაროდ, ჩვენს ეროვნულ დავადებად იქცა. თუ ასეა, მაშინ მისაღებებელია, რადგან ესაა უკანასკნელი აუცილებელი ნიშნაპირება წარმატებული დემოკრატიისთვის, ხოლო რამდენად მზად ვართ ამისთვის, როგორც ერი, უკვე სხვა საკითხია და ამას, ალბათ, მომავალი გვიჩვენებს. თუ პრეზიდენტის ინსტიტუტის შესუსტებას ისახავს მიზნად, არც ეს უნდა იყოს კატასტროფა, თუ, რა თქმა უნდა, მას კლინური პრემიერ-მინისტრის ინსტიტუტი და პარლამენტი ჩაენაცვლება, თუმცა კოალიციის დაშლის შემთხვევაში (რაც საკმაოდ მოსალოდნელია) შესაძლებელია, პოლიტიკური კრიზისის წინაშე აღმოვჩნდეთ.

რაც შეეხება იმის საშიშროებას, რომ სუსტი პრეზიდენტის პირობებში წინასაარჩევნო დაპირებები, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენასა და რუსეთთან ურთიერთობის დათბობასთან დაკავშირებით, დაპირებად დარჩება მხოლოდ, მართალი გითხრათ, ეს საკითხი ამ ეტაპზე ნაკლებ აქტუალურად მიიჩნევა, რადგან ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენასთან დაკავშირებით „ქართული ოცნების“ სტრატეგიის ინიციატორი და მთავარი მხარდამხმარებელი მარგველაშვილი გარდა, მას საგარეოპოლიტიკური კურსის განსაზღვრის უფლება ექნება და ვნახოთ, რამდენად გამოიჩენს მარგველაშვილი გამარჯვების შემთხვევაში გამჭრიახობას, რადგან ყველასთვის ნათელია, რომ რუსეთთან ურთიერთობების დაკარგვასთან დაკავშირებით „ქართული ოცნების“ მრავალი დაპირება ჰაერში იშვება.

საჭიროა „ქართული ოცნების“ დაბალანსება

ჯონი ბალანსი, „ქართული დასის“ ლიდერი: — ჩვენ არ უნდა დავუშვათ, რომ რომელიმე ძალამ ხელში აიღოს უკონტროლო ძალაუფლება. „ქართული ოცნება“ უკვე ფლობს საპარლამენტო, აღმასრულებელ და ადგილობრივ ძალაუფლებას (გარდა თბილისისა და ამასაქ მალე აიღებს ხელში), ამიტომ საჭიროა „ქართული ოცნების“ დაბალანსება. ჩვენ შევძლებთ ასეთი ძალის შექმნას და ხალხს შევთავაზებთ არამარტო უფრო კლინური პრეზიდენტობის კანდიდატს, არამედ ქვეყნის განვითარების მისამართულ: უფრო ეროვნულს, უფრო სამართლიანს, უფრო სოციალურად ორიენტირებულს და ხალხისთვის ბასაბებს.

ნურავინ შეეცდება, საქართველო აქციოს „ხამების“ ქვეყნად

საბა მებრევილი, ფილოლოგიური მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი: — ჯერ ის უნდა განისაზღვროს, როგორი პრეზიდენტი

უნდა აირჩიოს ქვეყანამ, მიუხედავად პოლიტიკური სისტემისა. სამწუხაროდ, კეთილგონიერება გვაკლია და არჩევანს ვაკეთებთ არა ანალიზის შედეგად, არამედ ყალბ ემოციებს აყოლილნი. პრეზიდენტი ერის სახეა, ქვეყნის იმიჯის ერთ-ერთი განმსაზღვრელი, პოლიტიკური სტაბილურობის გარანტი და არ შეიძლება ის იყოს მკვებარა, თვითკმაროვანი, უღირსეურო კაცი, არაადეკვატური სავნისა თუ მოვლენისადმი (არადა, ამის კლასიკური მაგალითი გვყავდა წლებიც განმავლობაში). ნურავინ შეეცდება, საქართველო აქციოს „ხამების“ ქვეყნად, უნდა შევძლებოთ დაბალანსებას, უნდა შევძლებოთ დაბალანსებას (ან გვატყუებდნენ). რომ საუკეთესოს მსოფლიოში (ხანაც ვეროპაში) ვაშენებთ, ვაგმობთ, ვაპრობირებთ, რომ დამოკარგავს ჩვენი მაგალითით სწავლობენ, რომ ყველაზე „გაბრები“ (როგორ მძულს უკვე ეს სიტყვა!) ვართ...

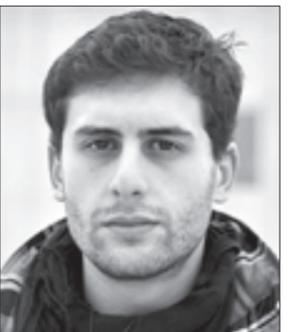
ძალიანაც კარგია, თუ გველირსა და საპარლამენტო მოდელს მოვრგებთ. სამწუხაროდ, ბევრი მიზეზის გათვალისწინებით, ქართველი ადამიანი ბელადის ძიების პროცესშია — ამის დაძლევის დიდი დრო დასჭირდება, მაგრამ საპარლამენტო მოდელი აქეთკენ გადადგმულ სერიოზულ ნაბიჯად მიიჩნევა. ერთი კაცის ალერასხილი მმართველობა და ცხვრებივით ყველაფერზე კვირის დაკვრა კი არა, გუნდური მუშაობა და სახელმწიფოებრივი აზროვნების ნიშნით დაღდასმული მმართველობა გამოვყავანს სერიოზული პოლიტიკური კრიზისიდან. რადგან, ახალი მოდელის ინსტიტუტში, პრეზიდენტის უფლებები შეიზღუდება და ის უფრო სიმბოლურ-ცერემონიული ინსტიტუტის მატარებელი გახდება, ეს უკვე გვაქვს საშუალება, განვინსტრუირება, ადამიანური, მაღალი დიპლომატიური და ადამიანური კულტურის და მამულის გადჭრა ჩაფიქრებული ადამიანი ავირჩიოთ და არა — თუნდაც რომელიმე პარტიის მიერ თავსმოყვანილი კანდიდატურა.

შეუძლებელია, საპარლამენტო მოდელზე გადასვლამ რამეიტი ხელი შეუშალოს ჩვენი უპირველესი სატიკვარისა და საზრუნავის — ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის იდეის განხორციელებისთვის მიზანმიმართულ პოლიტიკას. მთავარია, მმართველ გუნდს ესმოდეს თავისი უმთავრესი მისია და ჰყოფნიდეს კომპეტენცია დასახული მიზნის მისაღწევად. მეჩვენება, რომ იმაზე მეტ ყურადღებას ვუთმობთ თუნდაც საპარლამენტო ოპოზიციის „დალაღისს“, ვიდრე ის ამას იმსახურებს.

არც მშობელს და არც მეზობელს არ ირჩევენ – რუსეთთან მეზობლობა ჩვენი გეოპოლიტიკური „ჯვარია“, რომელიც ქართველმა ერმა უნდა ზიდოს. ვერავინ შეცვლის მსოფლიოს პოლიტიკურ რუკას და ჩვენს მეზობლად გერმანიას ვერავინ გადმოიტანს, ამიტომ უნდა ეყოს ქვეყანას ბონიერება და დიპლომატია, შეასრულოს ყველაზე რთული და მთავარი მისია — მტარი მოყვარედ აქციოს!

გადმოიტანს, ამიტომ უნდა ეყოს ქვეყანას ბონიერება და დიპლომატია, შეასრულოს ყველაზე რთული და მთავარი მისია — მტარი მოყვარედ აქციოს!

ის, რაც იყო სააკაშვილის დროს, აუცილებლად შეიცვლება და დაპირება დაპირებად ვერ დარჩება, რადგან განვითარების კანონზომიერება თავისას ითხოვს და ამდენ წინააღმდეგობაში აუცილებლად დაიბადება ახალი — განსხვავებული, მეზობლური ურთიერთობა, ისეთი, როგორიც თუნდაც თურქეთთან და ირანთან გვაქვს. არ არსებობს პოლიტიკურად გადაუჭრელი პრობლემა, თუ მმართველ პარტიას აქვს ორი უიშვიათესი თვისება: კეთილგონიერება და სახელმწიფოებრივი ცნობიერება!

წინა პრეზიდენტისგან განსხვავებით, არაქარიზმატული ლიდერი სამოქალაქო საზოგადოებისთვის უფრო საინტერესოა

ლევან ჩიტაქა, უფლებამცველი: — ხელისუფლების მიერ დაპირებების შესრულება არ უკავშირდება მხოლოდ ერთ რომელიმე კონკრეტულ პირს. ნაკლები სამოქალაქო თვითშეგნების ქვეყნები ხასიათდებიან ხელისუფლებისადმი პიროვნული მოდგომით. ასეთ ქვეყნებში კი ხშირ შემთხვევაში ავტორიტარული მმართველობის ფორმებია დამკვიდრებული. უაღრესად რეიტინგული ერთი პირი, ხშირ შემთხვევაში პრეზიდენტი, რომელზეც „ჩამოკიდებულია“ ყველანაირი პასუხისმგებლობა, ქმნის მისი ფიგურის კულტს საზოგადოებაში, რაც ავტორიტარული მმართველობის ფორმების ჩამოყალიბების საწინდარია.

ვთვლი, რომ ყველანაირი დაპირება, რომელთაც ხელისუფლება იძლევა, ატარებს შესრულების სისტემურ ხასიათს. ამ სისტემაში იკვეთება რამდენიმე ცენტრალური რგოლი — მთავრობა წინასწარობის პრინციპზე უნდა იყოს დაფუძნებული: ერთ მხარეს — მთავრობა, მეორე მხარეს — პარლამენტი, სასამართლო; მათ გამართულად და ეფექტურად ფუნქციონირებას კი, თავის მხრივ, მონიტორინგს უნდა უწევდეს ოპოზიციური პარტიები და დაპირებების მაქსიმალურად ეფექტურად შესრულების გარანტი. ეს სისტემა მეტ-ნაკლებად გამართულად მოქმედებს სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში, ისრაელში, ევროპის უამრავ ქვეყანაში, კანადაში...

რებას კი, თავის მხრივ, მონიტორინგს უნდა უწევდეს ოპოზიციური პარტიები, ძლიერი სამოქალაქო სექტორი და მედია. ეს არის დემოკრატიისა და დაპირებების მაქსიმალურად ეფექტურად შესრულების გარანტი. ეს სისტემა მეტ-ნაკლებად გამართულად მოქმედებს სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში, ისრაელში, ევროპის უამრავ ქვეყანაში, კანადაში...

საქართველოში ისევ პიროვნული მმართველობის ფორმა ძალიან დამახასიათებელია: საპარლამენტო ოპოზიციის მორალურად გაღატაკებულია, საზოგადოებაში კალინა მაღალი აზრისა წინა ხელისუფლების უამრავი ნარკომადგენლის მიმართ, ამიტომ უნდა ჩავთვალოთ, რომ ოპოზიციის ამ კუთხით არ ვფიქროვს. ის საზოგადოების აზრის ტყვეობაშია და ვერ შეასრულებს ოპოზიციის ფუნქციას. მედია-დამოუკიდებლობა ამჟამად პრემიერის ნებით არის გარანტირებული, უპრემიეროდ რამდენად დამოუკიდებელი იქნებოდა მედია, ძნელი სათქმელია, თუმცა ამ კუთხით დღესაც არის პრობლემები.

სამოქალაქო სექტორი ჩამოუყალიბებელი, დაქსაქსული და უცხოური დონორების შემონივრულობებზეა დამოკიდებული. თუმცა ძალიან დადებითად ვაფასებ, რომ პარლამენტმა დაიწყო თავისი ფუნქციების შესრულება და ნელ-ნელა იღებს ხელში დამბალანსებლის ფუნქციას.

რაც შეეხება კონკრეტულად დაპირებების შესრულებას, ქვეყნის სისტემის ეფექტურად ფუნქციონირების ერთადერთი გარანტი დღეს პრემიერია. თუმცა ფაქტია, რომ დაპირებები სახელმწიფო მანქანაზე უნდა შეასრულოს. რა თქმა უნდა, პრეზიდენტის ფუნქციები უფრო მეტად დაკონინგებული იქნება. წინა პრეზიდენტისგან განსხვავებით, არაქარიზმატული ლიდერი სამოქალაქო საზოგადოებისთვის უფრო საინტერესოა. ასეთი ლიდერი შეცდომების დაშვებისას უფრო პასუხისმგებელია, ვიდრე ე.წ. ხალხის ფანატიკური სიყვარულით ბანებირებული ძარიზმატული პირი.

ქვეყანა დაგს მნიშვნელოვანი გამოწვევების წინაშე და წარმოადგენს ახალგაზრდა დემოკრატიას, პრეზიდენტის ფუნქციები კი საკმაოდ დიდ როლს უნდა თამაშობდეს ქვეყნის საშინაო თუ საგარეო პრობლემებისა და გამოწვევების გადაჭრისა თუ შესრულების პროცესში. მან უნდა შეძლოს კონფლიქტების დარეგულირებაში, ქვეყნის მეზობლებთან წარმოქმნილ უთანხმოებებსა და დაპირისპირებებში აქტიური, პოზიტიური როლის შესრულება. საქართველომ დღეს არ არის ქვეყანა, რომელსაც მოდუნებისა და თავისუფლად ამოსუნთქვის დრო აქვს.

მოამზადა ლილი მიროტაქია

ილია მეორე: ყველაფერს გააკეთებ, რათა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა აღდგეს

ამის შესახებ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ 14 მაისს ფერის მთაზე, წმინდა მატათას სახელობის გიმნაზია-პანსიონში აფხაზეთთან შეხვედრისას განაცხადა.

მისივე თქმით, მას აფხაზეთის დღევანდელმა ხელისუფლებამ შემოუთვალა, რომ ისინი პატრიარქის უსაფრთხოებას ვერ უზრუნველყოფენ.

„არ დაგვიწყდება ის სიტუატი და სიჭვავსური, რომელიც ჩემსა და აფხაზეთს შორის სუფივდა. სამწუხაროა, რომ, როდესაც მე გიმნაზიის დაცვას ვაფხაზეთის მიტროპოლიტის წოდება მიმეცა, არ შემიძლია ჩამოვიდო აფხაზეთში“, — განაცხადა ილია მეორემ.

უწმინდესმა ფერის მთაზე მშენებარე დედათა სამონასტრო კომპლექსი მოინახულა და წმინდა მატათა მოციქულის სახელობის გიმნაზია-პანსიონის აღსაზრდელებს შეხვდა.

უწმინდესმა და უნეტარესმა დეკანოზ გიორგი მამალაძეს მიტრის ტარების, დეკანოზ შიო პაიჭაძეს დამშვენებული ჯვრის ტარების, მღვდელ ანდრია ლათიაძეს კი ოქროს ჯვრის ტარების უფლება მიანიჭა და დეკანოზის ხარისხში აიყვანა.

ილია მეორემ მართლმადიდებლებისა და ქართველი მუსლიმების ერთობაზეც ისაუბრა. შეხვედრაზე სრულიად საქართველოს მუფთი ჯემალ პაქსაძეც იმყოფებოდა.

საქართველოს პატრიარქს ფერის მთაზე აჭარის მთავრობის წევრები, უმაღლესი საბჭოს წარმომადგენლები და ქალაქის თვითმმართველობის ხელმძღვანელებიც შეხვდნენ.

ბელა ახმადულინა: „საქართველო ჩემი სულის სინათლეა, გვერი მოფერება, გადამრჩენი გვერი კეთილი სიტყვა მერგო მე დედამინის ამ ადგილზე და — ყველაფერი, რასაც ვხედავთ და რაც ვიცით, და ისიც, რისი ცოდნის ძალა არ შეგვწევს.“

ბელას ბაელვებს, ანუ ახსოვს რუსეთის ინტელიგენციას საქართველო?

რუსულმა ლიტერატურულ-მხატვრულმა ჟურნალმა „Октябрь“, რომელიც 1924 წლის მაისიდან გამოდის, წლებადღებულ თებერვლის ნომერში გამოაქვეყნა ცნობილი რუსი ფერმწერის — ბორის მესერერის ნიგნის „ბელას გაელვება“ (Промельк Беллы) (მესერერი ბრწყინვალე ბელა ახმადულინას ქმარი იყო) რამდენიმე თავი, საერთო სათაურით „სიზმრები საქართველოზე“. ეს სათაური ბელას ლექსიდანაა:

Сны о Грузии - вот радость!
И под утро так чиста
Виноградная сладость,
Осентявшая уста.
...
Пусть всегда мне будут в новость
И колдуют надо мной
Милой родины суровость,
Нежность родины чужой.

სხვისი სამშობლოს სინაზეო, კი ამბობს პოეტი, მაგრამ ეს „სხვისობა“ საკუთარივით აქვს გათავისებული და აღქმული შემოქმედებაშიც და ყოველდღიურობაშიც. ჰქონდა.

მესერერი ბელასთან ერთად შატბილაძეზე მიიპატიჟა ჭაბუა ამირეჯიბი — შატბილაძის სახალხო დღესასწაულზე, ხევსურეთში, რომელიც ყოველწლიურად იმართებოდა აქაც, ომალოშიც და საერთოდ მთიანი საქართველოს სოფელ-ქალაქებში ერთი დღეიხით: „მთას დაუბრუნდა მთიელი“.

ეს ისე, გასახსენებლად, და იმავე რიგიდან — ერთი ფაქტი ბელა ახმადულინას მიერ გათავისებული საქართველოს დამადასტურებელი, რომელზეც ნიგნის ავტორი წერს და რომელსაც ვადასტურებ, რადგან იქ ვიყავი:

„მთის ძირას, რომელსაც მიჰკროდა სოფელი, ქორწილს ზეიმობდნენ. სპეციალურ ფიცარანაზე ასრულებდნენ ქართულ ცეკვებს, რომლებიც საქორწინო რიტუალს შეეხამებოდა. ჩვენ მეფე-დედოფალთან მიგვიყვანეს, მივულოცეთ, ბელამ ხელიდან ბეჭედი მოიძრო და

პატარადას აჩუქა. ახლად-დაქორწინებულებმა, რა თქმა უნდა, იცოდნენ, ვინ იყო ბელა. საჩუქრით გახარებულები დარჩნენ“.

ასე იყო. თუმცა დღემდე ისე მეგონა, რომ ბელამ სამაჯური უძღვნა პატარადას.

ქორწილში ხელცარიელი არ მივიდა! ქართულია.

ჯანსუღ ჩარკვიანს ხშირად აქვს მონაცხი: მოსკოვში ყრილობაზე ჩასულმა ქართველებმა მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ერთ-ერთ რესტორანში. და როცა ბატონო ჯანსუღი ხარჯის გასასტუმრებლად ოფიციალურ მათთვის მივიდა, მათ ბოდიშის მოხდით აცნობეს, რომ ბელა ახმადულინას ნადიმის დაწყებამდე დაუტოვებია მათთვის № რაოდენობის ფული: რამდენიც დაჯდება, აქედან აიღეთო.

ესეც ქართულია. ბელას მიერ ჩვენი ყოფითი ტრადიციების გათავისება რომ ვახ-

სენე ზემოთ, იმის დამადასტურებელია.

ჩემს ჩანართებს ამით ვამთავრებ და მესერერის ნიგნს მივუბრუნებ, არა სარეცენზიოდ და შესაფასებლად, რაც უკეთეს შემთხვევაში, გაშუალებულ წარმოდგენას შეუქმნის მკითხველს ამ ორი შემოქმედის ოჯახის საქართველოსადმი დამოკიდებულებაზე, შუამავლობა ტონუსს აგდებს, არამედ ფრაგმენტულად — ნიგნიდან ნაწყვეტების სახელდახელო ნათარგმანების გადმოცემით, რაც გაცილებით საინტერესოა, თუნდაც იმიტომ, რომ ერთგვარი პასუხია ჰაერში დაკიდებულ შეკითხვაზე: ახსოვს კი რუსეთის ინტელიგენციას საქართველო, სადაც მათ ყოველწლიურად იმართება სასაქონლო მემორიალური და დიდიმოსტატივი სიტყვა-სიტყვით მხარგრძობა?

„მე და ბელა საქართველოს სიყვარულში ჩავეხი-

რეთ ერთმანეთს. ეს, შეიძლება ითქვას, იყო ყველაზე უფრო ფატალური დამთხვევა, რადგან უარესად დაგვაახლოვა ერთმანეთს. ისე, რომ არ მოგვიღაპარაკია, ვუზიარებდით ერთმანეთს ამბებს ამ გასაცარი ქვეყნის შესახებ“ — წერს ბორის მესერერი.

აქვე, სანამ შატბილაძე გავცილებულვართ, ისიც ნაიკითხოთ, როგორ აღიქვა მან, მხატვარმა, შატბილაძის მრავალსაფეხურიანი სწრაფვა ცისკენ — ერთმანეთზე მიდგმული სახლების გაქვეყნებული აღმასვლა:

„ყველა ეს სახლი, რომელიც ნატურალური ფიქალით აგებული, ნახევარწრედ არის შემორკალური და თანდათან მიემართება მწვერვალისკენ. გიგანტური პირამიდა სახლების, თითოეული თავისი ზომითა და ხედით რომ არის გამორჩეული. სავსებით შესაძლებელია, რომ ასე გამოიყურებოდა ბა-

ბილონის დაუმთავრებელი გოდოლი... ისეთი გრძობა დამეუფლა, თითქოს სხვა საუკუნეში მოვხვდი“.

ნიგნის ავტორი და მისი მეუღლე ჩვენს ქვეყანაზე შეყვარებულები მაინცდამაინც თავიანთი მეგობარი ქართველების გამო და მათთან ურთიერთობის წყალობით არიან: „თბილისში ბელასთან ერთად ჩვენი ყოფნა აღვსებული იყო გამოჩენილ ქართველ მწერლებთან და მხატვრებთან ურთიერთობით. და მაინც, ჩვენი უახლოესი ადამიანები იყვნენ ოთარ იოსელიანი, სერგო ფარაჯანოვი, ვიამარგველაშვილი, ჭაბუა ამირეჯიბი, რეზო ამაშუკელი, იური ჩაჩხანი და მისი ცოლი მანანა გედევიანიშვილი“.

(სხვათა შორის ჟურნალ „ოქტობრის“ ეს ნომერი, რომელზეც წარწერილია „Дорогой Манане с любовью! Борис Мессерер, 5 марта 2013“, ჩვენს რედაქციას სწორედ ქალბატონმა მანანამ ათხოვა).

მხოლოდ ასეთ მეგობრებს შეეძლოთ ისეთი „ლამაზი შესტის“ გაკეთება, როგორც, მაგალითად, ჭაბუა ამირეჯიბი გაეცნო ბელას და ბორისს მოსკოვის კინოს სახლის სტუმრებით სავსე დარბაზში:

„ჩვენ მოგვიახლოვდა მაღალი, გამხდარი ქართველი. წარმოსადგვი, მხარბეჭიანი, წელგამართული. მისი სახე განსაცვიფრებლად სწორად იყო დახატული და სახის ნაკეთები ნატიფი ღაზათითა და ღირსებით იყო აღბეჭდილი... მან გრაციოზულად დახარა თავი და სიყვარულისა და აღფრთოვანების სიტყვებით მიმართა ბელას... რესტორანში იმ საღამოს ყველა მაგადა დაკავებული იყო. მე და ბელამ ერთდროულად გავაკეთეთ რეაგირება მის კომპლიმენტებზე და მივიწვიეთ ჩვენს მაგიდასთან ჩვენი გაცნობის სადღეგრძელოს დასაწყებად. მასზე იმოქმედა ჩვენმა გულწრ-

«ნაციონალური მოძრაობის» ნაკომადგენლები უკვე ნათელაშვილს ეხსიანება

ამის შესახებ განცხადება პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა გუშინ ჟურნალისტებთან შეხვედრაზე გააკეთა. ჟურნალისტის შეკითხვაზე, „ნაციონალური მოძრაობის“ შესაძლო დაშლის შემთხვევაში, ხომ არ იარსებებს საფრთხე, რომ ქვეყანაში ერთპარტიული სისტემა ჩამოყალიბდეს, როგორც ეს წინა ცხრა წლის განმავლობაში იყო, ივანიშვილმა აღნიშნა, რომ „ნაციონალური მოძრა-

ობის“ დაშლა ქვეყნისთვის საფრთხე ნამდვილად არ იქნება. „საფრთხე ნამდვილად არ იქნება ქვეყნისთვის, თუ ნაციონალური მოძრაობა დაიშლება. მე ვცდილობ მათ გამონათქვამებზე აღარ მქონდეს რეაქცია, მათ შორის, არც პრეზიდენტის გამონათქვამებზე, რომელიც აბსოლუტურად უპასუხისმგებლო განცხადებებს აკეთებს. ძირითადი სახე „ნაციონალური მოძრაობის“ სწორედ ასეთია. თქვენ ნა-

ხეთ, რესტორანში მოხდა ჩხუბი, ამაზე მიმდინარეობს გამოძიება და ისინი უკვე პოლიტიკურ დევნად აფასებენ ამას“, — განაცხადა ივანიშვილმა.

რაც შეეხება ერთპარტიული სისტემის შესაძლო ჩამოყალიბებას, ივანიშვილის განცხადებით, თუ გარე ძალა აღარ იარსებებს ოპოზიციის სახით, მაშინ კოალიცია პარტიებად გაიშლება, რაც ერთპარტიულობის ჩამოყალიბებას გამორიცხავს.

პორის მესერარი: „მე და ბელა საქართველოს სიყვარულში ჩავეზიარეთ ერთმანეთს. ეს, შეიძლება ითქვას, იყო ყველაზე უფრო ფატალური დამთხვევა, რადგან უაღრესად დაგვიანდებოდა ერთმანეთს. ისე, რომ არ მოგვიღებოდა, ვუზიარებდით ერთმანეთს ამაღელვებელი ამბავის შემდეგ“.

ფელმა მეგობრულმა დამოკიდებულებამ, სულ რამდენიმე წუთით ჩამოვდა, ბელას სადღეგრძელო თქვა და დაგვემშვიდობა. გაცნობისას მან, რასაკვირველია, თავისი სახელი და გვარი გვითხრა: ჭაბუა ამირეჯიბი“.

„ლამაზი ჟესტი“. სწორედ მან, ჭაბუა ამირეჯიბმა გააკეთილშობილა, მე რომ მკითხვით, ცოტა ობივატულური „ტრადიცია“, როცა ერთი ცნობილი პიროვნების ძმამ რესტორან „იპოდრომი“ სუფრასთან მსხდომ ჭაბუას და მის მეგობრებს პატივისცემის ნიშნად 50 ბოთლი შამპანური შემოუგზავნა:

„ჭაბუა ამირეჯიბი, რომელიც სუფრას უძღვებოდა, მიესალმა მას და სადღეგრძელო წარმოთქვა:

— დავლით სადღეგრძელო იმისა, რომ საქართველოში ჯერ კიდევ შემორჩენილია ჟესტის სილამაზე!

მე ამ სიტყვებს მივანერეთე ჭაბუა ამირეჯიბის ხატებას, რომელიც შერწყმულია სახის სილამაზე და სილამაზე ჟესტის“.

სამომავლოდ და მოკრძალებამ, ამასთან სულის დამშვიდება და უმაღლესთან მიასპირების ბრძანებას აბრძანებდათ რუს შემოქმედებებს სეპტიცხოვლის ტაძართან. პორის პასტერნაკი წინ, 1960 წლის გაზაფხულზე მიინც და მიინც სეპტიცხოველში ჩავიდეთ. მაშინ, იხსენებს მესერარი, ნინა და ლადო გუდიაშვილებმა უმასპინძლეს დიდ პოეტს, და თქვეს, რომ იგი, პასტერნაკი, „ძალიან მწუხარე იყო და მხოლოდ ქართველების მზრუნველობა და ყურადღება ახარებდა“.

— მე ბევრი რამ მაკავშირებს სეპტიცხოველთან, — ამბობდა ბელა ახმადულინა, — თარგმანები, ლექსები. ბელას ვკითხე:

— გახსოვს სეპტიცხოველი? შენ ხომ იქ მოგნათლეს?

— დიას, ქალაქ მცხეთაში, საქართველოს ძველ დედაქალაქში...

Ни о чем я не жалею, Ничего я не хочу - В золотом Свети-Цховели Ставлю бедную свечу. Малым камушкам

во Мхета Воздаю хвалу и честь, Господи, пусть будет это Вечно так, как ныне есть. ლოცვასავითაა.

„თბილისისადმი ბელას სიყვარული — ქალაქისა და ამ ქალაქის მკვიდრთა მიმართ — მტკიცედ არის დაკავშირებული გალაკტიონ ტაბიძის პოეზიასთან და მის ბედთან.“

მე, რასაკვირველია, გალაკტიონი არასოდეს მინახავს, — იხსენებდა ბელა, — მაგრამ თბილისში ყველაფერი მისით იყო აღვსილი, მისი ხატება ცხოვრობდა ქალაქში, მის ღამეულ ჰაერშიც ცხოვრობდა თითქოს იგი. იგი უსაზღვროდ უყვარდა ყველა ადამიანს, ყველა თბილისელ ლოთს. აკადემიკოსი იყო და, როცა აკადემიაში ხელფასს აიღებდა, ეს ლოთები, ღამის კოცონების უბრალო ადამიანები, მის გარშემო შეიკრებოდნენ ხოლმე. თუ პარიზში კლოზარები არიან, აქ ვილაყ გაურკვეველი ღამის მცხოვრებნი გახლავან.

მე, ოთარ და თამაზ ჭილაძეები ველაპარაკებოდით ღამის თბილისის მკვიდრთ. ბევრ მათგანს ახსოვდა გალაკტიონი, მათთან ხარჯავდა აკადემიკოსის ხელფასს, დაეხებებოდა, საუბრობდა. მისი სიდიადე უსაზღვროა. ერთხელ მივუსხედით ასეთ ღამის კოცონს და გავარკვიეთ, რომ შეკრებილები ღვინის ფარდულთან შეგროვილ ცარიელ ბოთლებს დარაჯობენ, თითქოს ყარაულები იყვნენ. თბილის კოცონთან და ჰყიდებიან ღვინოს...

ძმები ჭილაძეები გამოეღებოდათ მათ და მე კი ვიკითხე:

— შეიძლება გავიგო, ისინი რა, მთელ ღამეს ცარიელ ბოთლებს ყარაულობენ?

ბელა ახმადულინა და პორის მესერარი

მე, ოთარ და თამაზ ჭილაძეები ველაპარაკებოდით ღამის თბილისის მკვიდრთ. ბევრ მათგანს ახსოვდა გალაკტიონი, მათთან ხარჯავდა აკადემიკოსის ხელფასს, დაეხებებოდა, საუბრობდა. მისი სიდიადე უსაზღვროა. ერთხელ მივუსხედით ასეთ ღამის კოცონს და გავარკვიეთ, რომ შეკრებილები ღვინის ფარდულთან შეგროვილ ცარიელ ბოთლებს დარაჯობენ, თითქოს ყარაულები იყვნენ. თბილის კოცონთან და ჰყიდებიან ღვინოს...

მე, ოთარ და თამაზ ჭილაძეები ველაპარაკებოდით ღამის თბილისის მკვიდრთ. ბევრ მათგანს ახსოვდა გალაკტიონი, მათთან ხარჯავდა აკადემიკოსის ხელფასს, დაეხებებოდა, საუბრობდა. მისი სიდიადე უსაზღვროა. ერთხელ მივუსხედით ასეთ ღამის კოცონს და გავარკვიეთ, რომ შეკრებილები ღვინის ფარდულთან შეგროვილ ცარიელ ბოთლებს დარაჯობენ, თითქოს ყარაულები იყვნენ. თბილის კოცონთან და ჰყიდებიან ღვინოს...

მე, ოთარ და თამაზ ჭილაძეები ველაპარაკებოდით ღამის თბილისის მკვიდრთ. ბევრ მათგანს ახსოვდა გალაკტიონი, მათთან ხარჯავდა აკადემიკოსის ხელფასს, დაეხებებოდა, საუბრობდა. მისი სიდიადე უსაზღვროა. ერთხელ მივუსხედით ასეთ ღამის კოცონს და გავარკვიეთ, რომ შეკრებილები ღვინის ფარდულთან შეგროვილ ცარიელ ბოთლებს დარაჯობენ, თითქოს ყარაულები იყვნენ. თბილის კოცონთან და ჰყიდებიან ღვინოს...

მე, ოთარ და თამაზ ჭილაძეები ველაპარაკებოდით ღამის თბილისის მკვიდრთ. ბევრ მათგანს ახსოვდა გალაკტიონი, მათთან ხარჯავდა აკადემიკოსის ხელფასს, დაეხებებოდა, საუბრობდა. მისი სიდიადე უსაზღვროა. ერთხელ მივუსხედით ასეთ ღამის კოცონს და გავარკვიეთ, რომ შეკრებილები ღვინის ფარდულთან შეგროვილ ცარიელ ბოთლებს დარაჯობენ, თითქოს ყარაულები იყვნენ. თბილის კოცონთან და ჰყიდებიან ღვინოს...

ის ბრძენი, რომელიც კოცონთან იჯდა. ხაბაზმა მასაც მიაჩნო, რომ იგი, ალბათ, ნაცნობები იყვნენ, ისინი ყველანი იცნობენ ერთმანეთს. ვეუბნებო:

— ჩვენ ხომ ახლახან ვნახეთ ერთმანეთი.

ის მიპასუხებს:

— დიას, თქვენთან ურთიერთობა საინტერესოდ მეჩვენება და მეც ქუჩას ჩამოყვევი...

შემდეგ ღვინის დაღვება მოვიხდომეთ ამ პურის მიყოლებით, მაგრამ ხაბაზმა გადაჭრით თქვა უარი: არაფერი შემთხვევით, რადგან შეიძლება თონეში ჩავვარდეთ და იქ კი ისეთი სიმზურვალეა!.. ერთი სიტყვით, ასე დაგინახე ეს ყველაფერი და, რასაკვირველია ვიცნობოდი, ოდესმე კვლავ შევხვედროდი ამ ადამიანებს, მაგრამ არ გამოვიდა. ლექსებში კი არის:

Ничего мне не жалко для ваших услуг.

Я - любовь ваша, слухи и басни. Я нырну в огнедышащий маленький ад За стихом, как за хлебом - хабази.

ასეთ ცეცხლოვან ჯოჯოხეთში, როგორც თონეში, არაერთხელ ჩაუყვინთავს ბელა ახმადულინას ქართველი პოეტების ლექსების თარგმანების „სულიერი არსობის პურის“ გამოსაცხობად, და რუსი მკითხველისთვის მიუწოდებია ბარათაშვილის, გალაკტიონის, ლეონიძის, კვლანდაძის, ჩიქოვანის, ნონეშვილისა და სხვათა და სხვათა რუსულად აწარმოებული ქართული სიტყვა.

„რეზო ამაშუკელმა ერთ-ერთ ინტერვიუში ასე თქვა ბელა ახმადულინას თარგმანებზე: „მან თარგმნა ქართული პოეზიის ნიმუშები, და, წარმოიდგინეთ, როგორ დაპოვებინებდა თითოეულ ქართულ სიტყვას, როგორ ესწრაფვოდა, რომ ამ სიტყვას არ დაეკარგა ქართული სული, რომელიც მის აზრსა და დატვირთვას ესადაგებოდა“.

მესერარი წერს: „ამაშუკელი სახალხო ჟღერადობის პოეტიკა, ფრიად პოპულარული საქართველოში. იგი მხიარული, ოხუნჯი, თაოსანი, თამბაქო და სუფრის საქმეთა განმგებელია. ამჟამად ხელისუფლებასთან ერთგვარ ოპოზიციანობა (ასეა დედანში, ეტყობა, ყოფილი ხელისუფლების მხრიდან რეზოს ნინა-ალმდე შესაძლო გართულებას აარიდა მესერარმა ამაშუკელი, თორემ, რა „ერთგვარ ოპოზიციანობა“ იყო და არის, ჩვენ ხომ შესანიშნავად ვიცით! — ა.ს.).“

უფრო დასერიოზულდა. მაგრამ ძველ მეგობრებთან შეხვედრისას, თვალის დახამამებში გარდაიქმნება და კვლავ ძველ რეზო მთავრდება, თავისი სუბრობითა და ლათაიებით“.

ქვეს იდრეკდა ბელა ახმადულინა ანა კალანდაძის წინაშე. მისი ერთი ლექსი, ანა-

სადმი მიძღვნილი, ასე მთავრდება:

О жизнь, я люблю твою сущность: Луну, деревья и Анну...

და ლალადისი — მიმართვა და თხოვნა ცხოვრებისადმი: Дай, жизнь,

отслужить твоё чудо, Ту ночь, и то утро и Анну.

ახლა ნახეთ, როგორ აფასებს ნოდარ დუმბაძის უიშვიათეს ნიჭს ბელა ახმადულინა: „ვფიქრობ, რომ დასცინო არა იმას, რაც შენს გარშემო, არამედ ისე, ვითომ საკუთარ თავს დასცინო, ალბათ, არის ნოდარის ტალანტის ძვირფასი თვისება“.

აი, ასეთი ურთიერთობა იყო! თუ მკითხველი მოახერხებს რამენაირად ჟურნალ „ოქტიაბრის“ ამ ნომრის სადგომ შოვნას, ბევრ თბილ და მნიშვნელოვან (სწორედ — მნიშვნელოვან) ამბავს გაიგებს ქართველ და რუს შემოქმედთა თბილ კავშირებსა და მეგობრობაზე; რუსთა პოეტიკიდან, მათი თვალთ და ნახულსა და შეფასებულს.

„რადგან საშუალება არ მაქვს საქართველოს ყველა ცნობილი ლიტერატორის შესახებ დავწერო, — ამბობს პუბლიკაციის დასასრულისკენ ბორის მესერარი, — მინდა მხოლოდ, რომ გაიფიქროს მათმა როგორც ჩვენთვის საკმაოდ ახლობელმა და ჩვენს ცხოვრებაში მონაწილედ ადამიანების სახელებმა. ესენი არიან: არჩილ სულაკაური, მორის ფოცხვილი, იზა ორჯონიძე, მიშა ქვლივიძე, ჯანსუღ ჩარკვიანი, ოთარ ჭილაძე“.

და სულ ბოლოს ასეთი პასუხი, ფიცხვით თქმული უბრწყინვალესი რუსი პოეტი ქალის — ბელა ახმადულინას მიერ, აღსარებასავით, საქართველოსა და ქართველების წინაშე:

„მე დამესიზმრა დედამისის ამ ადგილის სახელი: ისე ნათლად, ისე გასაგონად, რომ თვალცრემლიანს გამეღვია, მაგრამ შემდეგ მთელ დღეს ვიღიმებოდი, და მათ, ვინც არ იცოდნენ, რას ნიშნავს საქართველო, უკეთ, უფრო ხალისიანად იგრძნეს თავი ამქვეყნად.“

...მე ვცდილობდი, თვითონ მეთარგმნა რუსულად ქართული სიტყვები, არაფერი გამოვივიდა: მე არ ვიცი ქართული წერა, მაგრამ ძილშიც მესმის ქართული გალობა. საქართველო ჩემი სულის სინათლეა, ბევრი მოფიქრება, გადამრჩენი ბევრი კეთილი სიტყვა მერგო მე დედამისის ამ ადგილზე და — ყველაფერი, რასაც ვხედავთ და რაც ვიცით, და ისიც, რისი ცოდნის ძალა არ შეგვწევს.

დაე, მათი სახელები, ვისაც ეძღვნება ეს ლექსები, დაუვიწყარი იყოს მარადის“.

არაფა სანაბლია

საოხარი მოკლავს და მოკლავს, ანასთან სულის დამშვიდება და უმაღლესთან მიასპირების ბრძანებას აბრძანებდათ რუს შემოქმედებებს სეპტიცხოვლის ტაძართან. პორის პასტერნაკი წინ, 1960 წლის გაზაფხულზე მიინც და მიინც სეპტიცხოველში ჩავიდეთ.

გიორგი მარგველაშვილი: ქართული ჯარისკაცები ავღანეთში საქართველოსთვის იბრძვიან

კოალიცია „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატი გიორგი მარგველაშვილი ავღანეთში დაღუპული ქართველი ჯარისკაცების ოჯახებს უსამძიმრებს. „მე-9 არხის“ გადაცემა „მთავარ კითხვაში“ სტუმრობისას განათლების მინისტრმა განაცხადა: „პირველ რიგში, მინდა მივუსამძიმრო ოჯახებს, მთელ ქვეყანას იმ გმირების ტრაგიკული სიკვდილი. ბუნებრივია, ძალიან მძიმეა ეს იმ ოჯახებისთვის, რომლებმაც დაკარგეს შვი-

ლები ავღანეთის მიწაზე, იმათთვის, ვინც იციან, რომ მათი შვილები დაჭრილები არიან. ცოტა ხნის წინ მე შევეხვი ადამიანებს, რომლებიც ავღანეთში არიან დაჭრილები და ვნახე საოცარი გმირობა, გამბედაობა, რომელიც მათ აქვთ. რა თქმა უნდა, ძალიან მძიმეა ამის ყველაფრის ერთად დანახვა, მაგრამ გასათვალისწინებელია ის, რომ ეს ხალხი იქ იბრძვის საქართველოსთვის, როგორც ერთიანი მშვიდობიანი მსოფლიოს ნაწილისთვის. 21-ე საუკუნემ მოიტანა ვითარება, როდ-

საც მცირე ერებიც კი არიან გლობალური უსაფრთხოების კონცეფციის ნაწილი. ძალიან მძიმე ეს ყველაფერი ირაკლისთვის, რომელიც, ბუნებრივია, განსაკუთრებით განიცდის ამ ყველაფერს... ის, რომ საქართველო არის ამ პროცესის ასეთი სერიოზული ნაწილი, ბევრ კონტექსტში წარმოაჩენს მას, მცირე ერს, რომელსაც დიდი პასუხისმგებლობა აქვს ალბერტი მსოფლიო მასშტაბით“.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ასეთი რამ გაგონილა? შენ თუ უფლება გაქვს, მურღალი კურტუმო, როგორც გინდა, აქნით, მე იმის უფლება აღარა მაქვს, რომ ეს ბინძური ხალხი მიზიარდეს? სიყვარული არ იქნება ქალად, ლამაზ ქალ-ვაჟზე უთქვამს ქართველ კაცს და პედერასტობა, რომელიც რელიგიურადაც ცოდვაა, ქალით გინდათ შეგვამყაროთ?

გაზაფხულის 17 ბეილვაუზი

აკი ვამბობდი წინა წერილში, როცა ნაძალადევის შუალედური არჩევნების შედეგით განხილული ვნერდი, ჯერ სადა ვართ-მეთქი და აჰა — ქრისტეს ბრწყინვალე აღდგომის წინა დღეებში არასამთავრობო ორგანიზაცია „იდენტობა“ 17 მაისისთვის სექსუალურ უმცირესობათა, ანუ, როგორც ჩვენში მარტივად ვმიფრავთ ლგბტ-ს ჩახლართულ აბრევიატურას, პედერასტების აღლუმი დაგვიანონსა!

ვინ არის ეს ე. წ. იდენტობა, რა უნდათ პედერასტებს, რა პარადები აუტყდათ, რას ითხოვენ, რატომ მაინც და მაინც 17 მაისი? და ა. შ. კითხვების დასმა კიდევ შეიძლება, რომელთაც შევეცდები, ქვემოთ პასუხები გავცე...

გახსოვთ, ალბათ, რომ შარშანაც 17 მაისს სცადეს საქართველოს ისტორიაში პირველი გეიპარადის ჩატარება. თუმცა რაღაც სცადეს?! მცირე შეხლა-შემოხლას თუ არ ჩავთვლით, რომლის არც თუ პასუხი მონემ მეც გახლდით, სანადელს მაინც მაინც ქართველმა პედერასტებმა. მართალია, ბოლომდე ვერ ჩაიხალღეს რუსთაველის პროსპექტი და ზემელზე დავამხრუჭეთ, მაგრამ საერთაშორისო ყურადღება მაინც მიიქცის — ჯერ ამერიკის ელჩმა დაგმო ქართველი საზოგადოების ხელისშემშლელი პარადის ინიციატივას და დაიწყო პედერასტების „დარბევის“ კადრები და მეორე დღეს კი, ქართველ პედერასტებთან სოლიდარობის ნიშნად, თბილისში აკრედიტებული მთელი „დემოკრატიული“ დასავლეთის დიპლომატიური გამოვიდა პარლამენტის შენობის წინ, იმ მოედანზე, რომელზეც ზუსტად ერთი წლის წინ — 26 მაისს, სისხლი დაღვარა სააკაშვილის ფაშისტურმა რეჟიმმა, მაგრამ იმავე დასავლეთს კრინტი არ დაუძრავს...

ახლა კი, პირველი გეიპარადის წლისთავზე ახალი ის გავიგე, რომ 17 მაისი **ჰომოფობიისა და ბრძოლის მსოფლიო დღე ყოფილა და პედერასტების პარადიც ამ „ქუდის ქვეშ“ უნდა გამართოს!**

კი, მაგრამ რატომ? ჰომოფობია ხომ ადამიანების სიძულვილი, უფრო ზუსტად კი კაცთმძულეობას ნიშნავს და ე. ი. რა, ვისთვისაც პედერასტობა მიუღებელია, ის კაცთმძულეა?

ჰოდა, მივადექით ზემოთ დასმულ კითხვას: **რა უნდა, რის გაპროტესტებას აპირებენ ქართველი პედერასტები?**
რა და ერთადერთი ლიბერალიზმი ქართველი საზოგადოებისა სოლომ-გომორის თანა-

მედროვე აქტივობა მიმართ ისაა, რომ, უკაცრავად პასუხია და, ფეხებზე გვიდია ეს ბინძური გარყვნილები, ხატოვნად თუ ვიტყვით, ვინ დედალია და ვინ მამალი. კიდევ უფრო მძაფრად კი, ვინ ვის ქვეშაა და ვინ ვის ზევით, თავშიც ქვა უხლიათ, ჩვენ მაგათ „სპალნაში“ არ ვუფარდებით! მაგრამ არა, საზოგადოების ასეთი ლოიალობა აღარ აკმაყოფილებს, უნდათ, რომ გვერდით დავისვან, მათთან პური გავტეხოთ და ვახტანგურიც მეც დავლიოთ. ერთი სიტყვით, ეს ღვთისპირიდან გადავარდნილები სიყვარულსა და პატივისცემას ითხოვენ ჩვენგან!

ასეთი რამ გაგონილა? შენ თუ უფლება გაქვს, მურღალი კურტუმო, როგორც გინდა, აქნით, მე იმის უფლება აღარა მაქვს, რომ ეს ბინძური ხალხი მიზიარდეს? სიყვარული არ იქნება ძალად, ლამაზ ქალ-ვაჟზე უთქვამს ქართველ კაცს და პედერასტობა, რომელიც რელიგიურადაც ცოდვაა, ძალით გინდათ შეგვამყაროთ?

ცოდვაც არის და ცოდვაც — სულ ახლახან გავიგე, რომ მართლმადიდებლური სწავლებით, წმინდაბასილი დიდის მიხედვით, ყველაზე დიდი ცოდვა ზოოფილია, ანუ ადამიანის ცხოველებთან სქესობრივი კავშირი, მეორე ადგილზე პედერასტობაა, რომლის მიტევება 25-წლიანი სასჯელის შემდეგ ყოფილა შესაძლებელი და მხოლოდ ამის შემდეგ მოდის მკვლელობა, რომელსაც 15 წელი მუხლებზე ხოხვა სჭირდება მისატევებლად!

გაიგეთ, ხალხო, რას უპირებენ ღვთისმშობლის ნიღბვედ საქართველოს და 100 ათასი მონამის თბილისი? ამის მერეც მოუბრუნდებთ ენა ე. წ. არასამთავრობოებს ადამიანის უფლებებზე და ჰომოფობიაზე?

მოუბრუნდებთ და მეტი არა? იდენტობა იქნება თუ სხვა, ისინი, როგორც წესი, დასავლეთიდან, ძირითადად კი, აშშ-დან ფინანსდებიან უხვად და, რაც უფრო მაგრად გვაკემინებენ (თუ ასეთი რამ მოხდა) თავს, მით უფრო მსუ-

ისინი, როგორც წესი, დასავლეთიდან, ძირითადად კი, აშშ-დან ფინანსდებიან უხვად და, რას უფრო მაგრად გვახეივებენ (თუ ასეთი რამ მოხდა) თავეს, მით უფრო მსუყე ფინანსური ინექციები მიიღებენ, ანუ იდენტობა 17-ში მაინც ცხოველებთან სქესობრივი კავშირი, მეორე ადგილზე პედერასტობაა, რომლის მიტევება 25-წლიანი სასჯელის შემდეგ ყოფილა შესაძლებელი და მხოლოდ ამის შემდეგ მოდის მკვლელობა, რომელსაც 15 წელი მუხლებზე ხოხვა სჭირდება მისატევებლად!

ყე ფინანსურ ინექციებს მიიღებენ, ანუ იდენტობა 17-ში მაინც ცხოველებთან სქესობრივი კავშირი, მეორე ადგილზე პედერასტობაა, რომლის მიტევება 25-წლიანი სასჯელის შემდეგ ყოფილა შესაძლებელი და მხოლოდ ამის შემდეგ მოდის მკვლელობა, რომელსაც 15 წელი მუხლებზე ხოხვა სჭირდება მისატევებლად!

ან რაღაც მაინც და მაინც იდენტობა დარიქვებს? რა და ესეც ერთგვარი ცინიზმია, რადგანაც ღმერთმა თავის დროზე განსაზღვრა ყველა სულიერის იდენტობა. მათ შორის კაცს კაცია, ხოლო ქალს ქალი უნდა და ქორწინება თუ სექსიც მხოლოდ მათ შორის უნდა იქნება. 17 მაისის პედერასტები თავად ბუნების, გნებავთ, სამყაროს შემოქმედნი მამა ღმერთის წინააღმდეგ აპირებენ გეი-პარადით გალაშქრებას, ანუ ის პარადი არა მხოლოდ მართლმადიდებლებს, არამედ ყველა ტრადიციული, ბიბლიკური ალმოცენებული რელიგიის მურღალიც ყოფილა!

ბევრი რამ მოხდა ამ ხნის მანძილზე პოლიტიზირებულ საქართველოში. თუნდაც პრეზიდენტობის კანდიდატების დასახელება ან, გნებავთ, შს მინისტრის პირველი მოადგილის დაპატიმრება, მაგრამ ნიშანდობარე ნერილის თემა ვერაფერმა გადაფარა. სოციალური ქსელი მხოლოდ მოსალოდნელ პარადს განიხილავს და აბსოლუტური უმრავლესობით მხოლოდ უარყოფითად.

ამავე კონტექსტში ჯდება „პირადი ცხოვრების“ ამსახველი კადრების გამოქვეყნებაც. რა მაქვს მხედველობაში? რა და ის, რომ უკლებლივ ყველა ტელევიზიაში მხოლოდ იმ კუთხით განიხილებოდა, მხოლოდ იმაზე იყო საუბარი, როგორ შეიძლება „პირადი ცხოვრების“ გადაღება და არც ერთი სიტყვა ასეთი ცხოვრების სიმანხვეზე!

იმ ტელედებატებში ამ მართლაც ამაზრზენი კადრებით

ლი ქათმების საპატიო სტუმრებმა) ერთმანეთს 51-ე სკოლის წინ, რასაც სკოლის მოსწავლეები უყურებდნენ!

არ არის ეს ჩვენი შვილების დღისით, მზისით გარყვნილი და პედერასტობის პროპაგანდა?

ბოლოს, თქვენის ნებართვით, მკითხველო, მინდა მეფე ერეკლეს იმ სიტყვებით დავამთავრო, რომელიც ერთხელ უკვე გამოვიყენე ამ თემაზე წერისას. კიდევ ერთხელ, რადგან ყოველივე ზემოთქმულსაც და ართქმულსაც პატარა კახის ეს სიტყვები ჯობია...

კანონიკურ ეპისტოლეთაგან ჩვენამდე მოაღწია მხოლოდ ერთმა, კათალიკოს ანტონ პირველისა, რომელიც გამოუცია მეფე ერეკლე II-ს (პატარა კახი) ნებართვით, 1767 წელს. ეს ეპისტოლე შეიცავს 15 მუხლს, მაგრამ აქ საინტერესოა მეფის დართული სიტყვები:

„ჩვენ, ირაკლი მეფემან, მპყრობელმან ქართლისა და კახეთისამან, ნებაყოფლობითა სრულ ერთიანად ჩვენის ქვეყნების თავადთა, აზნაურთა, დიდ-ვაჭართა და გლეხთა: ღვთის მოწყალებით ამას ზედა დიად გულდაჯერებულ ვართ, რომ ჩვენს ქვეყანაში არც ყოფილა და არც არის ამისთანა ავნი და ღვთისგანმარისხებელნი საქმენი, მაგრამ ჩვენს ხალხს მაინც ვაფრთხილებთ: თუ ვინმე ამისთანა საქმის მქმნელი გამოჩნდეს, ან მომწამლელი, ან კაცის შემკრელნი, ან სიყვარულის და სიძულვილის ნამოსი მიმცემნი, ან ღვთის დიდად განმარისხებულისა და მიუტევებელისა ფინთისა და მყარლისა და ცეცხლით საუკუნოდ მწყველისა მამათმავლობის მქმნელი, მამალნი ანუ დედანი, ესენი უნდა ძალიანი და საანდაზო ჯაჯაებით (ჯაჯა — ტანჯვა-წამება) დაიხილნენ!

ეს განჩინება ყოველმა ეპისკოპოსმა თავის სამწყსოს საყდრებში თავის ხალხს ნაუკითხონ და გააფრთხილონ“...

სხვათა შორის, ანუ ზემოთ ჩემი ბუჭტურისგან განსხვავებით, ეს ისტორიული დოკუმენტია და, სანამ იდენტობა სიძულვილის ენით საუბარში დამდებენ მაგანნი ბრალს, მეფე ერეკლესაც იგივე შეჰხედონ.

თუ ამას ვერ გაბედავენ, მაშინ ქართველმა პედერასტებმა, რომლებსაც პარადი მოსდომებიათ, ღმერთს (უფრო სწორედ სატანას) მაღლობა უთხრან, რომ პატარა კახი 200 წლის მკვდარია. თორემ ხომ იცით, ერთი სიმღერისა არ იყოს, მეფის სიტყვა კანონია, აღარ უნდა ლაილია!...

დავით მხიპია

«მარტო თქვენი ბრალია, რას გჭირთ!»

ყოფილი ტელენამყვანი სალომე გოგიაშვილი რესტორან „ლა ტრუფეში“ მომხდარ ინციდენტს სოციალურ ქსელში გამოეხმაურა:

„აი, რა განსხვავებაა „ნაციონალ“ კურდღელ მამაკაცებსა და ძველი ბიჭი-2013-ს შორის. ხუმრობა იქით იყოს და ნამდვილად არასასიამოვნოა, როდესაც ადამიანები ჩხუ-

ბობენ, მაგრამ ამდენ ზიზღსა და უსამართლობას რომ დათესავ, შედეგს ასეთს და უარესს მიიღებ. საქართველოს მინისტრებიც უყოლია, მერიც, მაგრამ ხალხი ქუჩაში ფურთხებით და დედის გინებით არ დასდევდა.

მარტო თქვენი ბრალია, რაც გჭირთ!!! კაფედან გაყვანა, რტყმევა, პატრულის უსამართლო მოქცევა — ეს ყველაფერი თქვენი დამ-

კვიდრებულია. ამდენი გამწარებული ადამიანი, მე მგონი, საქართველოს ისტორიას არ ახსოვს!!! კიდევ გიკვირთ?!

კეთილი რჩევა: ბინაზე ჯობია ხოლმე ანი შეკრება. თუ დაგანტერესებთ, კურიერის ნომერსაც მოგაწვდით სახლი მოტანის სერვისით. მეტი უსაფრთხოებისთვის. საქმელსაც შეირგებთ და მოტივილობებსაც ასცდებით!“

სავსებით სწორია რეფორმატორთა კავშირის, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და ექსპერტების მიერ დაყენებული საკითხი სოფლის მეურნეობისა და აბრარული მრეწველობისთვის გარკვეული საბადასახადო შეღავათების შემოღების თაობაზე. სხვაგვარად ვერ განხორციელდება ის მასშტაბური ბარდაქმნები, რომლებიც მთავრობამ დაიწყო.

ბატონი გიორგი გამცემლიძე, რომლის წერილსაც დღეს ვთავაზობთ, 1972 წლიდან 1985 წლამდე საქართველოს მსუბუქი მრეწველობის მინისტრი გახლდათ. აღიარებულია, რომ იგი ამ დარგის სუპერპროფესიონალია და უნიკალურ გამოცდილებას ფლობს. მისი ეს თვისებები კი საქართველოს დაკნინებული ეკონომიკის აღდგენა-აღორძინებისთვის ჰაერით საჭირო და აუცილებელია. თუ დღევანდელი მთავრობა ყურს მიუგდებს მის რჩევას, არაფერს წააგებს. პირიქით!

რაც იყო და რაც არის

ერის დიდი მოჭირნახულე ილია ჭავჭავაძე ვაზეთ „ივერიის“ ფურცლებზე წერდა: „ფეიქრებო, იხაროს თქვენმა ჯანმა, მაჩვენოს უფალმა, თქვენი ხელობა გავრცელებულიყოს ჩვენში, ბევრი ოსტატი-შეგირდი მენახოს თქვენს საფეიქროში“. ავუსრულეთ ეს ნატვრა ერის მამას? ჩავიხედეთ ისტორიაში. დარგის განვითარება, მართალია, ნელი ტემპით, ჯერ კიდევ 1923 წლიდან დაიწყო, ხოლო სერიოზულ მასშტაბებს 1960-80 წლებში მიაღწია, როცა მსოფლიოში ჩადგა უახლესი ტექნიკით აღჭურვილი თბილისის მაუდ-კამოლის კომბინატი, რომელიც წელიწადში 8 მილიონ მეტრ შალის ქსოვილს უშვებდა. თბილისში ამოშავდა გლდანის ტრიკოტაჟის ფაბრიკა, ცხინვალში — ტრიკოტაჟის ფაბრიკა, მთლიანი რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა ცხაკაიის ხალიჩების კომბინატს, ზუგდიდში ამოშავდა თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილი ფაიფურის ქარხანა. ბაზის ნართით საქსოვი საწარმოების უზრუნველსაყოფად სახსრებში ამოშავდა სართავი ფაბრიკა, რომელშიც 1000-მდე მუშა დასაქმდა. მსუბუქი მრეწველობა წელიწადში აწარმოებდა (1980 წლის მონაცემებით): — ბაზის ქსოვილს — 60,0 მლნ გრძ. მეტრს; — შალის ქსოვილს — 5,17 მლნ გრძ. მეტრს; — აბრეშუმის ქსოვილს — 49, 2 მლნ გრძ. მეტრს; — ტრიკოტაჟის თეთრულს — 27, 7 მლნ ცალს; — ზედა ტრიკოტაჟს — 15,9 მლნ ცალს; — წინდის ნაწარმს — 27,4 მლნ წყვილს; — ტყავის ფეხსაცმელს — 15,6 მლნ წყვილს. 1980 წელს წარმოების მოცულობამ 101 მილიონი შეადგინა, ხოლო რენტაბელობამ — 15,4 პროცენტით.

ასეთი მანკიერი დაგეგმვა იყო გამოწვეული იმით, რომ რესპუბლიკა დოტაციური იყო და მხოლოდ წარმოების მოცულობის მაღალი ტემპით შეიძლებოდა საკავშირო მთავრობის მიერ დეფიციტის ანაზღაურება. ასე იყო. დღეს კი დარგის მდგომარეობა კატასტროფულია: თუ არ ჩავთვლით რამდენიმე კუსტარულ საწარმოს, მათ შორის, რუსთაველი ტყავის გადამამუშავებელ მცირე საწარმოს. თითქმის 10 წელია, ძველანაირი არც ერთი ფაბრიკა-კომბინატი აღარ ფუნქციონირებს. 110 ათასი ადამიანი უშუშეპარი დარგს; მილიონობით დირეკტორები და დანაშაულები, საწარმოო კორუფციები კი განადგურებულია. შამორჩენილია 15-მდე საწარმოო შენობა-ნაგებობა, რაც წვეთია ზღვაში. გავიხსენოთ, რომ საწარმოების დასახლებებში მუშებისთვის შენდებოდა საცხოვრებელი სახლები, ბავა-ბალები და სხვა საყოფაცხოვრებო ობიექტები. სამინისტრო ნილობრივ მონაწილეობდა ქალაქებისა და დაბების კეთილმოწყობაში. დღეს ამაზე ოცნებასაც გადავწყვიტეთ. ვინაიდან ქვეყანაში ბაზმულისა და ქვიშური ბოჭკოს ნართს არ ვანარმობთ, საწყის ეტაპზე გართულდება ტრიკოტაჟის საწარმოთა ამოქმედება, შემოტანილი ნედლეული კი გაზრდის პროდუქციის თვითღირებულებას, რაც გააძვირებს საცალო ფასებს და, საბოლოო ჯამში, შეაფერხებს ნაწარმის რეალიზაციას. ამ გასათვალისწინებელი ფაქტორების მიუხედავად, განსახილველია თბილისში ერთი ტრიკოტაჟის ფაბრიკის ამოშავება, რომელიც ორიენტირებული იქნება ქალისა და მამაკაცის ზედა ტრიკოტაჟის გამოშვებაზე. ამ ეტაპზე გადამწყვეტია საპარტნიორო ფონდის როლი, რომელმაც მსოფლიო სავალუტო ფონდთან ერთად უნდა იზრუნოს დარგის საწარმოთა ამოქმედებისათვის.

მსუბუქი მრეწველობის მიზეზი კროზლეები

ვიხილოთ ყოფილი თბილისის მაუდ-კამოლის კომბინატისა და ქუთაისის აბრეშუმის საწარმოო გაერთიანების აღდგენის მიზანშეწონილობა, რათა ადგილობრივი ნედლეულით გამოშვებული იქნას ნატურალური შალისა და აბრეშუმის ქსოვილები. საქართველოში წარმოებული ნატურალური აბრეშუმის (მიფონის) ქსოვილი უაღრესად დიდი მოთხოვნით სარგებლობდა არა მარტო ყოფილი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკებში, არამედ ევროპაში; საყურადღებოა, რომ ნატურალური აბრეშუმის ქსოვილები დღესაც დიდი მოთხოვნაა. პროექტორების საგნად უნდა იქცეს ქუთაისის ტყავის ფეხსაცმლის კომბინატის ბაზაზე ფეხსაცმლის წარმოების ორგანიზება. ვინაიდან ქვეყანაში ბაზმულისა და ქვიშური ბოჭკოს ნართს არ ვანარმობთ, საწყის ეტაპზე გართულდება ტრიკოტაჟის საწარმოთა ამოქმედება, შემოტანილი ნედლეული კი გაზრდის პროდუქციის თვითღირებულებას, რაც გააძვირებს საცალო ფასებს და, საბოლოო ჯამში, შეაფერხებს ნაწარმის რეალიზაციას. ამ გასათვალისწინებელი ფაქტორების მიუხედავად, განსახილველია თბილისში ერთი ტრიკოტაჟის ფაბრიკის ამოშავება, რომელიც ორიენტირებული იქნება ქალისა და მამაკაცის ზედა ტრიკოტაჟის გამოშვებაზე. ამ ეტაპზე გადამწყვეტია საპარტნიორო ფონდის როლი, რომელმაც მსოფლიო სავალუტო ფონდთან ერთად უნდა იზრუნოს დარგის საწარმოთა ამოქმედებისათვის.

გლდანის ტრიკოტაჟის ფაბრიკა, ქუთაისის აბრეშუმის კომბინატი, თბილისის ფეხსაცმლის საწარმოო გაერთიანება „ისანი“, საჩხერის ბაზის სართავი კომბინატი და სხვები, დღეს, ფაქტობრივად, აღარ არსებობს. და, რაც მთავარია, მუდმივი მალაღანაზღაურებადი სამუშაო დაკარგა 1100 ათასზე მეტმა ადამიანმა. დაბრის განადგურება განაგრძობს იმ ბარამოვბამაც, რომ იგი მზად არ აღმოჩნდა საბაზრო ეკონომიკაზე გადასასვლელად. ხოლო ეკონომიკის სამინისტრო უკანასკნელი ცხრა წლის განმავლობაში ერთხელაც არ დაინტერესებულა მისი ბაიით.

მატყლი „ჩემი არსობისა“

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნედლეული საფეიქრო დარგისთვის არის მატყლი. 1976 წლის მონაცემებით, საქართველოში 2,2 მილიონი სული ცხვარი იყო. მზადდებოდა 5,2 ათასი ტონა ცხვრის მატყლი. ფუნქციონირებდა მატყლის გადამამუშავების ორი საწარმო თბილისისა და შულავერში. ამ საწარმოების უმოქმედობამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი იმ გარემოებას, რომ სოფლად ცხვრის მოშენებით აღარ ინტერესდებიან (რადგან ცხვრის მატყლი უფრო ძირადალი რეზულტი, ვიდრე მისი ხორცი). ბოლო 10 წლის განმავლობაში ცხვარი გადინებდა ირანსა და არაბეთის ქვეყნებში. საქართველოში აღარ არსებობს ტყავ-ნედლეულის თანამედროვე ტექნოლოგიით აღჭურვილი არც ერთი საწარმო, არადა, მსოფლიოში ნატურალურ ტყავზე მოთხოვნა ძალიან დიდია. დილუტანტური მთაწარმის ხელში ბოლო ათწლეულის განმავლობაში საქართველოში მეცხოველეობის დარგი დაკნინდა. იმედი ვიქონიოთ, რომ ახალი მთავრობა მატყლის დამზადების ზრდის კვალზე განიხილავს ერთი კამელოური ნართის გამოშვების საწარმოს ამოქმედების საკითხს ან თბილისის მაუდ-კამოლის კომბინატში, ან კამელოური დართის ფაბრიკაში. სოფლად მატყლის დამზადების პირობებში სასურველია, შულავერის მატყლის სარეცხ ფაბრიკაში პარალელურად ორგანიზებული იყოს ქეჩის წარმოება, ასეთ ნაწარმზე დღეს დიდი მოთხოვნაა.

(მსხვილფეხა საქონლისა და ღორის) დამზადების და მოსახლეობიდან მისი მიღების პირობების დაფიქსირება უნდა იქნას. ამ ფუნქციას უნდა ცვავე-შირის სისტემა ასრულებდეს. — უნდა ჩატარდეს დარგის საწარმოთა (რომელთაც შემორჩათ ტერიტორია და შენობა-ნაგებობა; სამუხაროდ, დაზგა-დანადგარები ძირითადად განადგურებულია) ინვენტარიზაცია, რათა დადგინდეს დღევანდელი ფაქტობრივი მდგომარეობა. სავსებით სწორია რეფორმატორთა კავშირის, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და ექსპერტების მიერ დაყენებული საკითხი სოფლის მეურნეობისა და აგარული მრეწველობისთვის გარკვეული საგადასახადო შეღავათების შემოღების თაობაზე. სხვაგვარად ვერ განხორციელდება ის მასშტაბური გარდაქმნები, რომლებიც მთავრობამ დაიწყო. მსუბუქი მრეწველობის კატასტროფული მდგომარეობის გამოწვევების დაფიქსირება, მისი აღდგენის საწყის ეტაპზე (დროებით) განსახილველია დარგისთვის საბადასახადო შეღავათების დაწესების საკითხი. კარგი იქნება, თუ დარგის კვლავი ციურთა მუშახელით უზრუნველყოფის მიზნით, ეკონომიკის სამინისტრო განიხილავს მსუბუქი მრეწველობის საწარმოთა ბაზაზე საწყის ეტაპზე პროფესიული განათლების ორი სასწავლებლის გახსნის საკითხს (დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოში). ჩემი აზრით, ამ სამინისტროს ხელმძღვანელობამ საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის რექტორატთან ერთად უნდა შეისწავლოს დარგის საინჟინრო კადრებით უზრუნველყოფის პრობლემა. მსუბუქი მრეწველობის განვითარების პერსპექტივაზე საუბრისას არ შეიძლება არ შევეხოთ კიდევ ერთ მტკიცებულ საკითხს: უცხოეთიდან შემოტანილი მსუბუქი მრეწველობის ნაწარმის ხარისხზე კონტროლის გამკაცრებას. ეს განსაკუთრებით ეხება თურქეთიდან და ჩინეთიდან იმპორტირებულ უაღრესად მდარე ხარისხის საქონელს. ასევე უნდა გამკაცრდეს ე.წ. მეორედი საქონლის (ფუთები) საინტარული და ჰიჯიენური კონტროლი, რადგან შემოაქვთ ისეთი საქონელი, რომელიც მნიშვნელოვნად არის დაბინძურებული. დაბოლოს, კარგი იქნება, თუ საწყის ეტაპზე ეკონომიკის სამინისტროში შეიქმნება კვანდიტორი სპეციალისტების ჯგუფი, რომელიც კურიერებს გაუწევს დარგის ფუნქციონირების აღდგენის პროცესს. ბიორაზი გამცემლია, 1972-85 წლებში საქართველოს მსუბუქი მრეწველობის მინისტრი

ფართოვალს დაბრუნება უნდა

მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს ათეული წლების განმავლობაში ჰქონდა მოდერნიზაცია, რომელიც, ფაქტობრივად, წარმოითქმნა სამკერვალო და ტრიკოტაჟის საწარმოებში ნაწარმის მოდერნიზების, ასორტიმენტის განახლების საქმეს.

მას შემდეგ, რაც თქვენი თაოსნობითა და მეთაურობით, შეიძლება ითქვას, რომ საქართველოს პროფაზისტური რეჟიმი სახალხო მმართველობით შეიცვალა, უკვე დაახლოებით 7 თვე გავიდა, ამიტომ, ვგონებ, დროა, ეს ახალი (ვისთვის კი უკვე მოქმედებულ) ამბავი ადამიანებთან გააცნობიერონ ახალი ხელისუფლების იმ თანამდებობის პირებმა, რომლებიც მოსახლეობასთან დიალოგის რეჟიმს მისგან გაკლიერებული დაცვის ღონისძიებების პირობებში გუშაობასა და ცნობიერებას ამჯობინებენ.

პროკურატურის ძველი თანამშრომლები საქმეში ჩაუსხადან ხალხს აბრეშუბი

პროფესორმა ანზორ გაბიანიმ წერილით მიმართა კოალიცია „ქართული ოცნების“ ლიდერს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ ბიძინა ივანიშვილს. გათავაზობთ ამ წერილის შემოკლებულ ვარიანტს.

მოგახსენებთ, რომ ვარ საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, კავკასიაში პირველი და ყოფილ საბჭოთა კავშირში ერთ-ერთი პირველი სოციოლოგიის დოქტორი, პროფესორი, ორსამდე სამეცნიერო და მეცნიერულ-პუბლიცისტური ნაშრომის, მათ შორის 16 მონოგრაფიის ავტორი, რომლებიც ისეთ აქტუალურ პრობლემებს ეძღვნება, როგორცაა ნარკომანია და ნარკოტიკი (4 მონოგრაფია), ლოთობა და ალკოჰოლიზმი, დამნაშავეების გეოგრაფია, დამნაშავეთა ქალაქისა და სოფელში, პროსტიტუცია და სხვ. მანამ, სანამ სააკაშვილი და მისი დანაშაულებრივი რეჟიმი ჩარეცხილვად გამოგვაცხადებდა, ათეული წლების მანძილზე ვეხმოდებოდით ჩემ მიერვე შექმნილ დამნაშავეობის წინააღმდეგ ბრძოლის პრობლემათა სამეცნიერო-კვლევით ცენტრს, რომელიც ერთადერთი იყო კავკასიაში, სსრკ-ის დაშლამდე წლების მანძილზე ვიყავი მოსკოვში საბჭოთა სოციოლოგიური ასოციაციის ცენტრალური სარევიზო კომისიის თავმჯდომარე, თსუ იურიდიული ფაკულტეტის სისხლის სამართლისა და კრიმინოლოგიის კათედრის პროფესორი და ა.შ.

ჩემი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა თითქმის მუდამ წარმატებით მიმდინარეობდა. მაკავალდებოდა მოვიტანა ერთი საკართველოში ჯერ კიდევ 60-იანი წლების დასასრულს დაწყებულ მსხვილმასშტაბიან ნარკოტიკების სოციოლოგიურ ემპირიულ გამოკვლევას, რომელიც იყო პირველი და უკანასკნელი მსგავსი ნაშრომი სსრკ-ის მასშტაბით და საფუძვლად დაედო მონოგრაფიას „ნარკოტიკი“, რომელიც დაბეჭდილი ნების რუსულ ენაზე გამოცემა თბილისში 70-იანი წლების შუა ხანს და იყო პირველი მსგავსი აქტუალობის ნიგანი მთელი ქვეყნის მასშტაბით. იგი საფუძვლად დაედო საქართველოში ჯერ კიდევ სამოცდაათიანი წლების შუა ხანს ჩემ მიერ შემუშავებულ და სახელმწიფოებრივ დონეზე დაწერილ ნარკოტიკების ალკევიისა და თავიდან აცილების ღონისძიებათა მწიგნობრის სისტემას, რამაც საქართველოში ჯერ კიდევ მესამედი საუკუნის წინ ჩაუყარა საფუძვლი ამ სფეროში მიღწეულ უდავო წარმატებებს, ხოლო ამ სტრუქტურის ავტორს იმ დროისთვის დიდი საერთაშორისო აღიარება მოუტანა, თუმცა სსრკ-ის დაშლისა და საქართველოს მიერ დამოუკიდებლობის მიღების შემდგომ წლებში, ცნობილი მიზეზების გამო, ყოველივე ეს დაიწყებას მიეცა, რადგან არსებული სისტემა ძირულად გარდაიქმნა. ამიტომ გულისტკივილით

ვადევნებ თვალყურს იმ უსუსურობას, რომელსაც, სამწუხაროდ, ამკარად ამჟღავნებენ ძირითადად საქართველოს დღევანდელი პარლამენტის ეგრეთ წოდებული უმცირესობის წარმომადგენლები, რომლებიც ხშირად, როგორც იტყვიან, „ხაზბარს არ არიან“, რას მიუძღვნებიან ამ უდიდესი სოციალური ბოროტების წინააღმდეგ ბრძოლის პრობლემის განხილვისას; თითქოს წერა-კითხვის უცოდინარები იყვნენ, არსებული გამოცდილების შესწავლის ნაცვლად ზოგიერთი მთვანე ტრიბუნისგან ენერგიულად აფრქვევს უაზრობას, რომელიც რატომღაც თვითონ რამზაზროვნად ეჩვენება და არც ბაზში არ ჩანს ვინმე, ვინც ამ უფიცობის ზეიმს ნაზი ხმით მაინც გააპროტესტებს.

მაგრამ, ძვირფასო ბატონო ბიძინა, მართა ამ და რიგი სხვა უფიცობებისა და ზოგჯერ უმსგავსობის მოსმენა და ყურება რომ წარმოადგენდეს ჩემს მთავარ პრობლემას, რაღა მიჭირდა, რადგან ბევრი მძიმე წერილი მაქვს გამოვლილი და ამასაც როგორმე გავუმძღვებდი. საქმე ისაა, რომ საბჭოთაპირობის რეჟიმის მსხვერპლთა შორის მაც მართა, სანატორი „ამგინი მამის „მოკვიპაული“, რადგან მრავალწლიანი უზარაულო და მრავალწლიანი უბედურება, რომელიც საეკონომიკური დედატაობის და დასახლების მთელი სერიის შესახებ, რომელიც დღესაც გრძელდება, მაგარად სხვა სახით და დამნაშავეთა პერსონალიური შემაღვინებლობით, მათ, სარწმუნო მონაცემებით, ჰყოფნი თავზეხელა და ახალი ხელისუფლების პირობებშიც, როგორც იტყვიან, ცა ქუდად არ მაჩანდით და დედაშინა ქალამინად, რადგან ჰყავთ რამდენიმე გავლენიანი მფარველი ან უკვე უმცირესობაში, რომელსაც, თავის მხრივ, ამერიკელი „ყოველსაქმეში“ ძიები მფარველები.

ამას საჩივარში მოვიტხოვთ. რაც შეეხება სისხლის სამართლის საქმეს ჩემ მიმართ, ბრმა, სრულიად უფიცი ან უნამუსო უნდა იყოს პროკურორი და, გნებავთ, საგამოძიებო თუ სასამართლო ორგანოების სხვა მუშაკი, რომელიც, სისხლის სამართლის საქმის შესწავლასაც თავი რომ დაჟანგებოდა, მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში განზრახ იქნა მიჩქმალული. ამიტომ, როდესაც უფლებამოსილი პირი ამ გამოძიებისა და სასამართლოს მიერ ჩადენილ მსგავს ძველ „ცოდვებს“ აღმოაჩენს, მას პირობითად ახლადმოაჩენილ გარემოებას დაელოდებოდა და საქმე დამნაშავედ უსამართლოდ ცნობილი ადამიანის გამართლებით და მისთვის მიყენებული მატერიალური და სულიერი ვნების ადექვატური ანაზღაურებით უნდა დასრულდეს.

ამიტომ, ჩემი ბატონო ბიძინა, რადგან დღესაც პროკურატურის ზოგიერთი მუშაკი, რომელსაც ასე ხელაღებთ და პრიმიტიულად შეჰყავს შეცდომაში ისედაც დაზარალებული და მატერიალურად თუ სულიერად განადგურებული მოქალაქეები, იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ ახალ პროკურატურაში ზოგჯერ ამა თუ იმ მიზეზით ძველი ბინძური პოლიტიკის სეზორციელებას აგრძელებენ, ამგვარ უმსგავსობათა ალკევიას, კანდიდებში თუ არ ჩამომართმევთ, ვიტყვი, რომ თქვენი რკინის ხელი და ურყევი ნება სჭირდება. თუ გვჭირდება შეგვარება ჩემს ამ მტკიცებაში, უმორჩილესად გთხოვთ, გამოძებნოთ, თქვენი დროის დიდი დეფიციტის მიუხედავად, 10 წუთი, გამოიძახოთ პროკურორი, რომელიც არ აღმოაჩენს ჩემს განაჩენში მინიმუმ ერთი ან, შესაძლოა, რამდენიმე გარემოება, რომელიც სრულიად საკმარისი იქნება მისი მყისიერი გაუქმებისთვის, შეგიძლიათ საქვეყნოდ შემარცხდეთ, როგორც იურიდიულად უფიცი და ყოველდღივად ინტრიგანი ადამიანი. კიდევ არის არაერთი თქვენთან განსახილველი საკითხი, რომლის სწორი გადაწყვეტა დიდი ეროვნული საქმე იქნებოდა, მაგრამ მე მათი ჩამოთვლით თავს არ შეგანყენო. გამონაკლისის სახით, მათგან გამოვყოფ ერთს, რომელიც უდი-

დახვეწილია და დასრულებულია. ახალი ხელისუფლების იმ თანამდებობის პირებმა, რომლებიც მოსახლეობასთან დიალოგის რეჟიმს მისგან გაკლიერებული დაცვის ღონისძიებების პირობებში გუშაობასა და ცნობიერებას ამჯობინებენ.

ამას საჩივარში მოვიტხოვთ. რაც შეეხება სისხლის სამართლის საქმეს ჩემ მიმართ, ბრმა, სრულიად უფიცი ან უნამუსო უნდა იყოს პროკურორი და, გნებავთ, საგამოძიებო თუ სასამართლო ორგანოების სხვა მუშაკი, რომელიც, სისხლის სამართლის საქმის შესწავლასაც თავი რომ დაჟანგებოდა, მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში განზრახ იქნა მიჩქმალული. ამიტომ, როდესაც უფლებამოსილი პირი ამ გამოძიებისა და სასამართლოს მიერ ჩადენილ მსგავს ძველ „ცოდვებს“ აღმოაჩენს, მას პირობითად ახლადმოაჩენილ გარემოებას დაელოდებოდა და საქმე დამნაშავედ უსამართლოდ ცნობილი ადამიანის გამართლებით და მისთვის მიყენებული მატერიალური და სულიერი ვნების ადექვატური ანაზღაურებით უნდა დასრულდეს.

ამიტომ, ჩემი ბატონო ბიძინა, რადგან დღესაც პროკურატურის ზოგიერთი მუშაკი, რომელსაც ასე ხელაღებთ და პრიმიტიულად შეჰყავს შეცდომაში ისედაც დაზარალებული და მატერიალურად თუ სულიერად განადგურებული მოქალაქეები, იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ ახალ პროკურატურაში ზოგჯერ ამა თუ იმ მიზეზით ძველი ბინძური პოლიტიკის სეზორციელებას აგრძელებენ, ამგვარ უმსგავსობათა ალკევიას, კანდიდებში თუ არ ჩამომართმევთ, ვიტყვი, რომ თქვენი რკინის ხელი და ურყევი ნება სჭირდება. თუ გვჭირდება შეგვარება ჩემს ამ მტკიცებაში, უმორჩილესად გთხოვთ, გამოძებნოთ, თქვენი დროის დიდი დეფიციტის მიუხედავად, 10 წუთი, გამოიძახოთ პროკურორი, რომელიც არ აღმოაჩენს ჩემს განაჩენში მინიმუმ ერთი ან, შესაძლოა, რამდენიმე გარემოება, რომელიც სრულიად საკმარისი იქნება მისი მყისიერი გაუქმებისთვის, შეგიძლიათ საქვეყნოდ შემარცხდეთ, როგორც იურიდიულად უფიცი და ყოველდღივად ინტრიგანი ადამიანი. კიდევ არის არაერთი თქვენთან განსახილველი საკითხი, რომლის სწორი გადაწყვეტა დიდი ეროვნული საქმე იქნებოდა, მაგრამ მე მათი ჩამოთვლით თავს არ შეგანყენო. გამონაკლისის სახით, მათგან გამოვყოფ ერთს, რომელიც უდი-

დახვეწილია და დასრულებულია. ახალი ხელისუფლების იმ თანამდებობის პირებმა, რომლებიც მოსახლეობასთან დიალოგის რეჟიმს მისგან გაკლიერებული დაცვის ღონისძიებების პირობებში გუშაობასა და ცნობიერებას ამჯობინებენ.

ამას საჩივარში მოვიტხოვთ. რაც შეეხება სისხლის სამართლის საქმეს ჩემ მიმართ, ბრმა, სრულიად უფიცი ან უნამუსო უნდა იყოს პროკურორი და, გნებავთ, საგამოძიებო თუ სასამართლო ორგანოების სხვა მუშაკი, რომელიც, სისხლის სამართლის საქმის შესწავლასაც თავი რომ დაჟანგებოდა, მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში განზრახ იქნა მიჩქმალული. ამიტომ, როდესაც უფლებამოსილი პირი ამ გამოძიებისა და სასამართლოს მიერ ჩადენილ მსგავს ძველ „ცოდვებს“ აღმოაჩენს, მას პირობითად ახლადმოაჩენილ გარემოებას დაელოდებოდა და საქმე დამნაშავედ უსამართლოდ ცნობილი ადამიანის გამართლებით და მისთვის მიყენებული მატერიალური და სულიერი ვნების ადექვატური ანაზღაურებით უნდა დასრულდეს.

ამიტომ, ჩემი ბატონო ბიძინა, რადგან დღესაც პროკურატურის ზოგიერთი მუშაკი, რომელსაც ასე ხელაღებთ და პრიმიტიულად შეჰყავს შეცდომაში ისედაც დაზარალებული და მატერიალურად თუ სულიერად განადგურებული მოქალაქეები, იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ ახალ პროკურატურაში ზოგჯერ ამა თუ იმ მიზეზით ძველი ბინძური პოლიტიკის სეზორციელებას აგრძელებენ, ამგვარ უმსგავსობათა ალკევიას, კანდიდებში თუ არ ჩამომართმევთ, ვიტყვი, რომ თქვენი რკინის ხელი და ურყევი ნება სჭირდება. თუ გვჭირდება შეგვარება ჩემს ამ მტკიცებაში, უმორჩილესად გთხოვთ, გამოძებნოთ, თქვენი დროის დიდი დეფიციტის მიუხედავად, 10 წუთი, გამოიძახოთ პროკურორი, რომელიც არ აღმოაჩენს ჩემს განაჩენში მინიმუმ ერთი ან, შესაძლოა, რამდენიმე გარემოება, რომელიც სრულიად საკმარისი იქნება მისი მყისიერი გაუქმებისთვის, შეგიძლიათ საქვეყნოდ შემარცხდეთ, როგორც იურიდიულად უფიცი და ყოველდღივად ინტრიგანი ადამიანი. კიდევ არის არაერთი თქვენთან განსახილველი საკითხი, რომლის სწორი გადაწყვეტა დიდი ეროვნული საქმე იქნებოდა, მაგრამ მე მათი ჩამოთვლით თავს არ შეგანყენო. გამონაკლისის სახით, მათგან გამოვყოფ ერთს, რომელიც უდი-

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აშშ-ის შეიარაღებული ძალების რეზერვის შიდაგენლობაში არის სამოქალაქო ადმინისტრაციასთან და ფსიქოლოგიურ ოპერაციებთან კავშირების მეთაურობა, რომელსაც ექვემდებარება სახელმწიფო ჯარის საინფორმაციო უზრუნველყოფის სარეზერვო ქვებანყოფილება და ორგანოები სამოქალაქო ადმინისტრაციასთან კავშირების საქმეში. მეთაურობაში დაახლოებით 9 ათასი სამხედრო მოსამსახურე და სამოქალაქო პირია გაერთიანებული.

აშშ-ის შეიარაღებული ძალები ფსიქოლოგიური ოპერაციების წარმოების მეთოდებსა და საშუალებებს სწავნიან

ამერიკის ექსპერტთა საზოგადოებაში, რომელსაც ძალოვან სტრუქტურებთან მჭიდრო კონტაქტები აქვს, აქტიურად განიხილება პენტაგონის ერთ-ერთი ყველაზე უნიკალური სტრუქტურისთვის სახელის გადარქმევის მიზეზები და შედეგები. ამ სტრუქტურისთვის ჯერ კიდევ ვიეტნამის ომის დროს დარქმეული სახელი „ფსიქოლოგიური ოპერაციების ქვეგანყოფილება“ (PSYOP) 2010 წლის ივნისში აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის ინიციატივით შეიცვალა გაცილებით უფრო ნეიტრალური „საინფორმაციო უზრუნველყოფით“ (MISO).

ძალების საინფორმაციო უზრუნველყოფის ქვეგანყოფილებაში, რაც იმას მოწმობს, რომ საბრძოლო მოქმედებების მხარდასაჭერად ფსიქოლოგიური აქტივების და ლინისტიკების ჩატარების საქმეში ტაქტიკური დონის როლი გაიზარდა. ყოველი ჯგუფის შემადგენლობაში დაახლოებით ათასი ადამიანია.

სპეციალური ოპერაციების მეთაურობის ვეტერანები (სწორედ მასში შედიოდა ორგანიზაციულად ზემოხსენებული ქვეგანყოფილება) ინტენსივ-ფორუმებსა და ბლოგებში სახელის გადარქმევასთან დაკავშირებით შემოთავაზებამ გამოთქვამდნენ. ამასთან, განსაკუთრებულად კრიტიკულად ახალ ტერმინს ფსიქოლოგიური ოპერაციების ქვეგანყოფილების მოქმედი სამხედრო მოსამსახურეები შეხედნენ. უკმაყოფილების მთავარი მიზეზია ძალზე გაფანტული მნიშვნელობები, რომლებიც შეიძლება ახალ ტერმინს მიეცეს, და აბრევიატურა MISO-ს ასოციაცია ტერადიციულ იაპონურ სუბთან.

ყოვლისა, აიხსნება თანამედროვე საბრძოლო მოქმედებების წარმოებისას ასიმეტრიული საშუალებების გამოყენების მზარდი საჭიროებით. ანალიტიკოსები ამ პრობლემის გადაჭრის სამ ვარიანტს განიხილეს.

პირველი ვარიანტი თანახმად, სტრუქტურა უცვლელად უნდა დარჩეს და უნდა გაგრძელდეს მისი გამოყენება ძველებურად, ტაქტიკურ დონეზე. **მეორე ვარიანტი** მიხედვით, ფსიქოლოგიური ოპერაციების ნაწილები უნდა ინტეგრირდეს რადიოელექტრონული ბროლის ქვეგანყოფილებაში. ხოლო **მესამე ვარიანტი** თანახმად, პერსპექტივაში შესაძლებელია ფსიქოლოგიური ოპერაციების სტრატეგიულ დონეზე გასვლა. ასევე არსებობს მოსაზრება, რომ საინფორმაციო და ფსიქოლოგიური ოპერაციები უნდა „ჩაშენდეს“ ომის წარმოების ქსელ-ცენტრის ტიპის სისტემაში. ეს შესაძლებელს გახდის მდგომარეობის ცვლილებაზე ოპერატიულ რეაგირებას და ფსიქოლოგიური ოპერაციების იმ საომარ მოქმედებებზე მიზმას, რომელთა დროსაც, მონივრულად მდგომარეობის ფიზიკური განადგურების გარდა, მნიშვნელოვანია მისი მორალური დატრფუნვა, რის შედეგადაც გამარჯვება უფრო სწრაფად და ძალებისა და საშუალებების ნაკლები ხარჯვით მიიღწევა.

ყოფა სულ უფრო მეტად ხდება კომპლექსური ამოცანა, რომლის გადაჭრაც მოითხოვს სამხედრო, პოლიტიკური, დიპლომატიური, ეკონომიკური, საინფორმაციო და სხვა საშუალებების გადაჭრას. პრაქტიკულად ყველა განვითარებული ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებს თავის შემადგენლობაში აქვთ სტრუქტურები, რომლებიც პასუხს აგებენ მონივრულად მდგომარეობასა და სამხედრო მოსამსახურეებზე საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედებისთვის. გერმანიაში ამგვარი სტრუქტურა წარმოდგენილია ოპერატიული ინფორმაციის ორგანიზაციით, დიდ ბრიტანეთსა და იტალიაში — ფსიქოლოგიური ოპერაციების განყოფილებით, ჩინეთში — მონივრულად მდგომარეობასა და ჯარის შორის პროპაგანდის სამსახურით.

ფსიქოლოგიური ოპერაციების ყველაზე მძლავრი აპარატი ამერიკის შეერთებულ შტატებს აქვს. მათი მალალი ნივთიერება მნიშვნელოვან როლს ითვს და მათი გამოყენება იმ ყურადღებაზე, რომელსაც უთმობს ამ საკითხს სამხედრო-პოლიტიკური ხელმძღვანელობა და ქვეყნის სარდლობა, ასევე მოქნილ საორგანიზაციო-საშტატო სტრუქტურაზე და ყველაზე თანამედროვე ტექნიკურ აღჭურვილობაზე.

მშვიდობიან დროს მის შემადგენლობაში შედის რეგულარული ნაწილები და საინფორმაციო უზრუნველყოფის ქვეგანყოფილება, რომელიც სამობილიზაციო მზადყოფნის მაღალ დონეზე არიან. სახმელეთო ჯარების ფსიქოლოგიური ოპერაციების მთავარი რეგულარული ფორმირებები და ამავე დროს მთელი აშშ-ის შეიარაღებული ძალების საინფორმაციო უზრუნველყოფის ბირთვი არის საინფორმაციო უზრუნველყოფის მე-4 და მე-8 ჯგუფი. ისინი მოიცავენ შტაბს, სამტაბო ნაწილს და სამ-სამ რეგიონულ ბატალიონს. გარდა ამისა, მე-4 ჯგუფის შემადგენლობაში ორგანიზაციულად შედის საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედების მასალების მომზადებისა და გავრცელების ბატალიონი, ხოლო მე-8 ჯგუფის შემადგენლობაში — ტაქტიკური საინფორმაციო უზრუნველყოფის ბატალიონი. 2010 წელს მასში დამატებით ჩაირთო მეხუთე ნაწილი, რომელსაც ავღანეთში ფსიქოლოგიური ოპერაციების ჩატარების გამოცდილება აქვს. ამრიგად, ტაქტიკური საინფორმაციო უზრუნველყოფის ბატალიონი გახდა ყველაზე მრავალრიცხოვანი შემადგენელი აშშ-ის შეიარაღებული

აშშ-ის შეიარაღებული ძალების საინფორმაციო უზრუნველყოფის ქვეგანყოფილების მალალი ეფექტურობა განპირობებულია შეიარაღებულ კონფლიქტებსა და ანტი-ტერორისტულ ოპერაციებში მიღებული გამოცდილებით — ფაქტობრივად, არც ერთი ოპერაცია აშშ-ის შეიარაღებული ძალების მიერ ამ ფორმირებების გარეშე არ ჩატარებულა.

აშშ-ის შეიარაღებული ძალების საინფორმაციო უზრუნველყოფის მთავარი მისიაა საინფორმაციო უზრუნველყოფის ქვეგანყოფილების დაბალ შედეგებს, ამერიკელებმა გადაწყვიტეს, მინიჭებოდა ტერმინი „ცენტრალიზებული“ კი არა, „გულისა და გონების დაპყრობით“ მიეწოდებოდა. ამისათვის შეიქმნა სამოქალაქო სპეციალისტების მობილური ჯგუფები, რომლებიც მებრძოლთა დაცვის ქვეშე შედგნენ კომუნიკაციების და ინფრასტრუქტურის აღდგენას, ადგილობრივი მოსახლეობის დახმარებას და ქვეყანაში მდგომარეობის მონიტორინგის ნაწილებს. ამ ჯგუფების მიზანი იყო ასევე ადგილებზე ცენტრალური ხელისუფლების გავლენის გაზრდა, მდგომარეობის მონიტორინგი. წარმატებამ აჩვენა, თუ რამდენად ეფექტური შეიძლება იყოს ფსიქოლოგიური ოპერაციები.

სტრატეგიულ დონეზე საინფორმაციო უზრუნ-

ქრისტინა ივანოვიჩის პრესკონფერენსია პროტესტის ნიშნად დატოვა

გაზეთ „ალიას“ ჟურნალისტიკა გელა ზედელაშვილმა პრემიერ-მინისტრ ბიძინა ივანიშვილის პრესკონფერენცია პროტესტის ნიშნად დატოვა. როგორც ზედელაშვილმა „ივერონს“ განუცხადა, მიუხედავად იმისა, რომ ის ჟურნალისტიკა სიაში იყო, კითხვის დასმის საშუალება არ მიეცა.

„პრესკონფერენციის დაწყებამდე პრემიერის პრესსამსახურის წარმომადგენელმა მითხრა, რომ დღევანდელ პრესკონფერენციაზე ის მედიასაშუალებები, რომლებიც პრემიერის გასულ პრესკონფერენციაზე ხშირად სვამდნენ შეკითხვებს, კითხვებს ვერ დასვამდნენ და მათ შორის იყო „ალია“.

თუმცა პრესკონფერენციის მიმდინარეობისას დავინახე, რომ სხვა მედიასაშუალებების წარმომადგენლებს, რომლებიც სხვა დროსაც არანაკლებ აქტიურობდნენ, კითხვის დასმის საშუალება მიეცათ. ამიტომ, ყოველგვარი ხმაურის გარეშე, პროტესტის ნიშნად პრესკონფერენცია დაეტოვა“, — განაცხადა ზედელაშვილმა.

ამრიგად, ტაქტიკური საინფორმაციო უზრუნველყოფის ბატალიონი გახდა ყველაზე მრავალრიცხოვანი შიდადანიური აზრ-ის შეიარაღებული ძალების საინფორმაციო უზრუნველყოფის ძველანაყოფილებაში, რაც იმას მოწმობს, რომ საბრძოლო მოქმედებების მხარდასაჭერად ფსიქოლოგიური აქტივობისა და ღონისძიებების ჩატარების საქმეში ტაქტიკური ღონის რიგი გაიზარდა.

ველყოფის ქვეგანყოფილება ოპერაციის „თავისუფლება ერასს“ დაწყების დროიდან მოქმედებდა. ამ ოპერაციისათვის მშვიდობიანი მოსახლეობის მხარდაჭერის მოსაპოვებლად პენტაგონმა მთავარ საყრდენად მასმედიასთან მიზანმიმართული მუშაობა აქცია.

საბრძოლო მოქმედებების გაშუქების ექსკლუზიური უფლება სააგენტოებს: სი-ენ-ენ-სა და ბი-ბი-სის მიეცათ. ასევე ჟურნალისტები მიამარგეს ქვეგანყოფილებებზე, რომლებიც საბრძოლო მოქმედებებში მონაწილეობდნენ.

ამ საქმის ეფექტურობა ოპერაციის პირველივე დღეებში გამოჩნდა — კოალიციური ჯარების შეტევის ნახვა პირდაპირ ეთერში შეიძლებოდა ამერიკულ ტანკებზე დამონტაჟებული ტელეკამერების საშუალებით. გათვლა გაკეთდა იმაზე, რომ ჟურნალისტები, რომლებიც, ფაქტობრივად, სამხედროების გვერდით იდგნენ ამ ომში, საკუთარ „თანამებრძოლებს“ ვერ გააკრიტიკებდნენ. სულ ამერიკულ ნაწილებში მიმდგრებული იყო 662 ჟურნალისტი, ბრიტანულში — 95. ამანაც გაამართლა.

XXI საუკუნის მეორე ათწლეულიდან ფსიქოლოგიური ზემოქმედების არსებითად ახალი დონეზე ავიდა — ახალი კლასი საციცალკეოდ სოციალური მედიისა და მასმედიის გამოყენებით დაიწყო. რამაც მნიშვნელოვნად გაზარდა სტრატეგიული ღონის ეფექტურობა.

უკანასკნელ რამდენიმე წელიწადში აშშ-ის შეიარაღებულ ძალებში ამოქმედდა ათობით დოკუმენტი, მათ შორის ფსიქოლოგიური ზემოქმედების შესახებაც. ამ დოკუმენტის თანახმად, პენტაგონი საბოლოოდ გადადის საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედების მასშტაბის გაცვლებისთვის თანამედროვე ტექნოლოგიების, მათ შორის ინტერნეტის გამოყენებაზე.

ამასთან, გათვალისწინებულია მჭიდრო თანამშრომლობა სამოქალაქო სტრუქტურებთან, რომლებიც საზოგადოებასთან ურთიერთობით არიან დაკავებული. იმ სახელმწიფო უწყებებს შორის, რომლებთანაც ხორციელდება კოორდინაცია და ურთიერთქმედება, შედის: ცსს, აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის საერთაშორისო საინფორმაციო პროგრამების ბიურო, საერთაშორისო მაუწყებლობის ბიურო, მაუწყებლობის მმართველთა საბჭო, ვაჭრობის, შიდა უსაფრთხოების, ტრანსპორტის, ენერჯეტიკისა და იუსტიციის სამინისტროები, ნარკოტიკებთან ბრძოლის სამმართველო და სანაპირო დაცვა.

საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედების სტრუქტურები უზრუნველყოფილია ყველანაირი ტექნიკური საშუ-

ალებით, მათ შორის არალეტალური იარაღითაც. ერთ-ერთი ცნობილი მაგალითია „აკუსტიკური იარაღი“, რომელსაც „იეროხინის საყვირი“ დაერქვა. საყვირის ხმა 150 დეციბელია, არადა, 130 დეციბელი ის ზღვარია, რომლის მიღმაც სიყრუეა. ამ იარაღს აქტიურად იყენებდნენ ერასში აგრესიულად განწყობილი ხალხის მასების დასაშლელად.

არალეტალური საბრძოლო საშუალებების გარდა, ფართოდ გამოიყენება ჩვეულებრივი იარაღიც. მაგალითად, იგაგება სპეციალური ტიპის უპილოტო საფრენი აპარატების გამოყენება, რომელსაც „შიპალი“ დაარქვეს. მისი საშუალებით შესაძლებელი იქნება როგორც ფურცლების „დარიგება“, ასევე ტელე და რადიოსიგნალების რეტრანსლაცია, ხმოვანი შეტყობინების სენსორების წარმოება. ამ აპარატს შეუძლია ამოცანები შესარულოს როგორც წინასწარ მიცემული პროგრამით, ასევე ოპერატორის „კარნახითაც“.

გარდა ამ უახლესი ტექნოლოგიებისა, ამერიკელები დიდი წარმატებით იყენებდნენ უკვე განხორციელებულ ოპერაციებში კარგად გამოცდილ იარაღსაც. მაგალითად, ფსიქოლოგიური ოპერაციების თვითმფრინავს — „EC-130E“. მისი საშუალებით მონაწილეობის არმიისა და მოსახლეობის დემორალიზაციის ამოცანა გაცილებით უფრო სწრაფად იხსნებოდა. მიუხედავად იმისა, რომ ამ თვითმფრინავებს პრაქტიკულად არ გააჩნიათ შეიარაღება, ისინი გაცილებით უფრო ეფექტური იარაღია, ვიდრე ნამდვილი მომზადმშენები. ისინი კლავდნენ მთავრს — გამარჯვების იმედს, ურომლისოდაც ნებისმიერი არმია კარგავს ბრძოლის უნარს.

თუ XXI საუკუნეში საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედება მსოფლიო-საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედება მსოფლიოს წამყვანი ძველანაგონის არსნაგონი იყო, XXI საუკუნეში ის კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი გახდა, რაც დიდწილად განიკარგება უკანასკნელი განვითარების სწრაფი ტემპებით ინფორმაციის გადაცემის სწრაფობით. ამის გამო კარდინალურად შეიცვალა „უზარალო მოქალაქეების“ როლი ნებისმიერი საინფორმაციო სივრცის ფორმირების საქმეში.

ამ ყველაფრის გამო ახლო მომავალში მოსალოდნელია საინფორმაციო უზრუნველყოფის მასშტაბების ზრდა, მათი გაცილებით უფრო ღრმა ინტეგრაცია გლობალურ საინფორმაციო პროცესებში, მათი რაოენობრივი მატება და საინფორმაციო-ფსიქოლოგიური ზემოქმედებისთვის აუცილებელი ტექნიკური საშუალებების დახვეწა.

topwar.ru

ნიუ იორკის სკოლაში გოგონებს ლესბოსელობის გაკვეთილებს უტარებენ

აღშფოთებული მშობლები ამბობენ, რომ გენდერული იდენტურობისა და სექსუალური ორიენტაციის გამო „დაცინვის სანინალმდეგო“ პრეზენტაციისას ნიუ იორკის საშუალო სკოლაში გოგონებს ასწავლიან, თუ როგორ უნდა სთხოვონ ერთმანეთს ლესბოსური კოცნა, ბიჭებს კი ახალგაზრდა მეძავეების ამოცნობაში ავარჯიშებენ. ამის შესახებ ტოდ სტარნესი „ფოქს-ნიუსში“ წერდა.

მისი ინფორმაციით, 11 აპრილს ბავშვებისთვის ჩატარდა ჯანმრთელობის სპეციალური გაკვეთილი, რომელსაც ლონდონის ავნიუზე მდებარე რედ-ჰუკის საშუალო სკოლის კოლეჯის მოსწავლეები ატარებდნენ. როგორც ბავშვების მშობლებმა განაცხადეს, მათ სასურველზე უარის თქმა.

„მათ აარჩიეს ორი გოგონა, დააყენეს კლასის წინ და მოსთხოვეს, პაემანზე ლესბოსელები განესახიერებინათ“, — ამბობს კუნი.

„Poughkeepsie Journal“-ის თანახმად, რედ ჰუკის ცენტრალური სკოლის მმართველმა პოლ ფინჩმა განაცხადა, რომ მეცადინეობები მიმართულია კულტურის, ურთიერთობების, დამოკიდებულებებისა და თვითაქციის განსაზღვრის მიზნით.

ფინჩმა განაცხადა, რომ საშუალო სკოლაში აუცილებელია ამ საკითხების შესწავლა ყველა მოსწავლის ღირსების

გვითხო, შემოიძლია თუ არა, რომ ვაკოცო“, — განაცხადა კუნი.

კიდევ ერთი მოსწავლის დედამ ტარა ბერნსმა „ფოქს-ნიუსს“ განუცხადა: „სკოლა ყველა ზღვარს გადადის, როდესაც წინასწარ არ აცხადებენ მშობლებს ამის შესახებ და ამით მათ არჩევანის უფლებას ართმევენ. მე ვთვლი, რომ ეს აბსოლუტურად მიუღებელია. ბავშვების განათლებისა და გაცნობიერების ეს მიმართულება, უმჯობესია, მშობლებს დარჩეთ“.

მოსწავლე ბიჭების მშობლები შეშფოთებულნი იყვნენ იმ სასკოლო გაკვეთილებით, რომელთა დროსაც მათ შეიძლებოდათ პრეზენტაციების გამოყენება და იმის განსახიერებას ასწავლიდნენ, არის თუ არა რომელიმე გოგო ხელმისაწვდომი.

„მე, უბრალოდ, გაცოფებულე ვიყავი, — ყველა 13 წლის ბიჭის დედა. — ისინი ბიჭებს ასწავლიდნენ, როგორ გამოი-

ყენონ პრეზენტაციები და როგორ გამოიფრონ, რომ ეს გოგონა მეძავეა“.

ამავე ქალბატონის თქმით, ბიჭებს ასწავლეს, თუ როგორ უნდა ამოიცნონ თავიშეგებული გოგონები მათი ჩაცმულობის მიხედვით, ან როგორ გააკვირონ, თუ რამდენ ბიჭს ხვდებიან ეს გოგონები.

„ჩვენს ოჯახში მიღებული არაა, ადამიანები ამის გამო განიკითხონ, — ამბობს იგი. — ჩვენ არ შევუარაცხყოფთ ქალებს იმის გამო, თუ როგორ აცვიათ ან ვინმეს თუ ხვდებიან“.

„Poughkeepsie Journal“-ი იტყობინება, რომ „Facebook“-ში არსებულ მშობლების ფორუმზე დირექტორმა კეტი ზახედიმ დაწერა, თითქოს ეს გაკვეთილები ჰომოსექსუალობის თემაში კი არა, არა-სასურველ წინადადებებზე უარის თქმის პრაქტიკული მეცადინეობები იყო“.

„არ დისკუსიის და მათი მონაწილე მდეგე მოძრაობის წარმომადგენლებს შორის, არ დაუშვებს რაიმე სახის ესკალაციას“, — განაცხადა პრეზენტაციის დამმართველმა.

რაც შეეხება ერთსქესიანთა ქორწინებას, ივანიშვილის განცხადებით, ჩვენს საზოგადოებაში ეს საკითხი ჯერჯერობით არ დგას.

„ფოქს-ნიუსის“ თანახმად, ანონიმური მშობლები განაცხადებენ, რომ ბიჭებს გაკვეთილებს ასწავლეს, მუდამ თან ჰქონდეთ პრეზენტაციები.

mixednews.ru

მედიის

17 მაისის გეიპარადს მხარე უჭირავთ

სექსუალური უმცირესობის წარმომადგენლები ჩვენი საზოგადოების სრულყოფილებიანი წარმომადგენლები არიან და საზოგადოება ნელ-ნელა შეეჩვევა ამას.

ამის შესახებ პრემიერ-მინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა 17 მაისს სექსუალური უმცირესობის აღლუმთან დაკავშირებით „ივერონის“ მიერ დასმულ კითხვაზე პასუხისას განაცხადა.

„არსებობს სამართალდამცავი სტრუქტურები და ჩვენ ყველაფერს გააკეთებთ, რომ ჩვენი მოქალაქეების უფლებები დაცვაში“.

სექსუალური უმცირესობის წარმომადგენლები ჩვენი საზოგადოების სრულყოფილებიანი წევრები არიან და დაუშვებელია, მათ მიმართ რაიმე სახის აგრესიის გამოვლენა. პოლიცია იქნება ამ აღლუმზე, ჩადგება შუაში სექსუალური უმცირესობებისა და მათი მონაწილე მდეგე მოძრაობის წარმომადგენლებს შორის, არ დაუშვებს რაიმე სახის ესკალაციას“, — განაცხადა პრეზენტაციის დამმართველმა.

რაც შეეხება ერთსქესიანთა ქორწინებას, ივანიშვილის განცხადებით, ჩვენს საზოგადოებაში ეს საკითხი ჯერჯერობით არ დგას.

არა თუ ნაციონალიზმი, რასიზმი ან ევგენიკური ექსპერიმენტები, არამედ თავდაპირველი ორანჟოვანა და ორანჟოვანა არის ის, რამაც სამუდამოდ განსაზღვრა და განაპირობა ამერიკული საზოგადოების არსი. ჯერ კიდევ პურიტანული „თავისუფლების ქადაგების“ გაორკებული ენა, ერთის მხრივ, მიმართული იყო „ჩრეულთა“ ვიწრო წრისკენ; მეორეს მხრივ კი, დანარჩენი „განდევნილების“ პროფანული სამყაროსკენ.

რასისტული ამერიკა: გუნებრივ და გაყოფილ ადამიანს შორის

„ამერიკული ნაციის“ დაბადების ეპოქა შეიძლება პირობითად მოინიშნოს 1865 წლიდან (სამოქალაქო ომის დასრულება) 1925 წლამდე (თუ რატომ ამ დრომდე, მოგვიანებით განვმარტოთ). ამ ეპოქას შეიძლება ამერიკული ნაციონალიზმის მანიფესტაცია ეწოდოს, რაც შემდგომ ნამდვილ ნაციონალურ რელიგიად იქცა. სიმბოლურია ის ფაქტი, რომ აბოლიციონისტების წამყვან ორგანოს „გამათავისუფლებელს“ ზანგების გათავისუფლებისთანავე „ნაცია“ უწოდეს. თავად „განმათავისუფლებლის“ ფანატიკოსი გამომცემელი უ. ჰარისონი, რომელიც სამოქალაქო ომის წინ „მორალური მინისძვრისკენ“ მოუწოდებდა ქვეყანას და რომელმაც სახალხო დანვა კონსტიტუცია, ზანგების გათავისუფლების შემდეგ ფემინისტურ მოძრაობას შეუერთდა.

ამერიკას სვდა წილად გადნეობა, პიონარი ყოფილიყო სოციალური ინჟინერიისა და რასობრივი პირობების საკითხებში, ასევე გახდარიყო პირველი, ვინც მსოფლიოში სხვადასხვა მსგავსებით შემოიღებდა ევგენიკურ იქსპერიმენტებს

მძიმე დამარცხებამ და რეკონსტრუქციის არანაკლებ მძიმე წლებმა სამხრეთი ღრმა კრიზისამდე მიიყვანა. სამხრეთელებმა იარაღით ხელში მოახერხეს ანარქიასთან გამკლავება და ავტონომიის შენარჩუნება. ჩრდილოეთსა და სამხრეთს შორის შერიგების პირველი მერცხალი კი გახდა ვეტერან კონფედერატების შეთანხმება, მონანილობა მიუღებოთ ინდიელების მორგული ელემენტები 1870-იან წლებში. ახალი გაერთიანების მტკიცე საფუძველი კვლავაც, როგორც მანამდე არაერთხელ, რასობრივი საკითხი გახდა.

სწორედ „განთავისუფლების ეპოქა“ იქცა. განთავისუფლების შემდეგ ყოველგვარ დაცვასა და არსებობის საშუალებებს მოკლებული, მაგრამ თავისუფალი ზანგების მასები ჩრდილოეთისკენ დაიძრნენ, რადგან ეუბნებოდნენ, რომ სწორედ იქ გახდებოდნენ „სრულფასოვანი ადამიანები“. სინამდვილეში კი კაპიტალისტური „დაქორავებული მონობა“ ჩრდილოეთის დიდ ქალაქებში სამხრეთულ მონობაზე მძიმე აღმოჩნდა. ზანგების ხვედრი უქონელობა, ზანგების გეტოები და რასობრივი იძულების ახალი ტალღა გახდა.

სხვათა შორის, ინდიელთა ომების შესახებ პრეზიდენტი თეოდორ რუზველტი თავის წიგნში „დასავლეთის დაპყრობა“ მთელი პირდაპირობით წერს, რომ ეს დაპყრობა რასობრივი ომი იყო თეთრკანიან ანგლოსაქსებსა და ინდიელებს შორის და ის რასობრივი სოციალ-დარვინიზმის თვალსაზრისით ლოგიკურ დასასრულამდე იქნა მიყვანილი.

კიდევ უფრო მწარედ იწვინეს „განთავისუფლება“ სამხრეთელებმა. ავანტიურისტების ხარბმა ბრბომ მდიდარი სამხრეთელების საძარცვად ჯერ შეაიარაღა, შემდეგ კი უსირცხვილოდ მოატყუა ზანგები, რასაც საბოლოოდ რასობრივი ომის აფეთქება მოჰყვა.

ინდიელთა საკითხის საბოლოოდ გადაწყვეტის მიზნით, გადაჩენილი ინდიელები (1900 წლისთვის მათი რაოდენობა 237 000-ს შეადგენდა) რეზერვაციებში გაიგზავნენ. ჩრდილოეთისა და სამხრეთის შერიგების კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი საკითხი და „ნაციის დაბადება“ ზანგების საკითხის გადაჭრას უკავშირდება.

ამერიკის საზოგადოებას ზანგების გათავისუფლების შემდეგ მათ პრობლემებზე ერთადერთი პასუხი ჰქონდა — სეგრეგაცია. ეს საკითხი ჩრდილოეთში უფრო შერბილებული, უფრო სწორად, უფრო კარგად შენიღბული იყო. მაგრამ საერთო ჯამში ომპრომისი, რომელსაც ჩრდილოეთმა და სამხრეთმა მიადანია, შემდეგი იყო: იმ ფედერალური კანონების საპასუხოდ, რომლებიც ზანგებს რაღაც უფლებებს ანიჭებდა, სამხრეთის შტატებმა მიიღეს საკუთარი, ადგილობრივი, ეგრეთ წოდებული ჯიმი კრუგის კანონები.

აშშ-ის უზენაესმა სასამართლომ კი ჩათვალა, რომ ეს კანონები არ ეწინააღმდეგებოდა სამოქალაქო უფლებებს, რადგან სეგრეგაცია გულისხმობდა ორი რასის „თანასწორ, მაგრამ განცალკევებულ არსებობას“. 1882 წელს უზენაესმა სასამართლომ ასევე აღიარა რასეზისმორისი ქორწინებების აკრძალვა და კანონი „მატარებლებში სეგრეგაციის შესახებ“, რომელიც ლუიზიანაში იქნა მიღებული. 1915 წლისთვის ანალოგიური კანონები სამხრეთის ყველა შტატს ჰქონდა.

ზანგებისთვის ზოგიერთი აკრძალვა ძალზე გონებაბზვილურად აღიქმებოდა. მაგალითად, ალაბამაში ზანგს, რომელსაც ხმის მიცემა სურდა, უნდა გაეყოლია განათლების ტესტი, რაც აშშ-ის მთელი კონსტიტუციისა და დამოუკიდებლობის დეკლარაციის ზეპირად ცოდნას მოითხოვდა. შედეგად, 1900 წელს ამერიკაში არჩევნებში სულ 181,5 ათასი ზანგიდან ხმის მიცემა მხოლოდ 3000-მა შეძლო. ვინაიდან 1940 წლისთვის ამერიკაში სულ ზანგების 5%-ს ჰქონდა სასკოლო გა-

ათლება, ხმის მიცემაც მაქსიმუმ ამდენივეს შეეძლო. ამრიგად, გათავისუფლებას ზანგების ყოფა არ შეუძლებოდა, სამაგიეროდ „ზანგების საკითხი“ მნიშვნელოვან კოზირად იქცა ათასგვარი პოლიტიკური დემაგოგის ხელში. რაც ამერიკაში ნამდვილად უფრო გამრავლდა და გაძლიერდა „გათავისუფლების“ შემდეგ, ეს თვალმომავალია.

1915 წელს ამერიკაში გამოვიდა გრიფიტის სახელგანთქმული ფილმი „ნაციის დაბადება“, რომელიც სამოქალაქო ომის შესახებ სიმართლეს აჩვენებდა სამხრეთელების თვალთახედვიდან გამომდინარე და კუ-კლუქს-კლანს რომანტიკული ელფერი ნარმოაჩენდა. იმავე 1915 წელს გაცოცხლდა ეს დიდი ხნის წინ მიმკვრობებული კლანი და სულ რამდენიმე წელიწადში აშშ-ის ყველაზე მასობრივ საზოგადოებრივ ორგანიზაციად იქცა. „ჩვენ მხოლოდ „სამაგადილო მოქალაქეებს“ ვღებულობთ, — ამბობდა ალორძინებული კლანის მეთაური პოლკოვნიკი სიმონსი. — ორდენში შესვლის უფლება არ აქვს ადამიანს, რომელიც არ

ინჟინერიისა და რასობრივი პირობების საკითხებში, ასევე გამხდარიყო პირველი, ვინც მსოფლიოში სხვადასხვა მსგავსებით შემოიღებდა ევგენიკურ იქსპერიმენტებს

ევგენიკა წმინდა ანგლოსაქსური გამოგონებაა. მისი მამა ჩარლზ დარვინის ბიძაშვილი ფრენსის დალტონი გახლდათ. ევგენიკა უნდა მან ჯანმრთელი ეგზემპლარების შესაქმნელად ადამიანების სელექციის იდეას. სწორედ მისმა დიდმა თაყვანისმცემელმა ჩარლზ დავენპორტმა შექმნა ამერიკაში პირველი ევგენიკური ლაბორატორია, თუმცა, მას ამერიკელთა უკეთესი ეგზემპლარების შექმნაზე მეტად ადამიანთა ცუდი სახეობების წუნინებად დადღვია იზიდავდა, რითაც შექმნა კიდევ ამერიკული ევგენიკის სახე.

რასობრივი ჰიგიენას დიდი ენთუზიაზმით დაუჭირა მხარი აშშ-ის პრეზიდენტმა თეოდორ რუზველტმა და ევგენიკა ქვეყნის უამრავ კოლეჯში ისწავლებოდა. დაიწყო ახალი საიმპერატორო პოლიტიკის ფორმირება. მასში პირველ ადგილზე რასის სინამდვილის საკითხი იდგა. თავად რუზველტი ზახვასებით აღნიშნავდა: „ერთ დღეს მიგხვდებით, რომ მთავარი და გადაუდებელი ვალდებულება სწორი ხარისხის კარგი მოქალაქეებისთვის არის მათი სისხლის სისუფთავის შენახვა“.

ამერიკული რასის სისუფთავის მთავარ საფრთხედ ინდიელებსა და ზანგებთან გამკლავების შემდეგ აზიელები გამოცხადდნენ. დადგინდა, რომ იაპონელები და ჩინელები, ინდიელებისა და ზანგების მსგავსად, არ ექვემდებარებიან ასიმილაციას.

1924 წელს ეს ყველაფერი დაგვირგვინდა კანონით, რომელიც აზიატების ემიგრაციას კრძალავდა. მაგრამ ანტი-ემიგრაციულმა კანონებმა მხოლოდ საგარეო საფრთხისგან დაიცვა ამერიკული რასა, ნაციას კი შიგნითაც სჭირდებოდა სისუფთავე. სწორედ ამ დროს ჩაერთო საქმეში ევგენიკა.

1911 წელს ამერიკის ექვს შტატში მოქმედებდა სულიერად ავადმყოფთა იძულებითი სტერილიზაციის კანონი. 1917 წელს ასეთი შტატი 17 იყო, 30-იანი წლების დასასრულს კი — 32. ზოგიერთ

გეგუნი

გეგუნი

17 მაისს ლგბტ პირების მიერ დაგეგმილი აქციის პარალელურად რუსთაველის გამზირზე შეკრებას მართმადიდებლური ეკლესიის წევრებიც აპირებენ. ამის შესახებ ინფორმაცია „ფეისბუქზე“ გავრცელდა.

„17 მაისს, პარასკევს, 13:00 საათზე თბილისში, რუსთაველის გამზირზე, პარლამენტის წინ კეთდება სხვადასხვა სექსუალური ორიენტაციის ადამიანების მიერ ორგანიზებული აქცია-პარადი. ეს დღე (17 მაისი) აღინიშნება საერთაშორისო დონეზე.“ ამის საპირწონედ, 17 მაისს, დილის 11:00 საათზე ფილარმონიასთან, ქართველი ერის შეკრება ეწყობა, — ნათქვამია განცხადებაში. აქვე აღნიშნულია, რომ ფილარმონიდან ქაშუეთის ტაძრამდე მსვლელობა მოეწყობა და რეგიონებიდან მოქალაქეთა თბილისში ტრანსპორტირებაც იგეგმება.

დადასტურებული ინფორმაციაა, რომ მსოფლიო საზოგადოების და ამ საკითხებში აქტიურად ჩართული ორგანიზაციების ყურადღება საქართველოსკენ იქნება მომართული. შეკრება მხარდაჭერილია საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის წევრების და სხვა ქართული სულით ნასაზრდოვან ადამიანთა ჯგუფების მიერ. გულისხმიერად მოვეყიდოთ და დავცვიოთ ყველაზე ერთად. გადავდგამთ ერთ დიდ ნაბიჯს წინ ან 10 ნაბიჯს უკან, — ნათქვამია ინფორმაციაში. აღნიშნულ საკითხზე „თაიმერი“ საპატრიარქოს პრესსამსახურს დაუკავშირდა. როგორც პრესსამსახურში განაცხადეს, საპატრიარქო მსგავს ინფორმაციას არ ფლობს.

17 მაისს, პარასკევს, 13:00 საათზე თბილისში, რუსთაველის გამზირზე, პარლამენტის წინ კეთდება სხვადასხვა სექსუალური ორიენტაციის ადამიანების მიერ ორგანიზებული აქცია-პარადი. ეს დღე (17 მაისი) აღინიშნება საერთაშორისო დონეზე.“ ამის საპირწონედ, 17 მაისს, დილის 11:00 საათზე ფილარმონიასთან, ქართველი ერის შეკრება ეწყობა, — ნათქვამია განცხადებაში. აქვე აღნიშნულია, რომ ფილარმონიდან ქაშუეთის ტაძრამდე მსვლელობა მოეწყობა და რეგიონებიდან მოქალაქეთა თბილისში ტრანსპორტირებაც იგეგმება.

უკანასკნელი 30 წლის მანძილზე ამერიკაში შეიქმნა ახალი „ლატაკოტა კასტა“ საპატიმრო სისტემაში გამოვლილი ზანგებობებზე.

შტატში იძულებით სტერლიზაციას ექვემდებარებოდნენ ყრუები, ბრძენები, ეპილეტიკები, დამნაშავეები, ლოთები, მეძავეები და ასე შემდეგ.

1927 წელს ამერიკის უზენაესმა სასამართლომ აღიარა იძულებითი სტერლიზაციის სამართლიანობა და ამით ახალი სტიმული მისცა ევგენიკას.

ცხადია, ევგენიკის კლანჭებში ყველაზე ხშირად დაუცველი ლატაკოტა ფენების და რასობრივი უმცირესობების წარმომადგენლები ხვდებოდნენ. „ბიოლოგიურად გამოუყვანილი ელემენტების“ გამოსავლენად ყველაზე ხშირად შერჩეული იყვნენ მათგან მკვლელობის მიერ გამოვლილი IQ-ტესტით სარგებლობდნენ.

როგორც მაშინ ამერიკელი დოქტორი ვ. ჯ. რობინსონი წერდა, ამ შემთხვევაში პიროვნების თავისუფლებაზე და ადამიანის უფლებებზე საუბარი უდემეტია, რადგან ამგვარი ინდივიდები არ აქვთ ჯიშის გამრავლების უფლება. ამ აზრს ამერიკელების უმეტესობა იზიარებდა. იმავე აზრს იზიარებდა ოჯახის დაგეგმვის ორგანიზაციის დამაარსებელი მარგარეტ სენგერი და პრეზიდენტი თეოდორ რუზველტიც.

საბოლოოდ ამერიკელის რასობრივი პასპორტი „ნაციის დაბადების“ პერიოდის დასასრულისთვის იყო: 82%-ით უსუფთავესი თეთრკანიანი ანგლოსაქსი პროტესტანტები, 16%-ით მეორეხარისხოვანი თეთრკანიანები და 2%-ით დანარჩენი უმნიშვნელო ნარევი.

რასობრივი სინდრომის პროგრამებს ამერიკაში ხანგრძლივი სიცოცხლე უნდა. ევგენიკური პროგრამებიდან უკანასკნელი ვირჯინიის შტატში მხოლოდ 70-იანი წლების შუა პერიოდში დაიწყო.

სულ რამდენ ადამიანს ჩაუტარეს ამერიკაში ძალადობრივი სტერლიზაცია ევგენიკური ექსპერიმენტების მრავალი წლის მანძილზე, ძნელი

სათქმელია. ოფიციალური წყაროები 100 000-მდე ადამიანს ასახელებს, მაგრამ იმ ენთუზიაზმის გათვალისწინებით, რომლითაც მხარს უჭერდა ევგენიკებს ამერიკული საზოგადოება და უმცირესი ხელისუფლებაც, ეს ციფრი, ალბათ, უფრო დიდი უნდა იყოს. ამ ექსპერიმენტების ჯერ კიდევ შეუსწავლელ სიღრმეებზე მეტყველებს ყოველწლიური სკანდალები, რომლებიც სულ ახალ-ახალ ფაქტებს აჩენს.

იმის წარმოსადგენად, თუ რამდენად პოპულარული იყო ამერიკაში სტერლიზაცია, მხოლოდ ერთი ფაქტიც კმარა: 1940 წელს გამოვიდა ამერიკის მშვიდობის ფედერაციის თავმჯდომარის, ვინმე ნ. კაუფმანის წიგნი სახელწოდებით „გერმანია უნდა გაქრეს“. მასში შემთავაზებული იყო გერმანიის მთელი ოთხმოცმილიონიანი მოსახლეობის ძალადობრივი სტერლიზაცია. წიგნი სკურპულუზურად იყო ასახული, თუ რამდენი ექიმი და რადროდასჭირდებოდა მთელი ხალხის სტერლიზაციას და ბოლოს კეთებოდა საიმედო დასკვნა, რომ ეს შესაძლებელია.

წიგნმა რეცენზიები დაიმსახურა ამერიკის წამყვანი გამოცემლობებისგან, მათ შორის „Time“-ისგან. სამართლიანობისთვის უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ერთი წლით ადრე იგივე ავტორი ყველა ამერიკელის სტერლიზაციის ინიციატივითაც გამოდიოდა.

ევგენიკური იდეების გავლენის ქვეშ ექცეოდნენ არა მხოლოდ კაუფმანის მსგავსი ყველაზე გამოჩენილი ინტელექტუალებიც. მაგალითად, ჰემინგუეი ამბობდა, რომ ერთადერთი საბოლოო გამოსავალი ნაციისთვის ქირურგიული გზით სტერლიზაცია.

ბოლოს და ბოლოს, ამ იდეამ იმ ადამიანების გონებას დაიპყრო, რომლებზეც გადაწყვეტილების მიღება იყო დამოკიდებული.

„ჩვენ მტკიცებით უნდა ვიყოთ გერმანიასთან მიმართ-

შავკანიანი ევგენიკები უნდა დაიხმონ სახელმწიფო და ახალი სახელმწიფო უნდა დაიხმონ. მთელი სახელმწიფო უნდა დაიხმონ. მთელი სახელმწიფო უნდა დაიხმონ.

ბაში. მე მხედველობაში მყავს გერმანიის ხალხი და არა მხოლოდ ნაციისტები. ჩვენ გერმანიელები არ უნდა დავასაჭურისოთ, არც ისე მოვეყვებით, რომ ვეღარ შეძლონ მოსახლეობის კვლავწარმოება“ — განაცხადა კვებეკის შეკრებაზე ფრანკლინი რუზველტმა 1944 წელს.

ეს მხოლოდ მრისხანების მომენტში ნათქვამი ხატოვანი ფრაზა არ იყო და ამას ადასტურებს რუზველტისა და ჩერჩილის ხელმოწერები ცნობილ „მორგენტაუს გეგმაზე“ (1945 წელი), რომლის განხორციელება გერმანიის მთელი მოსახლეობის სასოფლო-სამეურნეო მონებად ქცევას გულისხმობდა. ამით XX საუკუნის შუა პერიოდში ევროპის გულში გაჩნდებოდა მონათმფლობელური სახელმწიფო, რომ არა 1945 წელს კრიმის ზა-

ტარებული კონფერენცია, სადაც საბჭოთა კავშირის ინიციატივით უარყვეს მორგენტაუს გეგმა. სხვათა შორის, ჩერჩილიც მხურვალედ გულშემატკივრობდა ევგენიკას. იგი მონაწილეობდა ლონდონში 1912 წელს გამართულ ევგენიკის პირველ კონფერენციაზე, რომელსაც ინგლისის მაშინდელი პრემიერი არტურ ბალფორი თავმჯდომარეობდა. ჩერჩილის დამსახურებით იქნა მიღებული 1912 წელს ინგლისის ხელისუფლების მიერ ევგენიკური „სულიერად დაავადებულითა ბილი“.

ამერიკული რასობრივი კანონები უდავოდ შთაგონებდა ცნობილი ნიურნბერგის შექმნას, თუმცა ნაციონალ-სოციალისტების რასობრივი კანონები გაცილებით უფრო ლიბერალური აღმოჩნდა, ვიდრე ამერიკული იყო. მაგალითად, ნიურნბერგული კანონების თანახმად, ებრაელად ითვლებოდა ის, ვისაც ებრაული სისხლი ჰქონდა, ამერიკაში კი ფერადკანიანად მიიჩნეოდა ყველა, ვისაც 1/8-დან 1/64-მდე ზანგური სისხლი უჩქეფდა. ამერიკელები კრძალავდნენ არა მხოლოდ რასებს შორის ქორწინებებს, არამედ შავკანიანებსა და თეთრკანიანებს შორის შაშის თამაშსაც კი.

ის სახეობა, რომელიც ამერიკის რასობრივი პირამიდის მწვერვალზე მოექცა, ნაციის დაბადების ეპოქის დასასრულს, მიუხედავად „ლიბერალური რევოლუციის“ მცდელობისა, გაუბათილებინა ის, განსაკუთრებულად არ შეცვლილა, რასაც ყველაზე ნათლად ეკონომიკური მდგომარეობა მოწმობს:

შავკანიანი ევგენიკები ყველაზე მეტად ნაკლებანაზღაურებულ სამუშაოზე მუშაობენ. მეორე საფეხურზე დგანან ლაინოსები, რომელთაც ზანგებზე ოდნავ უკეთესი სამუშაო პირობები აქვთ, მაგრამ დიდად არ გასხვავდებიან მათგან. შემდეგ საფეხურზე არიან ჩინელები და კორეელები, მომდევნოზე კი — ებრაელები და ბრიტანელები. ეს არ არის ბიზნესის მკაცრი კანონი, მაგრამ მრავალი წლის მანძილზე იმდენად ტვივები გამჯდარი, რომ უკვე ვეღარავინ ამჩნევს თანასწორობის, დემოკრატიისა და სხვა ამგვარებზე თავგანწირული შეძახილების ამ თვალნათელ უარყოფას.

ის, რომ რასობრივი სისტემა თვით შავკანიანი პრეზიდენტის ყოლამაც კი ვერ შეაჩივას, ამერიკელი მკვლევარების ნაშრომებშიც დასტურდება. მაგალითად, მიშელ ალექსანდერი ბესტსელერში „ახალი ჯიშ კროუ: მასობრივი ტყვეობა ფერადი სიბრძაფის ერაში“ წერს იმის თაობაზე, რომ უკანასკნელი 30 წლის მანძილზე ამერიკაში შეიქმნა ახალი „ლატაკოტა კასტა“ საპატიმრო სისტემაში გამოვლილი ზანგებობებზე.

როგორც ჩანს, მიუხედავად თავგანწირული ლიბერალური რიტორიკისა, ამერიკულ საზოგადოებას უგრძობად არ შეუძლია ათასწვარი რასობრივი რეპულატორების

გარეშე ცხოვრება. ცხოვრება უფრო კლინიკა, ვიდრე რალატი აბსტრაქტული იდეები და „გუნდობის პილიგრიმები“ კვლავაც ჩრდილავს „გამომგონილ ადამიანს“.

ამერიკული საზოგადოება იმდენად ღრმადაა გაჯერებული თვალთმაქცობითა და პირმოთხრობით, რომ მისი ნამდვილი ბუნების ამოცნობა არც ისე ადვილია. და მაინც, უნდა გაიფიქროს ხაზი, რომელიც ყველაზე კარგად ასახავს მის შინაარსს. ამისათვის კი მამა-პილიგრიმებს, მათ ოცნებასა და „რჩეულ ხალხს“ უნდა დაუვბურუნდეთ.

ცნობილია, რომ თავიდან მსოფლიოს გაყოფა „წმინდანებად“ და „დაწყველებად“ პურიტანების სწავლებებში წარმატებით ერწყმოდა მათ ნაციონალობას და გულმხურვალე რწმენად, რომ მათი მისია მსოფლიოს გადაკეთებაა. ეს აიძულებდა მათ, მოკვნილები გადაეხედებინათ საკუთარ ბრძოლაში მოკავშირეებს.

ცხადია, ლატაკებისადმი მმართველმა პურიტანული ბელადები არ ეუბნებოდნენ მათ მუდმივი სიკვდილისთვის ფატალური განივრვის შესახებ. პირობითი, უფრო და თანასწორი უფლებების შესახებ და სამოთხის კარის შესახებ, რომელიც ყველასთვის გაიხსნებოდა.

პროპაგანდის იგივე მეთოდები და მაგალითები მამა-პილიგრიმების შთამომავლებმა და მემკვიდრეებმა პერმეტულ მასონიზმში კავშირში გამოიყენეს ამერიკული რევოლუციის მომზადებისას. და სწორედ აქ, ახალ მსოფლიოში, „ამერიკული სისტემის“ ახალი ცის ქვეშ მათ გრანდიოზული ნარმატივა ელდათ.

ახე რომ, არამც თუ ნაციონალიზმი, რასიზმი ან ევგენიკური ექსპერიმენტები, არამედ თავდაპირველი ორაზროვნება და ორსხეული გაანსაზღვრა და განაპირობა ამერიკული საზოგადოების არსი. ჯერ კიდევ პურიტანული თავისუფლების ქადაგების „გაორებული ენა, ერთის მხრივ, მიმართული იყო „რჩეულთა“ ვინრო წრისკენ; მეორეს მხრივ კი, დანარჩენი „განდევნილების“ პროფანული სამყაროსთვის.

ეს უზიდავი ზღვარი გამოყოფს საშუალო ამერიკელს დანარჩენი არაილუმინირებული ხალხებისგან, მაგრამ უფრო მეტად გამოყოფს თავად ამერიკელ ხალხს საკუთარი ელიტისგან და ეს ამ დრომდე გრძელდება. ამერიკაშივე დგას „რჩეული ნმონების“ სასახლე თავისი პერმეტული იდეური კოდექსით. აი, ამერიკის მთავარი საიდუმლო, რომელსაც თავგანწირვით მალავენ და რომელიც დღემდე რჩება მისი პოლიტიკური და სოციალური რეალობის ორიპირობისა და ორსხეულობის უმრეტ წყაროდ.

ნათელაშვილი ივანიშვილს უაპუსებს

ლეიბორისტული პარტიის ლიდერი შალვა ნათელაშვილი პრემიერ-მინისტრის განცხადებას გამოეხმაურა. შეგახსენებთ, გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე ბიძინა ივანიშვილმა განაცხადა, რომ „ნაციონალები“ დღითიღე ემსგავსებიან შალვა ნათელაშვილს.

„რაც უფრო მალე და მეტად დამსგავსება ახალი მთავრობა ნათელაშვილს, მით უფრო კარგი იქნება ეს ქვეყნის დარჩენისთვის“, — აღნიშნა ნათელაშვილმა.

«ფარესაშვილი ჩემი მეზობელია და კომუნისტური არ არის»

გიორგი ფარესაშვილთან დაკავშირებული ფირი ფაბრიკაცია იყო. ამის შესახებ უმრავლესობის წევრმა, კობა დავითაშვილმა „კვირის პალიტრასთან“ ისაუბრა.

„გიორგიმ მითხრა, რომ სერიოზული ინფორმაცია აქვს ხუზაშვილზე, ნაცვლიშვილსა და ხედელოიძეზე. ვუთხარი, რომ ამის დასადასტურებლად მტკიცებულებები უნდა წარმოედგინა. შევთანხმდით, რომ მასალებს გაამაცნობდა, მაგრამ სწორედ იმ დღეს გავერცელდა ის ვიდეოფირი. ბატონმა ლარიბაშვილმა განაცხადა, რომ ერთი ჩემოდანი ფარული ჩანაწერები დაუტოვა ნინა ხელისუფლებამ. რატომ დაუტოვა? ეს მასალები ახალ ხელისუფლებასაც აქვს და ძველსაც და ეს ქმნის იმის შესაძლებლობას, რომ გაავრცელოს ან ერთმა, ან მეორემ და მეორე ერთმანეთს გადააბრლონ“, — განაცხადა დავითაშვილმა.

გასაგები ხდება ისიც, თუ პირველად რატომ გამოჩნდა ეს „დოკუმენტი“ მაინც და მაინც 1956 წელს და არა უფრო ადრე — ასეთი, აშკარად შეთითხნილი „საბუთი“ დამაჯერებლად შეიძლება მოჩვენებოდა საზოგადოებრიობას სრუხროვის ანტიისტალინური კამპანიით გამოწვეული ისტერიკის ფონზე.

ივორ პინალოვი

ყველაზე ბილნი მითები სტალინზე

იყო კი სტალინი ოსრანის აბანტი?

ამ შეკითხვას დიდი ხანია გაეცა ამომწურავი პასუხი. გავიხსენოთ, არაფერი დაშავდება.

საყოველთაოდ ცნობილია: რაც უფრო საზარელია სიცრუე, მით უფრო მეტია მისი დაჯერების შანსი. ტყუილებში ხელგანაფული ანტიისტალინელები ისეთ მკრეხელობაში მდიდარნი, რომ ამტკიცებენ — თითქოს სტალინი მეფის რუსეთის ოსრანის აბანტი იყო.

ამგვარ ცილისწამებას რუსულენოვანი ემიგრანტები ჯერ კიდევ 1920-იან — 1930-იან წლებში ავრცელებდნენ. მაგრამ ამგვარი მცდელობის აბსურდულობა იმდენად აშკარა იყო, რომ სტალინის მიმართ იმ დროის ყველაზე უფრო კრიტიკულად განწყობილი ზოგადი მხარდებელი და მათ შორის მისი უპირატესი მტარი, ლევ ტროცკი (ლევია ბროსტეინი), მიუღებლად მიიჩნევდა ასეთ ბრალდებას, რომორც საზარელია და აბსურდულია. ტროცკი იძულებული გახდა, ეთქვა სიმართლე: „ლაპარაკი იმაზე, რომ ოსრანმა წინასწარ განზრახვით გასცა სემინიელთა წრის ყველა მოწინააღმდეგე, უეჭველი ცილისწამებაა“. (ლ.დ. ტროცკი, სტალინი. ტ. 2, გვ. 148; მოსკოვი, 1990 წელი).

„ზრის სიმამაცე მისთვის უცხო იყო. სამაგიეროდ იგი უშიშარი იყო საფრთხის წინაშე. ფიზიკური გაჭირვება მას არ აფრთხილებდა. ამ თვალსაზრისით იგი ნამდვილი წარმომადგენელი იყო პროფესიონალი რევოლუციონერების

ორდენის და ბევრ მათგანზე აღმატებული გახლდათ“ (იქვე, გვ. 159), — ესეც ტროცკის სიტყვებია.

სრუხროვის მიერ წამოწყებული ანტიისტალინური კამპანიამ ფრთები შეასხა ისტორიის უცხოელ ფალსიფიკატორებს და იმათაც გაუტიეს, რაც ძალი და ღონე ჰქონდათ.

1956 წლის 23 აპრილს ცნობილმა ამერიკელმა სოვეტოლოგმა ისააკ დონ ლევიმმა შურნალ „ლაიფში“ გამოაქვეყნა სენსაციური „დოკუმენტი“, რომელიც მას გადასცა, მისივე სიტყვებით რომ ვთქვათ, „შეუბრალები რეპუტაციის სამმა რუსმა ემიგრანტმა“. ეს იყო ჟანდარმი პოლკოვნიკის — ა.მ. ერიომინის წერილი როტმისტრ ა.თ. შელეზნიაკოვსადმი:

„შ.ს.ს. პოლიციის დეპარტამენტის განსაკუთრებული განყოფილების გამგე ჩანართი №2 1913 წლის 12 ივლისი №2898 სრულიად საიდუმლოდ პირადად.

ენისეისკის დამცველი განყოფილების (ოხრანკის. — რედ.) უფროსს ა.თ. შელეზნიაკოვს.
შეს. №152 1913 წლის 23 ივლისი მოწყალეო ხელმწიფე — ალექსეი თევდორეს ძე!

ტურუხანის მხარეში ადმინისტრაციულად გადასახლებულმა იოსებ ბესარიონის ძე ჯულაშვილმა-სტალინმა, რომელიც დაპატიმრებული იყო 1906 წელს, თბილისის გუბერნიის ჟანდარმერიის სამმართველოს უფროსს მიანოდა მნიშვნელოვანი აგენტურული ცნობები. 1908 წელს ბაქოს განყოფილების (ოხრანკის. —

რედ.) უფროსმა სტალინისგან მიიღო რიგი ცნობებისა, სტალინის პეტერბურგში ჩასვლის შემდეგ კი, სტალინი პეტერბურგის დამცველი განყოფილების (ოხრანკის. — რედ.) აგენტი ხდება.

სტალინის მუშაობა გამოირჩევა სიზუსტით, მაგრამ წვეტილი იყო.

ქ. პრალაში პარტიის ცენტრალურ კომიტეტში სტალინის არჩევისა და პეტერბურგში დაბრუნების შემდეგ მთავრობას აშკარა ოპოზიციის ჩაუდგა და სრულად განწყობა კავშირი ოსრანისა.

გაცნობებთ, მონაყოლო ხელმწიფე, ზემოთ მოყვანილ პირად მოსაზრებებს თქვენ მიერ წარმოებული საგამომძიებლო სამუშაოსთვის.

ერწმუნეთ თქვენდამი ჩემს სრულ პატივისცემას. (ხელმოწერა) ერიომინი“.

აი, ასეთი „დოკუმენტი“ გამოაცხო დონ ლევიმმა. მაგრამ ანტიისტალინური სენსაციების დახარბებულ ემიგრანტთა საზოგადოებაშიც კი ეს „დოკუმენტი“ ფრიალს სექსტიკურად შეაფასეს.

პირდაპირ რომ ვთქვათ, სარწმუნო ფაქტად არ მიიღეს: „დაბოლოს, გვერდს ვერ ავუვლით ხმაურთან პუბლიკაციას ნიუ იორკის უორნალ „ლაიფში“ (23 აპრილის ნომერი), რომ სტალინი ცარიზმის დროს ოსრანის აგენტი იყო.

ეს ფსევდოლოგიკური მითი ოთხი წლის წინათ მიანოდს ბ. სუპარინს, რომელმაც იგი დაუყოვნებლივ აკატეგორიულად „ნაყალბავად გამოაცხადა“ („ნაყალბეების ქრონიკა“, მოსკოვი, 1999, გვ. 250).

როცა ისეთმა პირნავარდნილმა ანტიკომუნისტმა, როგორც ბორის სუვარინი (ლივ-

შიცი) იყო (ფრანგი სოციალისტი, უორნალისტი, თავის დროზე საფრანგეთის კომპარტიის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და ხელმძღვანელი, ამ პარტიის წარმომადგენელი კომინტერნში, პარტიიდან გაირიცხა 1924 წელს ტროცკისტობისთვის, თანამშრომლობდა ბურჟუაზიულ პრესაში. გარდაიცვალა 1984 წელს), იმთავითვე მიიჩნია, რომ „დოკუმენტი“ ნაყალბევი იყო, უნდა ვიფიქროთ, რომ მას საამისოდ საფუძვლიანი და უტყუარი არგუმენტები ჰქონდა.

რომელ არგუმენტებზეა საუბარი?

როცა ისეთმა პირნავარდნილმა ანტიკომუნისტმა, როგორც ბორის სუვარინი (ლივშიცი) იყო, იმთავითვე მიიჩნია, რომ „დოკუმენტი“ ნაყალბევი იყო, უნდა ვიფიქროთ, რომ მას საამისოდ საფუძვლიანი და უტყუარი არგუმენტები ჰქონდა

აი, რას წერს „ერიომინის წერილის“ უტყუარობაზე თანამედროვე მკვლევარი, რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო არქივის ნაწყენი მეცნიერი-თანამშრომელი ზინა-იდა პირაშვილი:

„წერილი დათარიღებულია 1913 წლის 12 ივლისით, მაგრამ პოლკოვნიკი ერიომინი ამ დროს უკვე არ არის პოლიციის დეპარტამენტის განსაკუთრებული განყოფილების გამგე, ვინაიდან 1913 წლის 11 ივნისს დაინიშნა ფინეთის ჟანდარმერიის სამმართველოს უფროსად. მაშასადამე, მას არ შეეძლო დაენერა წერილი, როგორც განსაკუთრებული განყოფილების გამგეს.

რუსეთის სახელმწიფო არქივში დაცულია უამრავი დოკუმენტი ერიომინის ხელმოწერით. გრაფოლოგიურმა ექსპერტიზამ ცალსახად დაადგინა: „ერიომინის წერილზე“ ხელმოწერა ერიომინის არ არის.

1913 წლის ივლისში ენისეისკის დამცველი განყოფილება არ არსებობდა, ფუნქციონირებდა მხოლოდ ენისეისკის სამმებრო პუნქტი.

ენისეისკის სამმებრო პუნქტის გამგედ მართლაც მუშაობდა როტმისტრი შელეზნიაკოვი, მაგრამ არა ალექსეი თევდორეს ძე, არამედ ვლადიმერ თევდორეს ძე.

როცა ისეთმა პირნავარდნილმა ანტიკომუნისტმა, როგორც ბორის სუვარინი (ლივშიცი) იყო, იმთავითვე მიიჩნია, რომ „დოკუმენტი“ ნაყალბევი იყო, უნდა ვიფიქროთ, რომ მას საამისოდ საფუძვლიანი და უტყუარი არგუმენტები ჰქონდა

1910 წლის მეორე ნახევრიდან განსაკუთრებული განყოფილებისთვის შეუკვეთეს ახალი ბლანკები, რომლებზეც სიტყვა заведывающий შეცვლილი იყო სიტყვით заведующий.

კუთხის შტამში მნიშვნელოვნად განსხვავდება ტიპოგრაფიულად შესრულებული შტამპისგან.

წერილზე დასმულია გაგზავნილი დოკუმენტის ნომერი 2898. მაგრამ დოკუმენტი ამ ნომრით ვერ გავიდა განსაკუთრებული განყოფილებიდან, რადგან პოლიციის დეპარტამენტის თითოეული განყოფილებისთვის დაწესებული იყო გაგზავნილი დოკუმენტების ნომრების განსხვავებული დიაპაზონები. ამასთან, პოლიციის განსაკუთრებული განყოფილებას ჰქონდა ნომრები, რომლებიც იწყებოდა №93001-ით, ხოლო №2898 პირველი საქმეთა მმართველობის განყოფილებას ეკუთვნოდა.

აღნიშნული ნომრით — №2898 — დოკუმენტი დეპარტამენტიდან გაიგზავნა 1913 წლის 16 მარტს. მისი მოკლე შინაარსი ასეთია:

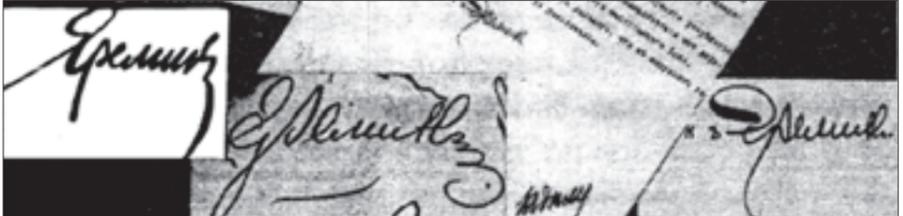
„ეკატერინოსლავ. გუბ. სამართ. წერილი ნ. ა. ტატიშჩევსამი უცნობი ბოროტმოქმედის თავხედური საქციელის

შესახებ ქალაქის წყალსადენის ძალიან სადგურთან საგუბაგოზე მდგარი გოროდოვის მისამართით“.

დოკუმენტის გაგზავნისა და მიღების შესახებ თარიღები ერთი და იმავე ხელისთაა ჩანერილი.

ზემოთ ჩამოთვლილი პუნქტებიდან ერთი კი საკმარისია იმისთვის, რომ უეჭველად აღიარებული იქნას აღნიშნული „დოკუმენტის“ სიყალბე. მაგრამ, ამას გარდა, ფალსიფიკატორებმა რიგი „მცირე“ შეცდომებისა დაუშვეს. ასე მაგალითად, ჯულაშვილი მოხსენიებულია სტალინად, მიუხედავად იმისა, რომ ეს ფსევდონიმი ის-ის იყო გამოჩნდა და ნაკლებად იყო ცნობილი მის სხვა პარტიულ მეტსახელებთან შედარებით; სახელი და მამის სახელი მითითებულია Иосиф Виссарионович, თუმცა იმდროინდელი რუსული ორთოგრაფიის მიხედვით უნდა დაენერათ — Иосиф Виссарионов და ა. შ.

ისლა დაგვრჩენია, დავეთანხმით სუვარინის მიერ გამოცემული უორნალის (Est & Quest, 1956 წ. 1-15 ივნისი, №153, გვ. 21-24) ფორმულირებას: „იშვითად გამოჩნდება ხოლმე მისი სინათლზე იმაზე უფრო ყალბი ნაყალბევი, რომორიც ესაა“.

მარცხენი: „ერიომინის ხელმოწერა“ ყალბ დოკუმენტზე; ცენტრში — ერიომინის ხელმოწერა, რომელიც ვერცხლის სურათზე; მარჯვნივ — ერიომინის ხელმოწერის ორიგინალი არქივში დაცულ დოკუმენტზე

სუბარჩი ხინის აბოხის შესახებ ექსპლუზიური ინფორმაციის აპრხელავს

სასჯელალსრულების მინისტრი სუბარჩი ხინის აქამდე უცნობ ამბოხზე საუბრობს, რომლის შესახებ საზოგადოებამ არაფერი იცის. როგორც სუბარჩმა გაზეთ „ქრონიკისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში აღნიშნა, შარშან აგვისტოში არასრულწლოვანთა ციხეში ამბოხი მოხდა, რა დროსაც პატიმრები სასტიკად ცემეს. „არჩევნებამდე ორი თვით ადრე ციხე დაანგრეს, ს თვე დამჭირდა, სანამ იმ ციხეს აღვადგენდით და ბავშვებს

უკან დავაბრუნებდით. ამის შესახებ კაციშვილს არაფერი გაუგია. წარმოადგინეთ, ციხის ამბოხი ვერ გავიგეთ. ყველა ბავშვი უსასტიკესად იყო ნაცემი, სასჯელები დაუმატეს, ციხე ისეთი დანგრეული იყო, რომ დაიხურა. ბავშვების ნაწილი რუსთაველი გადაიყვანეს, ნაწილი — გლდანში. ასეთი ამბავი მოხდა და ჩვენ ვერაფერი გავიგეთ“, — განაცხადა სუბარჩმა. სასჯელალსრულების მინისტრი ციხეში ნარკოტიკული ნივთიერებების შეტანის შე-

სახებ გავრცელებულ ინფორმაციასაც გამოეხმაურა და აღნიშნა, რომ მისი მინისტრობის პერიოდში ნარკოტიკების შეტანაზე მხოლოდ ერთი საქმე აღიძრა. „თუ გადავხედავთ წინა წლებს, ვნახავთ, რომ ასეთი უამრავი საქმეა აღძრული. ასე რომ, ამ მხრივ განსაკუთრებული არაფერი ხდება. განსაკუთრებული მოხდება მაშინ, თუ ამ დანაშაულის წინააღმდეგ არ ვიბრძობდით და დამნაშავეს არ დავსჯით“, — აღნიშნა სუბარჩმა.

„ცენტრალურ არქივში არასოდეს ყოფილა და არც ამჟამად არის ბაქოს ოხრანკის განყოფილების ფონდები და, აქედან გამომდინარე, თითქოსდა ამ ფონდებში მოქიპებული აბანტ ფუძის პატაკი ფიქციაა. ხოლო ინფორმაცია ჯულაშვილი-სტალინის შესახებ, რომელსაც სტალინის ავტორები იმომეზენ, კავკასიის რაიონული განყოფილების მიმომეზენი არსად დაფიქსირებული არ არის.“

გასაგებობა ხდება ისიც, თუ პირველად რატომ გამოჩნდა ეს „დოკუმენტი“ მაინც და მაინც 1956 წელს და არა უფრო ადრე — ასეთი, აშკარად შეთხზილი „საბუთი“ დამაჯერებლად შეიძლება მოჩვენებობდა საზოგადოებრიობას ხრუშჩოვის ანტი-სტალინური კამპანიით გამოწვეული ისტერიკის ფონზე.

მაგრამ, როგორც ხშირად ხდება, „ეროშინის წერილი“ დავიწყებას არ მისცემია: დროდადრო თავს იჩენს ხოლმე სოციალური დაკვეთით ავანსცენაზე გამოტანილი. მეორედ იგი გაიხსენეს გორბაჩოვის პერესტროიკის ხანის ანტი-სტალინური კამპანიის დროს. 1989 წლის 30 მარტს ისტორიულ მეცნიერებათა ორი დოქტორი — **ბ. ა. არუთინოვი** და **თ. დ. ვოლკოვი** გაზეთ „მოსკოვსკაია პრავდაში“ აქვეყნებენ სტატიას, რომელშიც ციტირებენ „წერილის“ ტექსტს და ურთავენ შემდეგ კომენტარს:

„1961 წელს ამ სტატიის ერთ-ერთმა ავტორმა გ. არუთინოვმა, რომელიც ოქტომბრის რევოლუციისა და სოციალისტური მშენებლობის ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში მუშაობდა, იპოვა იმის დამაბტკიცებელი დოკუმენტი, რომ იოსებ ჯულაშვილი (სტალინი) მეფის ოხრანკის აგენტი იყო.“

ამ დოკუმენტის დედანი ინახება ЦГАОП-ში (მოსკოვი, ბოლშაია პიროგოვსკაია, 17) ენისეისკის გუბერნიის ფანდარმერის სამმართველოს დეპარტამენტის ფონდში. სამინისტროს ფონდებში ინახება 900 ათასამდე საარქივო დოკუმენტი.

მოგვყავს დოკუმენტი სრულად. „ეროშინის წერილის“ გარდა ავტორები წარმოადგენენ კიდევ ერთ „დოკუმენტს“, რომელიც თითქოს ინახება არქივში:

„ბაქოს დამცველ განყოფილებას. გუშინ სხდომა გამართა რსდმპ ბაქოს კომიტეტმა. მას ესწრებოდა ცენტრიდან ჩამოსული ჯულაშვილი-სტალინი იოსებ ბესარიონის ძე, კომიტეტის წევრი „კუზმა“ და სხვები. წევრებმა ჯულაშვილი-სტალინის წარუდგინეს ბრალდება, რომ იგი არის პროვოკატორი, ოხრანკის აგენტი, რომ მან გაიტაცა პარტიული ფული. ამაზე ჯულაშვილი-სტალინი მსგავსივე ბრალდებებით უპასუხა.“ (გ. არუთინოვი, თ. ვოლკოვი ისტორიის სასამართლოს წინაშე, „მოსკოვსკაია პრავდა“, 1989 წლის 30 მარტი, №76, გვ. 3).

დაბოლოს, მეტი დამაჯერებლობისთვის იმონებენ პარტიის ძველ წევრს ო. გ. შატუნოვსკაიას:

„1962 წელს ოლგა გრიგორის ასულმა შატუნოვსკაიამ, რომელიც პარტიული კონტროლის კომიტეტისა და პიროვნების კულტის მსხვერპ-

ლთა რეაბილიტაციის კომისიის წევრი იყო, სკკპ ცვ წინაშე დააყენა საკითხი, გამოქვეყნებულიყო მასალები სტალინის, როგორც მეფის ოხრანკის აგენტის შესახებ. ხრუშჩოვმა თქვა, რომ ამის გაკეთება შეუძლებელია. „გამოდის, რომ 30 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში ქვეყანას მართავდა მეფის ოხრანკის აგენტი, თუმცა საზღვარგარეთ ამაზე წერენ“. მისი აზრით, ასეთი იყო ნიკიტა ხრუშჩოვის სიტყვები.“

სამი თვის შემდეგ „მოსკოვსკაია პრავდა“ იძულებული იყო, გამოქვეყნებინა უარყოფა:

„ოქტომბრის რევოლუციის, სსრკ უმაღლესი სახელმწიფო და სახელმწიფო მართვის ორგანოების ცენტრალური სახელმწიფო არქივის

ოფიციალური ცნობა ბ. არუთინოვის და თ. ვოლკოვის სტატიის „ისტორიის სამსჯავროს წინაშე“ გადმოცემული ინფორმაციის შესახებ, რომელიც გამოქვეყნდა გაზეთ „მოსკოვსკაია პრავდაში“.

სკკპ მოსკოვის საქალაქო კომიტეტისა და მოსკოვის საბჭოს ორგანო „მოსკოვსკაია პრავდაში“ 1989 წ. 30 მარტს (№76) გამოქვეყნდა წერილი „ისტორიის სასამართლოს წინაშე“, რომელშიც წერია, რომ ჯულაშვილი-სტალინი მეფის ოხრანკის აგენტი იყო.

სტატიის ავტორები — ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი გ. ა. არუთინოვი და თ. დ. ვოლკოვი.

სტატიაში მითითებულია: „1961 წელს ამ სტატიის ერთ-ერთმა ავტორმა გ. არუთინოვმა, რომელიც ოქტომბრის რევოლუციისა და სოციალისტური მშენებლობის ცენტრალურ სახელმწიფო არქივში მუშაობდა, იპოვა იმის დამაბტკიცებელი დოკუმენტი, რომ იოსებ ჯულაშვილი (სტალინი) მეფის ოხრანკის აგენტი იყო. ამ დოკუმენტის დედანი ინახება ЦГАОП (მოსკოვი, ბოლშაია პიროგოვსკაია, 17), ენისეისკის გუბერნიის ფანდარმერის სამმართველოს დეპარტამენტის ფონდში.“

და შემდეგ გამოკრებულია ვითომდა გ. ა. არუთინოვის მიერ სსრკ ЦГАОП-ში ნაპოვნი პოლიციის განსაკუთრებული დეპარტამენტის გამგის, პოლკოვნიკ ეროშინის წერილის ტექსტი იმის თაობაზე, რომ ჯულაშვილი-სტალინი არის მეფის ოხრანკის აგენტი.

მოცემულ პუბლიკაციაშია ასთან და სტალინის ავტორების მტკიცებასთან დაკავშირებით, არსებული საარქივო დოკუმენტების გულმოდგინე და მრავალმხრივი შემოწმების შემდეგ სსრკ ЦГАОП-ს აუცილებლად მიაჩნია ბანას-სადოს შემადგენი:

1. სტატიაში მითითებულია, რომ პოლკოვნიკ ეროშინის

პოლიციის დაარსების ფონდებში დახულია დოკუმენტები, რომლებიც მოცემულია ინფორმაცია პირების შესახებ, რომლებიც მეფის საიდუმლო პოლიციის აგენტები არიან. ამ სივრცეში დასახელებულია გვარები, სახელები, მამის სახელები პირების, რომლებიც ანდვინან ცნობებს, მათი აგენტურული თიკუნები. ამ სივრცეში ჯულაშვილი-სტალინის გვარი არ არის.“

ნიშნადობლივია, რომ ის გვარი არ ფიგურირებს ის საგანგებო კომისიების ნაკვეთი მასალებში, რომლებიც ჯერ 1917 წლის რევოლუციის, მის კვალზე 1917 წლის ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ შეიქმნა რევოლუციური დემოკრატიული საინფორმაციო პარტიის პარტიის განყოფილება და ანტი-სტალინის გვარი არ არის.

ეს სივრცე ვრცელდებოდა უნიცა, ვრცელდებოდა ამჟამად ცხელ საბჭოთა კავშირში. ი. ლევიცი კი იძულებული იყო, თავის წერილში, რომელიც შურნალ „ლაიფში“ გამოქვეყნდა, ელიარებინა, რომ სტალინის მიმართ ყველაზე უფრო კრიტიკულად განწყობილი ბიოგრაფები კი... „მათ შორის მისი დაუძინებელი მტერი ლევ ტროცკი, უარყოფდნენ ამ ბრალდებას (პროვოკატორობას. — რედ.), როგორც შემზარავსა და აბსოლუტურად დაუმტკიცებელს.“

გამომდინარე იქედან, რომ ცენტრალური საარქივოს პასუხში მოცემულია ჩვენ მიერ უკვე დამოწმებული წერილების იმ პერიოდისთვის დადგენილი ნუმერაცია, რომელსაც არ ესადაგება „ერი-

მეფის განსაკუთრებული განყოფილების შტაბ-კვადრატული განყოფილების განყოფილება, რადგან ის საგანგებო კომისიის განყოფილება არ არის აღნიშნული დოკუმენტის ფონდში. არ იყო და არ არის აღნიშნული დოკუმენტი შესაბამის საარქივო ფონდებში და კრანსოიარსკის სამხარეო არქივში.

4. სტატიაში მოტანილი პოლკოვნიკ ეროშინის წერილი დათარიღებულია 1913 წლის 12 ივლისით. პოლიციის დეპარტამენტის საარქივო განსაკუთრებული განყოფილების, რომელსაც პოლკოვნიკი ეროშინი განაგებდა, საარქივო საქმეების გადახედვამ და შესწავლამ გვჩვენა, რომ სტატიაში დამოწმებული მისი წერილი არც იყო და არც არის. რაიმე ამოღების ფურცლები საქმეებში არ აღმოჩნდა.

3. არსებობს პოლიციის დეპარტამენტიდან კერძოდ, 1913 წელს გაგზავნილი ქალაქების რეესტრი. მასში არ არის 1913 წლის 12 ივლისის პოლკოვნიკ ეროშინის წერილის „ენისეისკის დაცვით განყოფილებაში“ გაგზავნის ჩანაწერი. ამასთან დაკავშირებით საჭიროა არსებითი დაზუსტება: 1913 წელს ენისეისკის დაცვით განყოფილება აღარ არსებობდა, რადგან ჯერ კიდევ ივნისში პოლიტიკურ სამხედრო სისტემაში განხორციელდა რეორგანიზაცია, რის შედეგადაც დაცვითი განყოფილების ნაცვლად ამოქმედდა ენისეისკის სამხედრო პუნქტი. ენისეისკის სამხედრო

თინა სილაჟი: სიას ზედმეტი მოუვიდა

საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთი ლიდერი თინა სილაჟი მიიჩნევს, რომ ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციას ზედმეტი მოუვიდა. როგორც შურნალისტებს ხიდაშელმა განუცხადა, ვალერი თელიას საქმესთან დაკავშირებით, ისინი სტანდარტულ არასამთავრობო ორგანიზაციულ საქმიანობას ვასცდნენ. „ვფიქრობ, რომ ახალგაზრდა იურისტთა ასოცი-

აცია ტიპიურ სტანდარტულ ინტერესთა კონფლიქტშია და აქ მოუვიდათ შეცდომა. როდესაც სხვისი ინტერესია დასაცავი, იქ, რა თქმა უნდა, ბოლომდე უნდა იბრძოლო, როდესაც ეს შენ გეხება, სხვას უნდა მისცე საშუალება, იმან იბრძოლოს შენთვის. სხვა შემთხვევაში ინტერესთა კონფლიქტია, დანტერესებული მხარე ხარ. მათ ზედმეტი მოუვიდათ“, — დასძენს ხიდაშელი.

თუ ძველი აღმოსავლეთის ქვეყნებში ქმრები ცოლებთან ერთად არ გამოდიოდნენ ხალხის წინაშე, ეპიკურები მეუღლეები ყველაფერს ერთად აკეთებდნენ, ხოლო დაუნერაველი კანონები ავალბდა რომორც ცოლს, ისე ქმარს, ყოფილიყვნენ ერთმანეთის ერთგული, რომორც სიცოცხლეში, ისე სიკვდილის შემდეგაც.

პარამხანაურების იდუმალი სსოვრება

გაზეთის დღევანდელი ნომრიდან „საქართველო და მსოფლიო“ გთავაზობთ ოლგა დმიტრიევას წიგნის „პარამხანაურების იდუმალი ცხოვრება“ ადაპტირებულ თარგმანს, რომელიც, ვიმედოვნებთ, ჩვენს მკითხველს მოეწონება. პოლიგამიის (მრავალცოლიანობას) დიდი ხნის ისტორია აქვს. ოდესღაც იგი პრაქტიკულად ყველა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ფორმაციაში ცხოვრების ნორმა იყო, შემდეგ შეუღლების გაბატონებულ ფორმად მონოგამია (ერთცოლიანობა) მოგვევლინა, მაგრამ დედამიწის მოსახლეობის უდიდეს ნაწილში, კერძოდ მუსლიმთა და ინდუისტთა შორის მრავალცოლიანობა დღემდე მიღებულია. წიგნში მოთხრობილია პოლიგამიის შესახებ სხვადასხვა ქვეყანაში, სხვადასხვა ხალხს შორის და ისტორიის სხვადასხვა პერიოდებში: ველურ ტომებში, ამერიკელ მორმონებში, იმპერატორის დროინდელ ჩინეთში, ინდოელ რაინდ-რაჯუპთთა შორის და, რა თქმა უნდა, სულთნის დიად სერალში. პოლიგამია ქრისტიან ადამიანებს შორის, უწინარეს ყოვლისა, ასოცირდება პარამხანაურებთან, რომლებშიც სულთნები, აღმოსავლეთის ქვეყნების მმართველები თავს უყრიდნენ ულამაზეს ქალებს მსოფლიოს ყველა კუთხიდან. იდუმალების შავი ფარდით იყო გამოყოფილი დანარჩენ საზოგადოებას ეს დახურული, რთულად ორგანიზებული პატარა სამყაროები. მხოლოდ პარამხანაურების ყოველდღიური გაცნობით შევძლებთ იმის გაგებას, თუ რატომ დაცვა ერთ დროს უძლიერესი ოსმანთა და ჩინეთის იმპერიები და როგორ „მართავდნენ სამყაროს“ მაღალ კედლებით შემოსაზღვრული ქალაქებისა და სერალების მკვიდრი ქალები.

ფარაონების ქვეყანაში

ძველ ეგვიპტეში მონოგამია ქორწინების ყველაზე გავრცელებული ფორმა იყო, მაგრამ მეფეთა გვარებში მრავალცოლიანობა იყო დამკვიდრებული, რომელსაც იყენებდნენ, როგორც საერთაშორისო კავშირების მინარევი სისხლისგან თავდაცვის უზრუნველყოფად ცოლებად ღვიძილი დები და საკუთარი ქალიშვილები მოჰყავდათ. დარწმუნებული იყვნენ, რომ ასე გააგრძელებდნენ მზის ღმერთის — რას შთამომავლობას. ფარაონების პარამხანაურებმა შექმნეს იდუმალი გარემო, რომელიც ქვეყნის პრინციპების სახსოვრო, რომელთა დედაქალაქში ყოფნა ფარაონისადმი მათი მამობის ერთგულების საწინდარი იყო. ამ ქალების ბედი არასახარბიელო იყო, ყოფა — საკმაოდ მძიმე. არა იმიტომ, რომ რამე აკლდათ, რამე უჭირდათ, არამედ იმიტომ, რომ მშობლიურ ნიადაგს მონყვეტილებს უძინებდნენ, რამდენიმე წელიწადი ეგვიპტურ წესჩვეულებებთან შეგუება, და უმალეს საფეხურზე მყოფნი თავს მძევლებად გრძობდნენ. სიმდიდრე და პატივი მათ კადნიერებას ვერ უზრუნველყოფდა. ზოგიერთის ცხოვრება მოულოდნელად შეიცვალა, როგორც მისივე სურვილი, როგორც სიცოცხლეში, ისე სიკვდილის შემდეგაც. ეგვიპტელს სურდა, რომ მარადიული სიცოცხლე გაეგრძელებინა

იმასთან ერთად, ვისთანაც ბედნიერად გაატარა ამქვეყნიურ მოკლე არსებობა. ცნობილი ქალიშვილი თაი-სუფლად განაგრძობდა მონოგამიის ნიღბს, მიუხედავად იმისა, რომ მისი მამის ნიღბით დაბნეულმა ელჩებმა, რა თქმა უნდა, ვერ ამოიცნეს თავიანთი მეფის და. შეიძლება, რომ ამენჰოტეპის ემშაკობაც სწორედ ამას ითვალისწინებდა. ფარაონის ცოლებს მაღალი და საპატიო ადგილი ეკავათ. ერთის მხრივ, ეს აიხსნებოდა გაღმერთებულ პიროვნებასთან მათი სიახლოვეთ. მეორე მხრივ, რელიგიის გავლენით. ძველ ეგვიპტეში ქალები მამაკაცების დონემდე იყვნენ აღზრდილი, განსაკუთრებით ქონებრივ საკითხებში, ეს კი ამ ცივილიზაციის სხვა ცივილიზაციებისგან მომგებიანად გამოარჩევდა. ეგვიპტელები მატრიარქალის დროინდელი რელიგიის პრინციპებს ერთგულებდნენ, ისინი უწინარეს პატივს მიაგებდნენ ისიდას, ოსირისის ერთგულ მეუღლეს. ოსირისისა და ისიდას შესახებ მითის მიხედვით მხოლოდ ქალს შეეძლო უზრუნველყოფა ადგომა, განახლება და მარადიული სიცოცხლე. დიადი ქალღმერთისადმი ამგვარი დამოკიდებულება გავრცელდა საერთოდ ქალებზე. თუ ძველი აღმოსავლეთის ქვეყნებში ქმრები ცოლებთან ერთად არ გამოდიოდნენ ხალხის წინაშე, ეგვიპტეში მეუღლეები ყველაფერს ერთად აკეთებდნენ, ხოლო დაუნერაველი კანონები ავალბდა რომორც ცოლს, ისე ქმარს, ყოფილიყვნენ ერთმანეთის ერთგული, როგორც სიცოცხლეში, ისე სიკვდილის შემდეგაც. ეგვიპტელს სურდა, რომ მარადიული სიცოცხლე გაეგრძელებინა

იმასთან ერთად, ვისთანაც ბედნიერად გაატარა ამქვეყნიურ მოკლე არსებობა. ცნობილი ქალიშვილი თაი-სუფლად განაგრძობდა მონოგამიის ნიღბს, მიუხედავად იმისა, რომ მისი მამის ნიღბით დაბნეულმა ელჩებმა, რა თქმა უნდა, ვერ ამოიცნეს თავიანთი მეფის და. შეიძლება, რომ ამენჰოტეპის ემშაკობაც სწორედ ამას ითვალისწინებდა. ფარაონის ცოლებს მაღალი და საპატიო ადგილი ეკავათ. ერთის მხრივ, ეს აიხსნებოდა გაღმერთებულ პიროვნებასთან მათი სიახლოვეთ. მეორე მხრივ, რელიგიის გავლენით. ძველ ეგვიპტეში ქალები მამაკაცების დონემდე იყვნენ აღზრდილი, განსაკუთრებით ქონებრივ საკითხებში, ეს კი ამ ცივილიზაციის სხვა ცივილიზაციებისგან მომგებიანად გამოარჩევდა. ეგვიპტელები მატრიარქალის დროინდელი რელიგიის პრინციპებს ერთგულებდნენ, ისინი უწინარეს პატივს მიაგებდნენ ისიდას, ოსირისის ერთგულ მეუღლეს. ოსირისისა და ისიდას შესახებ მითის მიხედვით მხოლოდ ქალს შეეძლო უზრუნველყოფა ადგომა, განახლება და მარადიული სიცოცხლე. დიადი ქალღმერთისადმი ამგვარი დამოკიდებულება გავრცელდა საერთოდ ქალებზე. თუ ძველი აღმოსავლეთის ქვეყნებში ქმრები ცოლებთან ერთად არ გამოდიოდნენ ხალხის წინაშე, ეგვიპტეში მეუღლეები ყველაფერს ერთად აკეთებდნენ, ხოლო დაუნერაველი კანონები ავალბდა რომორც ცოლს, ისე ქმარს, ყოფილიყვნენ ერთმანეთის ერთგული, როგორც სიცოცხლეში, ისე სიკვდილის შემდეგაც. ეგვიპტელს სურდა, რომ მარადიული სიცოცხლე გაეგრძელებინა

სიკური პარამხანაურებისგან, რომლებიც მოგვიანებით შეიქმნა, მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდა. თითოეულ დედოფალ ცოლს საკუთარი სახლი ჰქონდა, სადაც ცხოვრობდა მეფის ასულებთან, კარისკაცების შტატთან და მსახურებთან ერთად. ფარაონისა და მისი ცოლების სასახლეები საუცხოო იყო. მათი სიმდიდრე ანდაზაშიც აისახა: „ფარაონის იმდენი ოქრო აქვს, რამდენი ქვიშაცაა უდაბნოში“. ამ ძვირფასი ლითონით, სპილოს ძვლითა და ფირფიტით კარებიც იყო მოჭედებული-მოპირკეთებული. ფარაონები ფრინველთა, მღვდელთა, მწიგნობრებისა და მსხვილთა მრავალრიცხოვანი მფარველები იყვნენ. ფარაონები იყვნენ თავისუფალი, მათი მფარველები იყვნენ მათი მფარველები. ფარაონები იყვნენ თავისუფალი, მათი მფარველები იყვნენ მათი მფარველები. ფარაონები იყვნენ თავისუფალი, მათი მფარველები იყვნენ მათი მფარველები.

ბავა ათასწლეულები და იმავი სხელებს დაარსებულ თაობათა პარამხანაურების სულთნები. მაგრამ დედოფლებისა და მათი ქალიშვილების ცხოვრება მათი სახლების კედლებით არ იყო შემოფარგლული. ისინი თან ახლდნენ ფარაონებს გასეირნებისას, ერთად მიდიოდნენ ტაძრებში, ესწრებოდნენ ჯილდოების გადაცემის ცერემონიას, ესმარებოდნენ ქმრებს ელჩების მიღების გამართვაში და ხანგრძლივ მოგზაურობაშიც ერთად მიდიოდნენ. პარამხანაური დედოფლები ცხოვრობდა არა მხოლოდ ბოსტნეული, რომელსაც, განსაკუთრებით, კიტრს, ხახვსა და ნორსს გულდაწყვეტილი იხსენებდნენ ებრაელები აღთქმული ქვეყნისკენ ორმოცწლიანი მოგზაურობის დროს. ხილულებიდან ეგვიპტეში გავრცელებული იყო ყურძენი, ფინიკი — ინდის ხურმა, ლეღვი. პირის ჩასატკბარუნებელი სასმელი რძე იყო, მაგრამ ყველაზე გამორჩეული — ქოქოსის რძე. ეგვიპტელთა ერთგულ სასმელად ლუდი იყო მიჩნეული, რომელსაც ამზადებდნენ ქერისგან, ხორბლისგან და ფინიკისგან, მაგრამ ფარაონების სუფრაზე მხოლოდ უტკბილესი ღვინო მიჰქონდათ. ეგვიპტელები მხოლოდ გურმანები როდი იყვნენ, მათ ლამაზად ჩაცმა და მორთვა-მოკაზმვა უყვარდათ. სამზარეულოსა და სატრავპოების გარდა სასახლის კარის ქალბატონები ხელმძღვანელობდნენ საფეიქრო სახელოსნოებსაც, სამღებროებსა და „თმის სახელოსნოსა“ც. პროდუქციის ნა-

ბული ბავშვებიც. ამის კლასიკური მაგალითია ბიზლიური მუსეს ისტორია, რომელიც ეპიკურის დედოფალმა ნილოსის დედაქალაქში იპოვა. ქალების სახლის ზედამხედველობა დაკისრებული ჰქონდა მთავარ ცოლს, რომელსაც მოსამსახურეთა მრავალრიცხოვანი შტატი ეხმარებოდა. ამ პერსონალს უნდა სცოდნოდა სიმღერა, ცეკვა, დაკვრა სხვადასხვა ინსტრუმენტზე. თავიანთი პატივების გართობის გარდა, მათ სხვა, გაცილებით პროზაული, მაგრამ არანაკლებ საპასუხისმგებლო მოვალეობებიც ჰქონდა დაკისრებული, მათ შორის, სამზარეულოების ხელმძღვანელობაც, რადგან სასახლეში უყვარდათ და იცოდნენ გემრიელად ჭამა. ეგვიპტელები დიდი რაოდენობით მიირთმევდნენ საქონლის, ფრინველის ხორცს, სუფრაზე აუცილებლად ჰქონდათ ბოსტნეული, რომელსაც, განსაკუთრებით, კიტრს, ხახვსა და ნორსს გულდაწყვეტილი იხსენებდნენ ებრაელები აღთქმული ქვეყნისკენ ორმოცწლიანი მოგზაურობის დროს. ხილულებიდან ეგვიპტეში გავრცელებული იყო ყურძენი, ფინიკი — ინდის ხურმა, ლეღვი. პირის ჩასატკბარუნებელი სასმელი რძე იყო, მაგრამ ყველაზე გამორჩეული — ქოქოსის რძე. ეგვიპტელთა ერთგულ სასმელად ლუდი იყო მიჩნეული, რომელსაც ამზადებდნენ ქერისგან, ხორბლისგან და ფინიკისგან, მაგრამ ფარაონების სუფრაზე მხოლოდ უტკბილესი ღვინო მიჰქონდათ. ეგვიპტელები მხოლოდ გურმანები როდი იყვნენ, მათ ლამაზად ჩაცმა და მორთვა-მოკაზმვა უყვარდათ. სამზარეულოსა და სატრავპოების გარდა სასახლის კარის ქალბატონები ხელმძღვანელობდნენ საფეიქრო სახელოსნოებსაც, სამღებროებსა და „თმის სახელოსნოსა“ც. პროდუქციის ნა-

პარამხანაუმი დუღდა ცხოვრება. არ წყდებოდა ბავშვების ხელები — მეფის შთამომავლების ბარდა ამ იზრდებოდნენ მიგდებულ ბავშვებს. ამის კლასიკური მაგალითია გიზლიური მოსეს ისტორია, რომელიც ეპიკოსის დედოფალმა ნილოსის ლელქაში იპოვა.

წილი იყიდებოდა და მნიშვნელოვან მოგებასაც იძლეოდა. „სანოლის მცველი“ — საჭურისი — დედოფლის სახელში საპროტოლ არ არსებობდა.

ფარაონი თავის სასახლეში დროს შესანიშნავად ატარებდა. მას სიმღერით, ცეკვითა და მუსიკით ართობდნენ. მოცალებების უამრავი ფარაონები თავიანთ ქალბატონებთან შამს თამაშობდნენ.

ეგვიპტელი ქალების სილამაზე უცხოელებს თავრუს ახვევდა, არანაკლებ გამოგნებელი იყო მათი ტანსაცმელი, უფრო ზუსტად, მისი არარსებობა — ყმანული მონაქალები სტუმრებს სრულიად მიშველები ემსახურებოდნენ.

ეგვიპტელი ქალების როგორც მსოფლიოში უღამაზების რეპუტაცია უდავო იყო. ისინი ოდენ თავიანთი სილამაზით არ ატყვევებდნენ მნახველებს, არამედ სიკოხტავითა და მოხდენილობით, რომელსაც ხაზგასმით გამოჰყოფდა ტანსაცმელი, ათასწლობით უცვლელი რომ რჩებოდა. ნილოსის ძალღმერთი იყო მათი ძალი, არცერთი დეტალი არ იყო ჰურადღობის მიღმა დარჩენილი და თავის სუფლავით გამოირჩეოდა. მაგალითად, შიშველი მკერდი ჩვეულებრივი რამ იყო, რაც ფრიად უხერხულ მდგომარეობაში აგდებდა სტუმრებს შუამდინარეთიდან, სადაც ქალები ტომრების მსგავსი კაბებით იმოსებოდნენ. ეგვიპტელი ქალების მსუბუქი ტანსაცმელი არა მარტო ესადაგებოდა აქაურ ცხელ ჰავას, არამედ ნარმოაჩენდა მათს თავისუფალ მდგომარეობას. იდეალურად ითვლებოდა მაღალი, ჩამოსხმული, პრეტყლივარდა, ტანწირილი, ჰამბაგანიერი სპემპრამინი ქალი.

ტანსაცმლის უზრალოებასა და სიმარტივეს ავსებდა სამკაული. ტანსაცმლის რბილ, თხელ და თეთრ ქსოვილზე არაჩვეულებრივად ეფექტურად ჩანდა რელიეფური ფერადი მძივები, რომლებიც ჰქმნიდნენ საყელის ფეფქტს და იდეალურად სრულყოფდნენ კაბების ნატიფ კონტურებს. ეგვიპტელები ძვირფასი და ნახევრადძვირფასი ქვებიდან შედევრების დამზადების ოსტატები იყვნენ. სწორედ ეგვიპტეში ნარმოიშვა სამკაულების ყველა სახეობა: ბეჭდები, გულსაბნევეები, საყურეები, სამაჯურები, დიადემები. მათი ოქრომჭედლური ხელოვნება დღემდე მიუწვდომელი რჩება.

რა მდგომარეობა იყო ფარაონების უზარმაზარ ოჯახებში?

რამზეს II (1300-1230 წლები ჩვენს წელთაღრიცხვამდე) უდიდესი ფარაონი იყო ყველაფერში. მან დაიპყრო სირია, ეთიოპია და არაბეთის ნაწილი. მეფობდა 67 წლის განმავლობაში, ზოგიერთი მონაცემით 162 შთამომავალი ჰყავდა. მისი უზარმაზარი ჰარამხანის მიხედვით შეიძლება წარმოვიდგინოთ, თუ როგორი პოლიგამიური ურთიერთობა ყალიბდებოდა მეფეთა ოჯახებში. რამზესს ცოლად ჰყავდა ხეთელი მეფის ასული ორი, მათთან შეუღლება დიპლომატიური მიზანშეწონილობით იყო ნაკარნახევი. ფარაონის ცოლები იყვნენ, აგრეთ-

ფარაონი თავის სასახლეში დროს შესანიშნავად ატარებდა. მას სიმღერით, ცეკვითა და მუსიკით ართობდნენ. მოცალებების უამრავი ფარაონები თავიანთ ქალბატონებთან შამს თამაშობდნენ.

ვე, მისი უმცროსი და ხენუტი-რიმა და სამი ქალიშვილი მისი ორი ცოლისგან.

თავისი ჰარამხანა რამზესს მათი შიშვილი მისი ახალი სტატუსის ნიშნად, როცა მამამისის — ფარაონ სეთი I-ის თანამართლველი გახდა. სწორედ მაშინ მისცეს მას საკუთარი აპარტამენტები, სადაც მოთავსებული იყვნენ „მეფის კარის შესაფერისი ლამაზმანები“ და მთელ ქვეყანაში მისთვის შერჩეული ხარჭები, „ჰარამხანის ქალები და თანამგზავრები“. ლამაზ ქალთაგან სიმრავლეს რამზესს ბამორჩაული ჰყავდა ერთი — ბანსაცვიფრავალი ნეფარტიტი, რომლის ჩვეულებრივ ტიპულაშს დამატებული ჰქონდა კიდე ერთი — „მეფის საყვარელი ცოლი“.

დანარჩენი ექვსი თუ შვიდი მეფის ცოლი კმაყოფილებოდა მხოლოდ დედოფლის ტიტულით. არც ნეფერტიტის შემცველებად მოსულ ცოლებს, მის ქალიშვილებსაც კი ნილად არ რგებიათ ესოდენ ნარმოჩენილი, მაღალი მდგომარეობა. ფარაონის მისადმი სიყვარული იმდენად ძლიერი იყო, რომ „საყვარელი ცოლის“ ტიტულს დაუმატა კიდე ერთი — „ღმერთის ცოლი“. ამ ტიტულის მქონე ქალის შთამომავლობას უპირატესობა ენიჭებოდა ტახტის მემკვიდრედ გახდომის მიხედვით. ნეფერტიტის სილამაზეზე დღეს შეგვიძლია ვიმჯჯლოთ მისი გამოსახულების მიხედვით და იმ ტიტულატურით, რომელიც უსაყვარლეს ცოლს და-

მატებით მიანიჭა რამზეს მეორემ: „უტკბილესი სიყვარული“, „სიამოვნების მომნიჭებელი თავისი თითოეული აზრით და სიტყვით თითოეულით“. და მაინც ჰარამხანა, სადაც უამრავი ქალი ცხოვრობდა, რომლებიც ერთადერთ მშობანებელ მამაკაცს ეკუთვნოდნენ, ვერ შეცვლიდა ამ ერთობის არსსა და ბუნებას — ცოლები ერთმანეთს ექიშებოდნენ და მტრობდნენ და მათი ეჭვიანობა ზოგჯერ მრისხანებისა და დაუნდობლობის სახით ვლინდებოდა. ტახტი შეიძლება რგებოდა (ბავშვთა მაღალი სიკვდილიანობის გამო) არა ფარაონის საყვარელი ცოლის შვილს, არამედ სხვა ცოლისას და შურისძიება მაშინვე იჩენდა თავს.

რამზეს მეორის ტახტი ვინმე ისეტნეფრეტის შვილს ერგო, რომელსაც, მართალია, ნეფერტიტის ადგილის დაკავების მიუხედავად, ვერ ეღიროსა „საყვარელი ცოლის“ ტიტული. თავისი ცხოვრების მანძილზე იგი „ჩრდილოვან“ დიდ დედოფლად რჩებოდა და, ჩანს, სასტიკად სძულდა ნეფერტიტი. დედის ეს განწყობილება გადაეცა მის შვილს, მეფისნულ მერენტატას, რომელიც გამეფებისთანავე ბრძანა ყველა გამოსახულებაზე წაეშალათ ნეფერტიტის სახელი, რათა მისი ხსოვნაც კი დავიწყებას მისცემოდა.

პარამხანაუმი მხოლოდ ცოლები არ მტრობდნენ ერთმანეთს. სდებოდა ისიც, რომ მათი მოქმედება თვით ღმერთი ფარაონის წინააღმდეგ იყო მიმართული. მსგავსი რამ ფარაონ რამზესს მისამის დამმართა. ეს მეფე დაკმაყოფილდა მხოლოდ სამი ცოლით და ათობდ შვილით, მაგრამ სწორედ მის წინააღმდეგ მოაწყვეს შეთქმულება. რამზეს III-ის მეფობა დასასრულს უახლოვდებოდა, როცა მისმა ერთ-ერთმა ცოლმა, ტიამ განწყვიტა ჩამოეგლო ქმარი და ტახტზე თავისი ვაჟი დაესვა.

ტიას მხარი დაუჭირეს სასახლის მთავარმართებელმა, ჩინოვნიკებმა და ჰარამხანის ყველა ქალმა. მიჩნულია, რომ ასეთ შედეგს მან მიანია მაგისი მემკვიდრით, რომელსაც ინტრიგების ხლართვასთან ერთად წარმატებით ფლობდა. შეთქმულება გამჟღავნდა. ფარაონმა ბრძანა დაეპატიმრებინათ ყველა მონაწილე, ისინიც, ვინც იცოდა შეთქმულების არსებობა, მაგრამ არ გასცა, მოსამართლეებად კი თავისი უახლოესი ადამიანები დანიშნა.

და მოხდა წარმოუდგენელი რამ. ან ტიას და მისი მეგობარი ქალების მომხიბვლელობა და ჩინელები თბილისის ქუჩებში საკამოდ ძვირადღირებული მანქანებითა და ცეცხლსასროლი იარაღებით გადაადგილდებოდნენ. დღეს ეს არის ჩანასახი, მაგრამ ჩვენ ეს თუ ჩანასახშივე არ მოვსპეი, მივიღებთ საშინელ სიტუაციას, შედეგები კი იქნება გაცილებით მძიმე ვიდრე 2008 წლის ომის დროს იყო. მოვიტოვო, უახლოეს დღეებში დალუქონ ყველა მსგავსი საეჭვო დაწესებულება, მოახდინონ კრიმინალი არაღეგალების თავიანთ ქვეყნებში დეპორტაცია და გამკაცრდეს მიგრაციის კანონი.

არ გამოვიცხადო, რომ უახლოეს ხანში დაიწყოს შეტაკებები, საქართველოს მოქალაქეებსა და ჩამოსულ არაღეგალებს შორის. ამის პირველი ნიშნები უკვე გამოჩნდა. დილით, იპოდრომზე რომ გამოხვიდეთ, ნახავთ, რომ სავსეა მიმდებარე ტერიტორია ამ ადამიანებით, რამდენიმეჯერ უკვე გადაიზარდა დაპირისპირებაში ადგილობრივებთან შელაპარაკება. ეს სიტუაცია არის პიკზე მისული და შეიძლება თბილისის ქუჩებში ვიხილოთ მასობრივი დაპირისპირებები. ამიტომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, საჭიროა დროული რეაგირება, — განაცხადა სანდრო ბრეგაძემ.

მაგრამ გათხრებმა სხვა სურათი წარმოაჩინა: დამნაშავეები ცოცხლად ამოქოლეს, რაც ძველი ეგვიპტური რწმენით უსაშინლესი სასჯელი იყო.

ტიას დანაშაული ჩვენამდე მოღწეული დოკუმენტებით არის დადასტურებული. მაგრამ დადასტურებულია ფარაონ რამზეს მეორის დიდი სიყვარულიც ნეფერტიტისადმი. მან შორეულ ნუბიაში ააგებინა ტაძარი თავისი უსაყვარლესი ცოლის უკვდავსაყოფად, რასაც ადასტურებს წარწერა: „ეს დიდებული ტაძარი აგებულია დიდებული დედოფლის ნეფერტიტი-მერიტემუტისთვის, ვისდამი სიყვარულითაც ამოღეს მზე“.

ბაბრქილია იძენა

ჩინური ბავია საქართველოში

მოძრაობა „ეროვნულების“ ლიდერი სანდრო ბრეგაძე საქართველოში ჩინური მავის გაძლიერების საფრთხეზე საუბრობს. ბრეგაძის თქმით, საქართველოში აფრიკისა და აზიის ქვეყნებიდან ბევრი არაღეგალი ჩამოდის, რომლებიც საკუთარ ქვეყნებში სხვადასხვა მიმე დანაშაულისთვის იძებნებიან და შევლილი გვარ-სახელით საქართველოს აფარებენ თავს.

„თქვენ კარგად მოგხსენებთ რომ, ჩინური მავია არის ერთ-ერთი ძლიერი მთელ მსოფლიოში, ამერიკის სამართალდამცავებიც კი მას განიხილავენ, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე დიდი დანაშაულებრივი სინდიკატის, მათი ფილიალი არის ჩვენიან პეროვსკაიაზე, რომელიც მოქმედებს ჩინური მასაჟის საფარქვეშ. ბოლო ხანს აფრიკელები და ჩინელები თბილისის ქუჩებში საკამოდ ძვირადღირებული მანქანებითა და ცეცხლსასროლი იარაღებით გადაადგილდებიან. დღეს ეს არის ჩანასახი, მაგრამ ჩვენ ეს თუ ჩანასახშივე არ მოვსპეი, მივიღებთ საშინელ სიტუაციას, შედეგები კი იქნება გაცილებით მძიმე ვიდრე 2008 წლის ომის დროს იყო. მოვიტოვო, უახლოეს დღეებში დალუქონ ყველა მსგავსი საეჭვო დაწესებულება, მოახდინონ კრიმინალი არაღეგალების თავიანთ ქვეყნებში დეპორტაცია და გამკაცრდეს მიგრაციის კანონი.“

არ გამოვიცხადო, რომ უახლოეს ხანში დაიწყოს შეტაკებები, საქართველოს მოქალაქეებსა და ჩამოსულ არაღეგალებს შორის. ამის პირველი ნიშნები უკვე გამოჩნდა. დილით, იპოდრომზე რომ გამოხვიდეთ, ნახავთ, რომ სავსეა მიმდებარე ტერიტორია ამ ადამიანებით, რამდენიმეჯერ უკვე გადაიზარდა დაპირისპირებაში ადგილობრივებთან შელაპარაკება. ეს სიტუაცია არის პიკზე მისული და შეიძლება თბილისის ქუჩებში ვიხილოთ მასობრივი დაპირისპირებები. ამიტომ, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, საჭიროა დროული რეაგირება, — განაცხადა სანდრო ბრეგაძემ.

მაგრამ გათხრებმა სხვა სურათი წარმოაჩინა: დამნაშავეები ცოცხლად ამოქოლეს, რაც ძველი ეგვიპტური რწმენით უსაშინლესი სასჯელი იყო.

ტიას დანაშაული ჩვენამდე მოღწეული დოკუმენტებით არის დადასტურებული. მაგრამ დადასტურებულია ფარაონ რამზეს მეორის დიდი სიყვარულიც ნეფერტიტისადმი. მან შორეულ ნუბიაში ააგებინა ტაძარი თავისი უსაყვარლესი ცოლის უკვდავსაყოფად, რასაც ადასტურებს წარწერა: „ეს დიდებული ტაძარი აგებულია დიდებული დედოფლის ნეფერტიტი-მერიტემუტისთვის, ვისდამი სიყვარულითაც ამოღეს მზე“.

ბაბრქილია იძენა

«ორ სასურსი გასრილი წვიმა»

ფიქრები რეზო გაბრიაძის «რამონას» ნახვის შედეგად

მოქრის მატარებელი
გულის გამხარებელი
მა-ტა-რე-ბელი...

დავდავ, დავდავ, დავდავ...
ლიანდაგების შეპირაპირებაზე რკინის ბორბლების ამ მონოტონურობასთან შერწყმულ, პროვინციული ქალაქის მამაკაცებში პოპულარული „შირის“ ოდეკოლონის მარტივ სურნელებას ამოჰყვება დენთის სუნით გაჟღერებული ქარტეხილები სტალინგრადის ეპოპეის („სტალინგრადის ბრძოლა“) და, რა თქმა უნდა, თავგანწირვას გადახლართული ფაქიზი, სიყვარული „ვარდის ფურცლების“ უამის („აღფრედი და ვიოლეტა“).

ნე თეთრ ყვავს — ბორის გაგარინს.
ბორისოო.
რეზო გაბრიაძეს განსაკუთრებულად თბილი დამოკიდებულება აქვს მშრომელთა ამ დიდი ოჯახის მიმართ, ვადასტურებ ამას თუნდაც იმით, რომ რამდენჯერაც შევხვდი, რამდენჯერაც ინტერვიუ ვიბრუნებ, ზუსტად იმდენჯერ და ცოტა მეტჯერაც რკინიგზელებზე მიმითითებდა: ეძებე, იპოვე, დაწერე — განუმეორებელი ხალხია, პირწმინდად დაეინყებულნი ჰყავთო ახლა ისინი.

«...როდესაც (რკინიგზელების) ან ფოტოებს ვუყურებ, ყოველთვის განვიცდი დანაშაულისა და სირცხვილის გრძობას. სირცხვილის, ალბათ, იმიტომ, რომ ვერ მოვასწარი მათთვის მადლობის თქმა და ჭიქის აწევა უკუდო სადღეგრძელოთი...»

მატარებელი კი მიჰქრის და კონტრასტული დასრულებლობის მოჯადოებულ წრეში ტრიალებს რეზო გაბრიაძის შედეგების მარიონეტული ხილვები: აბსოლუტურად ორიგინალური, რადგან ასეთი პიროვნება მხოლოდ აქ შეიძლება შეიქმნას... საიდანაძე ჩნდება გრძობა შენი ნაფიქრალის მატერიალიზების.

და ამდენჯერვე კატეგორიული უარით გამოცხადებული ინტერვიუს ჩამოსართმევად მისულა:
— შენ რომ გესაუბრო, მე რე აქ ჟურნალისტების რიგი დავდგებ. მე მაგის თავი არ მაქვს და ხალხს მოვიმდურებ.
ორთქლმავლების საგაზე მუშაობა რომ დაიწყო, რეზო გაბრიაძემ სთხოვა რკინიგზის მაშინდელ ხელმძღვანელს ორთქლმავლის ერთი მაკეტი, რომელიც რკინიგზის მუზეუმში ჰქონდათ გამოფენილი, მარიონეტების თეატრისთვის დაეთმო.

გაბრიაძე, დაინახა და მოგვმართა ჩვენ — ნიგნის მკითხველებს:
„...როდესაც (რკინიგზელების) ან ფოტოებს ვუყურებ, ყოველთვის განვიცდი დანაშაულისა და სირცხვილის გრძობას. სირცხვილის, ალბათ, იმიტომ, რომ ვერ მოვასწარი მათთვის მადლობის თქმა და ჭიქის აწევა უკუდო სადღეგრძელოთი...
გთხოვთ, თუნდაც წამით, ოდნავ მაინც შეაჩეროთ თქვენი მზერა ამ სახეებზე.
გმადლობთ.“
იდიობები არიან ისინი, ვინც 2003 წლის 23 ნოემბრიდან მოინდომა საქართველოს „ახალი ნელთარისცხვის“ ათვლა...
ავადმყოფები „პალატიდან №6“.

„1947 წლის 24 ნოემბერს რკ/გ სადგურ „რიონში“ ნისლი იდგა“, — ასე იწყება რეზო გაბრიაძის მოთხრობა „ერმონა და რამონა“.

იმ კაცმა, თავისი ცივი უარის ზრდილობის თბილ ქურქში მოსაქცევად და საკუთარი კეთილგანწყობის დემონსტრაციის მიზნით, სანაცვლოდ ორი ათასი ლარი შესთავაზა(!).
ასეთი იყო იმ ხელისუფლების ერთი კონკრეტული მაღალჩინოსნის ხელოვნების სადმი დამოკიდებულების პრინციპული საფუძვლები.

„ერმონამ შავი მილი მოიგლიჯა და ბოლიანად რიონში ისროლა.
— ვისში გამცვალე?!
ერმონამ — IIC-235, რომ იტყვიან, სრულად დაკარგა კონტროლი თავის თავზე!
თვლები, ონკანები, 38 მუხრუჭი! რომელი საით მიფრინავდა გამოდარებულ, მოყვითალო-მოვარდისფრო ცაში — ზოგი გურიისკენ, რაქისკენ, აჭარის ქედს იქით, იმის იქით, მაინჩემის მასასთან, მაშინდელი, მალრიბში“.

„1947 წლის 24 ნოემბერს რკ/გ სადგურ „რიონში“ ნისლი იდგა“, — ასე იწყება რეზო გაბრიაძის მოთხრობა „ერმონა და რამონა“.

„... იგი წამდვილად დიადი ორიგინალურობის ქეშმარიტი შემქმნელია“, — თქვა თავის დროზე პიტერ ბრუკმა.
ხომ მართალს ამბობს პიტერ ბრუკი, პატივცემული ბორის, ბორისო, სიყვარულით რომ მიმართავდა ქალბატონი დომნა, მაყურებლის თვალწინ დაქვრივებული, რიონის სადგურის ვაგონების შემომავალი, საბჭოთა რკინიგზელების დიდი ოჯახის ერთი უჩინარი წევრი ფილოსოფიურად განწყობილ და ყველაფრისმცოდ-

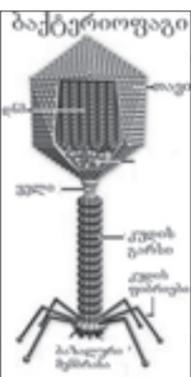
„... როდესაც (რკინიგზელების) ან ფოტოებს ვუყურებ, ყოველთვის განვიცდი დანაშაულისა და სირცხვილის გრძობას. სირცხვილის, ალბათ, იმიტომ, რომ ვერ მოვასწარი მათთვის მადლობის თქმა და ჭიქის აწევა უკუდო სადღეგრძელოთი...
გთხოვთ, თუნდაც წამით, ოდნავ მაინც შეაჩეროთ თქვენი მზერა ამ სახეებზე.
გმადლობთ.“
ხომ ასეა, ბორისო?..
მორიდებული, ოდნავ დაუფიქრებელი იტყვის რეზო გაბრიაძე სპექტაკლის დაწყების წინ — გამორთეთ, თუ შეიძლება, მობილური ტელეფონები. ჩვენი დარბაზი პატარაა, აქ ჩურჩულიც კი ხმაურად ისმის.
გმადლობთო.
დაიხ — გმადლობთ და არა ვილაც პიჟონის უვიცობას მორგებული „მადლობა“, როგორც ავლაბრული „ბოლო-ბოლო“ ქართული ბოლოს და ბოლოს ნაცვლად.
გაყურდება დარბაზი და ამ სიჩუმეში, როგორც ზღვის ქაღალდის ტურის შრომის გმირი კ. ელიაშვილი“ (რეზოს მამა — ლევან გაბრიაძე სოციალისტური შრომის გმირი იყო).

დავდავ, დავდავ, დავდავ...

დავდავ, დავდავ, დავდავ...
ლიანდაგების შეპირაპირებაზე რკინის ბორბლების ამ მონოტონურობასთან შერწყმულ, პროვინციული ქალაქის მამაკაცებში პოპულარული „შირის“ ოდეკოლონის მარტივ სურნელებას ამოჰყვება დენთის სუნით გაჟღერებული ქარტეხილები სტალინგრადის ეპოპეის („სტალინგრადის ბრძოლა“) და, რა თქმა უნდა, თავგანწირვას გადახლართული ფაქიზი, სიყვარული „ვარდის ფურცლების“ უამის („აღფრედი და ვიოლეტა“).

დავდავ, დავდავ, დავდავ...
ლიანდაგების შეპირაპირებაზე რკინის ბორბლების ამ მონოტონურობასთან შერწყმულ, პროვინციული ქალაქის მამაკაცებში პოპულარული „შირის“ ოდეკოლონის მარტივ სურნელებას ამოჰყვება დენთის სუნით გაჟღერებული ქარტეხილები სტალინგრადის ეპოპეის („სტალინგრადის ბრძოლა“) და, რა თქმა უნდა, თავგანწირვას გადახლართული ფაქიზი, სიყვარული „ვარდის ფურცლების“ უამის („აღფრედი და ვიოლეტა“).

დავდავ, დავდავ, დავდავ...
ლიანდაგების შეპირაპირებაზე რკინის ბორბლების ამ მონოტონურობასთან შერწყმულ, პროვინციული ქალაქის მამაკაცებში პოპულარული „შირის“ ოდეკოლონის მარტივ სურნელებას ამოჰყვება დენთის სუნით გაჟღერებული ქარტეხილები სტალინგრადის ეპოპეის („სტალინგრადის ბრძოლა“) და, რა თქმა უნდა, თავგანწირვას გადახლართული ფაქიზი, სიყვარული „ვარდის ფურცლების“ უამის („აღფრედი და ვიოლეტა“).

ამ ერთი პროექტის რეალიზაცია საქართველოს საზოგადოების სასარგებლოდ უნდა შეცვალოს ჯანმრთელობის დაცვის პრობლემებისადმი მიდგომა და გადაარჩინოს ადამიანების სიცოცხლე.

უმოსტა

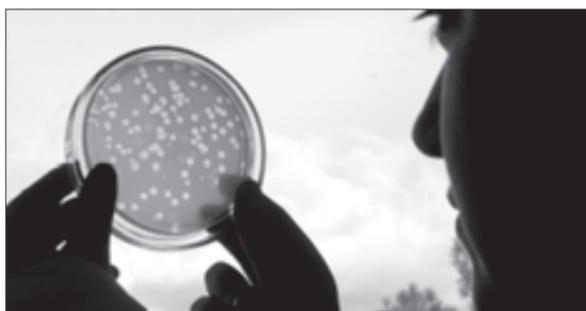

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გამოიყენებს კი საქართველოს ხელისუფლება ქვეყანაში არსებულ შესაძლებლობებს საკუთარი ხალხის ჯანმრთელობის დაცვისა და სიცოცხლის შენარჩუნებისთვის? ღია წერილი

საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ ბიძინა ივანიშვილს; საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრს, ბატონ დავით სერბაქიძეს; პარლამენტის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის კომიტეტის თავმჯდომარეს, ბატონ დიმიტრი ხუნდაძეს; ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარეს, ქალბატონ ეკა ბესელიას.

მკითხველს შეეხებენ, რომ შუაგულ თბილისში, მტკვრის მარცხენა სანაპიროსა და ქალაქ თბილისის ახალი მერიის უკან, გოთუას ქუჩა №3-ში გასულ საუკუნეში აგებულ შენობებში განთავსებულია ბაქტერიოფაგის მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი, რომელიც მისი სულისჩამდგმელი — გიორგი ელიავას სახელობისაა.

მაშინ, როცა ანტიბიოტიკებით მკურნალობით გართული ევრო-ამერიკელი მეცნიერები, ანტიბიოტიკებით მკურნალობის მიღწევებით თვებრძობა-ვეულნი, მკურნალობის გვერდით მოვლენებზე და რეციდივის რეზისტენტულ მდგრადობაზე ყველაზე ნაკლებად ფიქრობდნენ, გიორგი ელიავამ სწორად შეაფასა ფაგოთერაპიის უფლებები მკურნალობის პოტენციალი. მან, ფაგოთერაპიის პირველადი მომჩენი ფელიქს დელედის მეგობრობით გაძლიერებულმა, საბჭოთა კავშირის უზარმაზარ სივრცეში შექმნა ისეთი მკურნალობის სისტემა, რომელიც საუკუნის შემდეგ, დღეის მდგრადობით, ევროამერიკული სივრცის საუკეთესო მეცნიერების კვლევის საგანს წარმოადგენს. იხილეთ ამერიკელი მეცნიერის ელისაბედ კულტურის ფუნდამენტალური შრომა „ბაქტერიოფაგის, როგორც ანტიბიოტიკების“, რომელიც უბერტ ბურგის სამედიცინო აკადემიის პროფესორმა ა. ივანოვმა დიდი რუდუნებით თარგმნა 2001 წელს ინგლისური ენიდან. (www.biomedservice.ru/publish/pr_bacteriophages.pdf)

საბჭოთა კავშირის სამართალმემკვიდრედ მისი დაშლის შემდეგ რუსეთის ფედერაცია გამოცხადდა. ქართული ინტელექტის მიღწევები, რომელიც გოთუას ქუჩაზე ოთხმოცი წლის მანძილზე იქმნებოდა და პარალელურად საკავშირო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მუზეუმში ფიქსირდებოდა, რუსეთის ფედერაციის საკუთრებად გამოცხადდა. ამდენად, გიორგი ელიავას სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის უმძიმესი წლებში მხოლოდ ის და დარჩენოდა, რომ პირველი ორიგინალი საკუთარ

რომში ელისაბედ კულტურის (აშშ) საქართველოს) და გაიხსენა მეცნიერი ჯორჯ ელიავა. ბაქტერიოფაგის ინსტიტუტის მის ისტორიაში ახალი ეტაპი დაუდგა, ინსტიტუტით ევროამერიკული სივრცე დაინტერესდა. ახლადდამფუძნებულმა ზეალმატებულმა სახელმწიფომ, ცალკეული პირების მერკანტილური ინტერესების გათვალისწინებით, შეზღუდული უფლებების ხელშეკრულებითი შეპოვებით, ინსტიტუტი სამონაწილო გრანტებზე დასვა. თვითონ საქართველოს ხელისუფლებას, საზოგადოებრივი კონტროლის არარსებობის პირობებში, ყველაზე ნაკლებად ანუხებდა და აინტერესდა ის, რომ მისი ქვეყნის ძლიერებისთვის მსოფლიოში უნიკალური სამეცნიერო პოტენციალის კვლევითი ინსტიტუტს ფლობდა საკუთარ ტერიტორიაზე. ინსტიტუტის წარმატებითა თუ პრობლემებით არც მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია ინტერესდებოდა.

საქართველოსათვის უცხო არ არის მსოფლიოში წინა პლანზე წამოწეული არამართვადი ინფექციური დაავადებები, უფრო მეტიც: საქართველოში ბოლო 23 წლის მანძილზე მკვეთრად გააუარესებულმა სოციალურმა ფონმა გაზარდა სხვადასხვა ეტიოლოგიის რეზისტენტული ფორმის ინფექციები, დავასახელებ თუნდაც ქვეყანაში სხვადასხვა ეტიოლოგიების ნაწლავურ ინფექციებს და სასველალსრულებითი დაწესებულებების რეზისტენტული ტუბერკულოზის ფორმებს. სიტუაციის სახელმწიფოში ამძიმება და ამძიმებს ისიც, რომ საქართველოს ფარმაცევტულ ბაზარს დისტრიბუციის, ვაჭრობისა და წარმოების სფეროში უდიდესი წილის მქონე ორი ძირითადი კომპანია აკონტროლებს, ისინი იმავდროულად პრივატიზირებულ ჰოსპიტალურ, სადაზღვევო კომპანიებსა და კლინიკებს ფლობენ, ხელისუფლებასთან შეზღუდული ძველი ხელისუფლების წარმომადგენლები მონოპოლიას (ანუ ოლიგოპოლიას) ჰქმნიან, ჯერ კიდევ პარლამენტში სხედან და საკუთარი ინტერესების ინერციით ლობირებენ ახერხებენ. კანონმდებლობაში ადვილად

არი ხარისხის კონტროლისა და მომხმარებლის უფლებების დაცვების გამო არ კონტროლდებიან, მათგან ვყიდულობთ იმას, რაც მათ უნდათ, მათ მიერ მანიპულირებად ფასებში. (იხილეთ ჟურნალისტ პოლ რიმპლის ნაშრომი „ვის ეკუთვნოდა საქართველო 2003-2012 წლებში“. ქვეყანა გავერებულა ჯენერიკული ფორმის უკონტროლო პროდუქტით, რომელსაც რეკლამის აცემოდა ცუდი დისტრიბუტორებად ქცეული ქართველი ექიმები უნევენ სამონაწილო და სამარცხინოდ. ასეთ პირობებში ერის ჯანმრთელობაზე ოცნებაც კი ზედმეტია. სისტემა ცალკეული პირების გამდიდრებაზე აგებული.

რაც შეეხება საუკუნოვან ბაქტერიოფაგის ინსტიტუტს, იგი უცხო და მიუწვდომელი გახდა საკუთარი ხალხისთვის. ინსტიტუტის ოფიციალური ვებგვერდი (<http://www.eliavainstitute.org/?rid=4>) მხოლოდ ინგლისურ ენაზეა წარმოდგენილი. მოგეხსენებათ, ინგლისური ენა საქართველოში სახელმწიფო ენა არაა და შესაბამისად ამ ენას ოქალაქთა უმრავლესობა არ ფლობს. ამდენად, ინსტიტუტის მეცნიერული მიღწევების გაცნობა უბრალო მოკვდავისთვის ხელმიუწვდომელია.

მართალია, ბაქტერიოფაგი უმეცეს პროდუქტს — კომერციულ ფაგებს, რომელსაც საბჭოთა კავშირის დროსაც ამზადებდა და დაეძვებების პრევენციისთვის შეესაბამებოდა. მათ, რეციდივ კულტურას არ ძინავს და იგი მდგრადობას ფაგის მიმართაც იწენს. ამდენად, კომერციული ფაგის გამოყენების შემდეგ, რეზისტენტული, კვლავანემორებადი ინფექციების შემთხვევებში, რამაც, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, მსოფლიო მოიცვა, ავტო-პოლუფაგების დამზადება გარდაუვალი აუცილებლობა ხდება პაციენტისთვის, რაც სახელმწიფოებრივ სისტემურ მიდგომას მოითხოვს და ძირითადად, დამეგობრებული სახელმწიფოების მიზანმიმართულ დასაშუალებად. რეციდივების იდენტიფიცირება, ინვიტრო პირობებში რეზისტენტ-

ვილები და გამოვყოფთ შემდეგს:

1) ევროპა და ამერიკა, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ჯერ კიდევ შესწავლის სტადიაზეა იმისა, რასაც საბჭოთა კავშირის პირობებში გიორგი ელიავამ მიაღწია, მის მიმდევრებთან ერთად, ფაგური პრეპარატით მკურნალობის საკითხში. როცა საბოლოოდ გაერკვევიან, გარნმუნებთ, ჩვენსავე მიღწევებს კარგად შეფუთულს ძალიან ძვირად მოგვყვიდიან. ევროპელები, ისევე, როგორც ამერიკელები, პრობლემას კარგად ხედავენ, მაგრამ მათი გადაჭრის კონკრეტული გზები არ გააჩნიათ (იხ. ელისაბედ კულტურისა (აშშ) და ევროპის ექსპერტთა ჯგუფის ხელმძღვანელის, დოქტორის, პროფესორის — ირია ლუტსარის ხედვები აღნიშნულთან დაკავშირებით. ესტონია. ტარტუ. (<http://fagoterapia.blogspot.com/>)

2) რაც შეეხება რუსეთის ფედერაციას, ის სამართალმემკვიდრე და უფრო მეტი უფლებების მატარებელი აღმოჩნდა ამ საკითხში. გიორგი ელიავა საკავშირო ინსტიტუტსაც ხელმძღვანელობდა და, როგორც აღვნიშნეთ, ფაგები საკავშირო ინსტიტუტის მუზეუმში ფიქსირდებოდა. ამდენად, რუსეთის ფედერაციას ფაგების სრული კოლექცია გააჩნია. გარდა ამისა, მეცნიერული კოვას შემუშავებული აქვთ ფაგების გამოყოფის უნიკალური მეთოდი, რაც now how საგანს წარმოადგენს. ამასთან ერთად, ობოლენკის მიკრობიოლოგიისა და ბიოტექნოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი კომერციული ფაგების წარმოებასა და გამართვას, მაგრამ მაპატიოს მეცნიერმა, დოქტორმა და პროფესორმა, ბატონმა ვლადიმერ კრილოვმა, თუ ვეტყვი, რომ მისი მიდგომებით პრობლემების გადაჭრა გასულ საუკუნეში წარჩენაა და არა წინ გადადგმული ნაბიჯი აიდ ინფექციების ეფექტური მკურნალობის დაწესების საკითხში (იხ. <http://fagoterapia.blogspot.com/>).

და კიდევ, რაც მთავარია, იქაც პირველ ადგილზე დგას საკითხი სამართლებრივი გაუმართაობის. წარმოდგენილი ღია წერილით როგორც ხელისუფლების, ასევე ფართო საზოგადოების ყურადღებას მივაპყრობ იმ ფაქტს, რომ ჩვენ ახალ ხელისუფლებას წარუდგინეთ სიტუაციის ცოდნის, ყოველმხრივ ღრმა მეცნიერულ ანალიზზე დაფუძნებული სოციალური პროექტი. ამ ერთი პროექტის რეალიზებამ საქართველოს საზოგადოების სასარგებლოდ უნდა შეცვალოს ჯანმრთელობის დაცვის პრობლემებისადმი მიდგომა და გადაარჩინოს ადამიანების სიცოცხლე.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-7 და ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული დეკლარაციის 27-ე მუხლით საქართველოში მცხოვრებ ნებისმიერ ადამიანს სიცოცხლისა და მეცნიერების პროგრესის სიკეთით სარგებლობის უფლება აქვს.

მანანა ორაბლიანი,
უფლებალამცავი კულტურულ-საგანმანათლებლო არასამთავრობო ორგანიზაცია „სამართლებრივი სახელმწიფო-სამოქალაქო საზოგადოების“ ხელმძღვანელი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

უკველასი ეპრაზიული ენის საგეოლოგო საქართველო

15 ათასი წლის წინ ეპროკალი და აზიელი ადამიანების წინაპრები საერთო ენაზე საუბრობდნენ, რომლის ნარმოვების ადგილი, სავარაუდოდ, კავკასიაში, კერძოდ კი, ახლანდელი საქართველო.

ახეთ დასკვნამდე მივიდნენ დასავლელი მეცნიერები. ინფორმაციას ამის თაობაზე Fox News-ი ავრცელებს ჟურნალ Proceedings of the National Academy of Sciences-ზე დაყრდნობით.

„ჩვენ შეგვიძლია ენის კვლავ 15 ათასი წლის წინანდელ პერიოდამდე გავყვით, რომელიც უკველასის ენის დასასრულს შეესაბამება“, — განაცხადა კვლევის თანაავტორმა მარკ პეგელმა, რედინგის უნივერსიტეტის ბიოლოგმა. თუმცა ყველა ლინგვისტი არ ეთანხმება მოსაზრებას, რომ ადამიანები ერთ ენაზე საუბრობდნენ და ცდილობდნენ საპირისპიროს დამტკიცებას. ბევრი მათგანი მიიჩნევს, რომ ენის ფესვების

კვალს 3 000-დან 4 000-მდე წლის წინ მიეყვართ.

მარკ პეგელის მოსაზრებით, 23 სიტყვა, მათ შორის „მე“, „შენ“, „დედა“, „კაცი“, „ცეცხლი“ და „ხელი“, არ არის გამორიცხული, ისევე უდრდეს, როგორც 15 ათასი წლის წინ.

მექსიკის უნივერსიტეტის ლინგვისტი უილიამ კროფტი კი მიიჩნევს, რომ კვლევა ასევე უშვებს იმის შესაძლებლობას, მეცნიერებმა გააერთიანონ ლინგვისტური მონაცემები არქეოლოგიასთან და ანთროპოლოგიასთან, კაცობრიობის პრეისტორიის მოყოლის მიზნით. ასე მაგალითად, უძველესი მიგრანტებისა და ადამიანთა შორის კონტაქტის ხელახლა აღდგენით.

მაგნიტი, როგორც ხიზი იროს

მარტივ ხელსაწყო Fat Magnet-ს შეუძლია თქვენი კერძი ცხიმისგან გაათავისუფლოს. მას ადვილად შეუძლია სუფებიდან და სოუსებიდან ბევრისთვის საძულველი ცხიმის შემცველი ინგრედიენტები ამოიღოს.

იმისათვის, რომ სასურველ შედეგს მიაღწიოთ, Fat Magnet-ი 2.5 საათის განმავლობაში მაცივარში უნდა შეინახოთ. ამის შემდეგ მისი გაყინული მეტალის ზედაპირი უნდა გადაატაროთ კერძს. „ცხიმის მაგნიტი“ ცხიმის კოლტებს მიიზიდავს. მოქმედების დასრულების შემდეგ ხელსაწყო ადვილად ირეცხება და მის გამოყენებას ყოველ ჯერზე შეძლებთ.

მოგაკვდიანებალი ყვავილების ბაღი

მიუხედავად იმისა, რომ ამ ბაღში ყოფნა სახიფათოა, მას ყოველდღე უამრავი ტურისტი სტუმრობს. პირველ რიგში, თქვენ დიდი, საზარელი შავი ჭიშკრის შედეგა მოგიწევთ, რომელზეც დიდი ასოებითაა ამოტვიფრული: „შხამიანი ბაღი: ამ მცენარეებს თქვენი მოკვლა შეუძლიათ“.

ტერიტორიაზე თითქმის ყველა მცენარე ერთგვარი ფარდითაა შემოღობილი. ბაღში დაახლოებით 100 სახეობის არალეგალური ნარკოტიკი, მათ შორის ყაყაოები ხარობს. აქ თქვენ დაგხვდებათ სასიკვდილო ძალღყურძენა, ჩოცა, რომლისგანაც კოკაინის

დამზადება შესაძლებელია, მათთვის, სტრინო, რომლისგანაც ძლიერ ტოქსიკურ შხამ სტრინინს ამზადებენ, მარისუანა და კიდევ უამრავი შხამიანი მცენარე.

ბაღს დიდი ისტორია აქვს: 1750 წლიდან ტერიტორიაზე შხამიანი და ტოქსიკურ მცენარეებს რგავდნენ და აკვირდებოდნენ. მეორე მსოფლიო ომის დროს ბაღი თითქმის განადგურდა. ის რამდენიმე წლის წინ აღადგინეს.

ბაღში მისულ სტუმრებს აფრთხილებენ, რომ არ მიეკარონ ლოხვებს, არ მოშორდნენ გიდეებს, ზოგი მათგანი ტერიტორიაზე ნიღბთაც კი მიდის.

მეხნიკები შეთანხმდნენ: ფულს ადამიანისთვის ბედნიერება მოაქვს

მიჩიგანის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა ფსიქოლოგებთან და ეკონომისტებთან ერთად კვლევა ჩაატარეს. მათი მტკიცებით, მოსაზრება, რომ ფულით ბედნიერებას ვერ იყიდი, ტყუილია.

ახალი ეკონომიკური კვლევის მიხედვით, რაც უფრო მეტი ფული აქვს ადამიანს, მით უფრო ბედნიერია. ექსპერიმენტში 1 014 ადამიანი მონაწილეობდა. მეცნიერების თქმით, ფულზე განსაკუთრებით დაოჯახებული მამაკაცები დარდობენ ან ის ახალგაზრდები, რომელთაც რჩეული ჰყავთ და ახლო მომავალში ოჯახის შექმნას გეგმავენ.

მეცნიერებმა ექსპერიმენტი შემდეგი პრინციპით ჩაატარეს — შეადარეს ბედნიერების დონე და ხელფასის ოდენობა. გამოკითხულებს თავად უნდა მიენიჭებინათ

ხელფასის მიხედვით კატეგორია. ადამიანები, რომელთა წლიური შემოსავალი 306 250 გირვანქა სტერლინგი ან უფრო მაღალია, „ყველაზე ბედნიერია“ სიაში არიან. ისინი, ვინც წელიწადში 61 250 გირვანქა სტერლინგს ან ცოტა მეტს გამოიმუშავენ, „სამართლიანად ბედნიერ“ კატეგორიას მიაკუთვნეს. ქვედა კატეგორია — „ბედნიერებში“ შედიან ის ადამიანები, რომელთა ხელფასიც წელიწადში 6 125 გირვანქა სტერლინგს შეადგენს. ვისი შემოსავალიც ნაკლებია, შედიან „უბედურთა“ კატეგორიაში.

ფსიქოლოგებმა დამატებით 9 600 ადამიანი გამოკითხეს და დაინტერესდნენ, რაში ხარჯავენ ფულს სიამოვნებით. დიდ ნაწილს ბედნიერებას ანიჭებს ფულის დახარჯვა ქალაქგარეთ დასვენებასა და კონცერტის ბილეთებში.

MYO — ახალი სიტყვა თანამედროვე ტექნოლოგიაში

თანამედროვე ტექნოლოგიები ისეთი სისწრაფით ვითარდება, რომ მალე სამეცნიერო ფანტასტიკები რეალობა გახდება. Myo წარმოადგენს ჩვეულებრივ სამაჯურს არაჩვეულებრივი შესაძლებლობებით. ის იყენებს ადამიანის ხელის მოძრაობას ელექტრონულ მონაცემობებზე და კომპიუტრებზე შემოქმედებისთვის.

Myo არის ელექტრონული მონაცემობა, რომელიც ადამიანის კუნთისგან გამოიმუშავებულ ენერჯიას იყენებს. მონაცემობაში ჩამონტაჟებული სენსორები კუნთისაგან გამოიმუშავებულ იმპულსებს გარდაქმნიან და „თარგმნიან“ კომპიუტრულ ენაზე, რისი საშუალებითაც ხელის მოძრაობით კომპიუტრის კონტროლი ხდება შესაძლებელი. Myo კომპანია Thalmic Labs-ის ქმნილებაა და მის ფუნქციებში არ გამოიყენება ვიდეოთვალი ან ხმის აღქმა — კომპანია ამ პროდუქტი ადამიანის ხელის მოძრაობების მიხედვით შეიმუშავა. Myo-ს შეუძლია ისწავლოს ახალი მოძრაობები და დახვეწოს სიზუსტე, ეს ყველაფერი მის მომხმარებელზე დამოკიდებულია.

Myo ადამიანებს აძლევს საშუალებას, ყოველგვარი კაბელების გარეშე, ხელის მოძრაობებით ისარგებლონ კომპიუტრით, აკრიბონ მობილურზე სასურველი ნომერი და ასევე

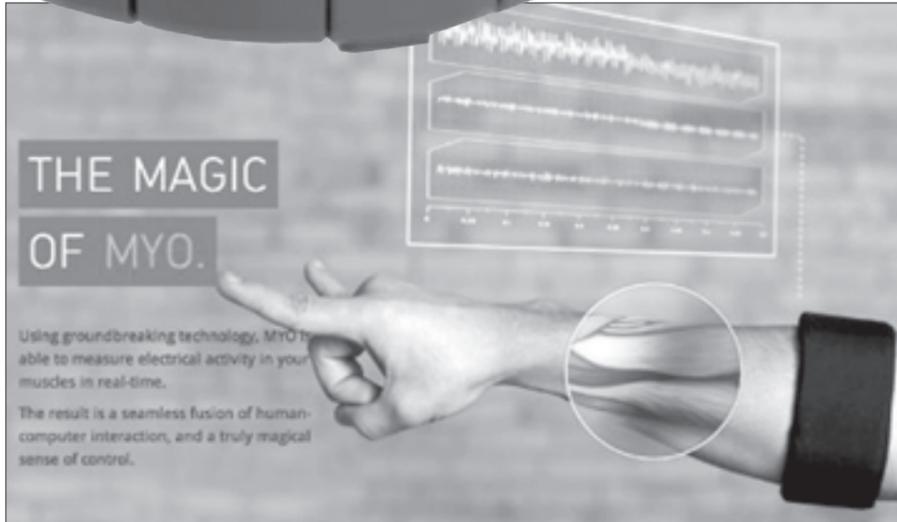

გაკონტროლონ სხვადასხვა ელექტროტექნიკა.

მონაცემობის პირველი 25 000 ეგზემპლარი წინასწარი დაჯავშნით გაიყიდა

149 დოლარად. მფლობელები სამაჯურს წლის ბოლოს მიიღებენ.

არსებობს იმის შესაძლებლობა, რომ Myo-მ გუგლის ინოვაციურ პროდუქტთან — GOOGLE GLASS-სთან ერთად იმუშაოს, თუმცა ამას მომავალი გვიჩვენებს.

THE MAGIC OF MYO.

Using groundbreaking technology, MYO is able to measure electrical activity in your muscles in real-time.

The result is a seamless fusion of human-computer interaction, and a truly magical sense of control.

პოლანდიური კომპანია „Mars One“ ახალი სატელევიზიო შოუ პროექტის ეგიდით მარსზე ადამიანების გაშვებას აპირებს. მართალია, ადამიანმა მთვარეზე ფეხი პირველად 1972 წელს დადგა და წითელ პლანეტაზე გაფრენა ჯერ ვერავინ გაბედა, მაგრამ ამ ყველაფრის მიუხედავად, „Mars One“-ის თანამშრომლებმა გადაწყვიტეს, რომ ეს პრობლემა 10 წელიწადში გადაწყდება. ემიგრანტების პირველი ჯგუფის გაშვება უკვე 2022 წელს იგეგმება. მომდევნო წლებში კომპანიას გადამწყვეტილი აქვს მარსზე ახალი ჯგუფების გაშვება, რათა მუდმივი კოლონია ჩამოყალიბდეს. მეცნიერთა სკეპტიკური დამოკიდებულების მიუხედავად, პოლანდიურმა ფირმა-ორგანიზატორმა უკვე დაიწყო ამ მიზნისთვის მოხალისეთა შერჩევა და მსოფლიოს 100 სხვადასხვა ქვეყნიდან მიიღო კიდევ წერილი 10 000 ადამიანისგან, რომლებიც მზად არიან, მოსალოდნელი სირთულეების მიუხედავად, მარსზე წავიდნენ. ცხადია, რომ მარსის მომავალ მცხოვრებლებს უნდა ჰქონდეთ კარგი ჯანმრთელობა, უნდა იცოდნენ ინგლისური და იყვნენ სრულწლოვანები.

ეს საინტერესოა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ილუზი-ოთახი

ინოვაცია მაიკროსოფტისგან: ამერიკიდან თამაშის ყურება მხოლოდ ტელევიზორში არ მოგვიწევს, ჩვენ შეგვექმნება ილუზია, თითქოს ჩვენ ვართ მოქმედებთა მთავარი გმირები. ამ გამოგონებას ილუზი-ოთახი ეწოდება და მას აქამდე ანალოგი არ ჰქონია, მას ვერ შეედრება Xbox Kinect სისტემა, რომელიც 2012 წლის ინოვაცია გახდა.

პატარა მოწყობილება მთლიანად ასკანერებს ოთახის ერთ კედელს, იქ, სადაც ტელევიზორი დგას. საქმე ისაა, რომ ადამიანს თამაშის დროს მთელი ყურადღება ტელევიზორზე აქვს გადატანილი, მოქმედების მთავარი წერტილი სწორედ იქ არის, მაგრამ ამ დროს კედელზე გადადის სხვა ეფექტები, მაგალითად, თოვლი, ცეცხლი, წვიმა...

როგორც სურათზეც ჩანს, კედლის გრაფიკა მაინცდამაინც არაა დახვეწილი, თუმცა მას ყურადღებას არავინ აქცევს და ამის გამო მთლიანი ილუზია ისეთია, თითქოს გარშემო ყველაფერს ვხედავთ.

პერანგი, რომელსაც 100 დღე არ გაკნებია

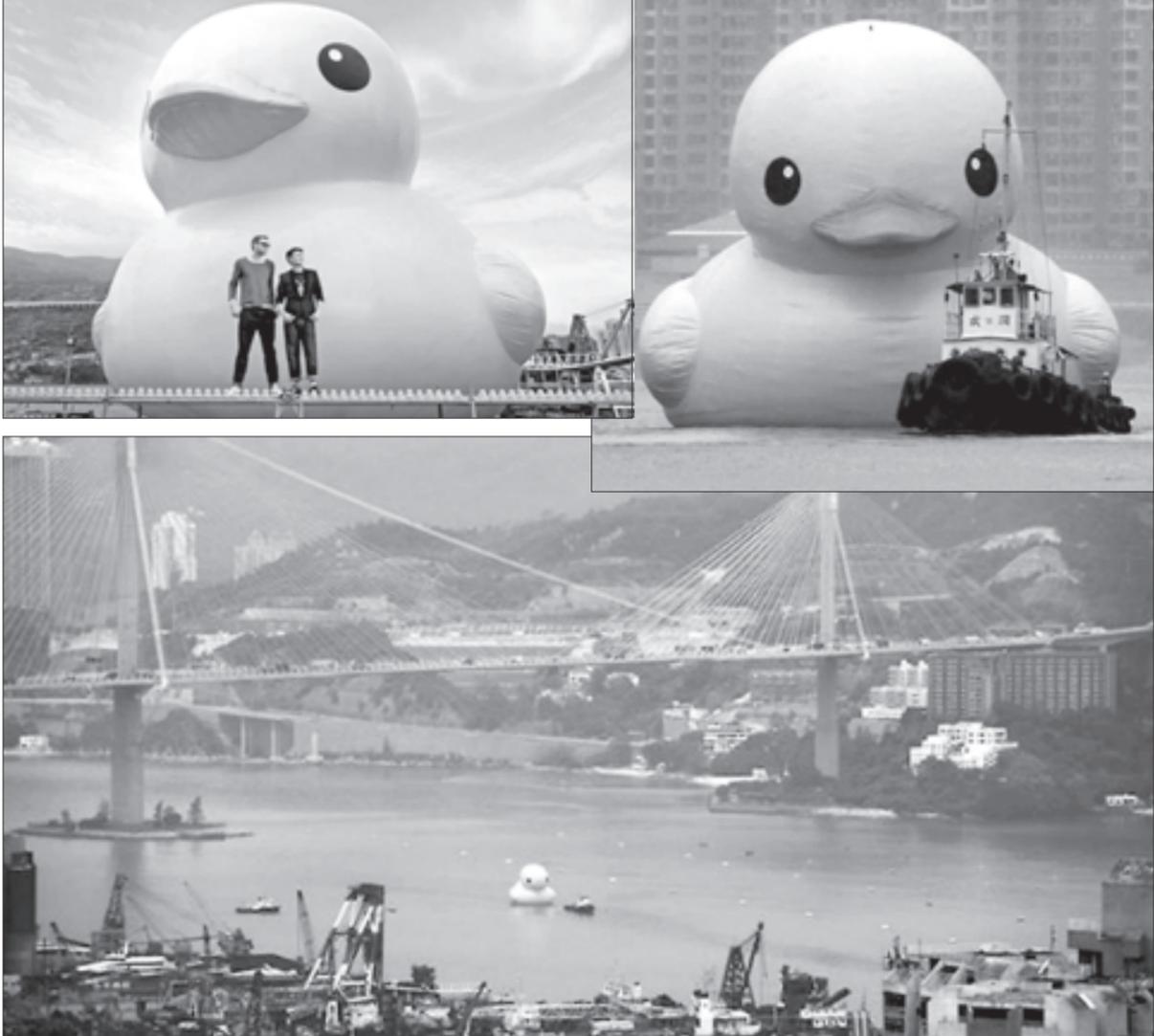

ამერიკელმა მაკ ბი-შომა იმპროვიზირებულად, კიტი ილქსთან და მანიკლ მაშორთან ერთად შექმნა პერანგი, რომელიც 100 დღე ხმარების შემთხვევაში გაუთოვებებს და გაკნებებს არ საჭიროებს.

გამოგონება იმ მამაკაცების ოცნებაა, რომლებიც ჯინსებს მათი უნივერსალურიობისთვის ანიჭებენ უპირატესობას, მაგრამ არ აქვთ უფქციონალურად მსგავსი ზედატანი. პერანგი მატყლისგან არის შექმნილი, იგი არ იჭმუჭნება, ოფლის სუნს შთანთქმავს და არ ინელდება. მარკმა ექსპერიმენტი ჩაატარა, რომლის ფაგლებში მან პერანგი ყოველდღიურად, 100 დღის განმავლობაში ატარა. ამ დროის მანძილზე მას იგი არ გაუუთოვებია და არ გაურეცხავს. ბიშოში ამ პერანგით დარბოდა, წვიმაში დადიოდა, მაგრამ პერანგი არ გაუჭყყიანებულა.

მოგზაური რეზინის იხვი

უზარმაზარმა რეზინის იხვმა, რომელიც შექმნილია ხელოვან Florentijn Hofman-ის მიერ, უკვე პონგკონგში ჩააღწია. იგი წყალში 2 მაისს შეუშვეს. პომანის იხვმა, რომლის სიმაღლე 16,5 მეტრია, წყლით გაიარა ისეთი ქალაქები, როგორცაა სიდნეი, ოსაკა და სან-პაულო. ამ ორიგინალური ნამუშევრით დატკობა ხალხს 2 მაისიდან 9 ივნისამდე შეუძლია.

გერმანიაში ყველაზე ლაგაზი ულვაშების ჩეპიონატი გაიმართა

გერმანიაში ქალაქ აჟორცჰაიმში ყველაზე ლაგაზი ულვაშების, წვერებისა და ბაკენბარდების ჩეპიონატი გაიმართა.

წარმოდგენილი იყო დავარცხნილი, დახვეული ულვაშები, ოსტატურად შეკრებილი წვერი და ბაკენბარდები. კონკურსანტებს მეთევზეების, მეხანძრეებისა და შოტლანდიური ეროვნული სამოსი ეცვათ.

„ღამარცხნისთვის 2-3 საათი მჭირდება“, — აცხადებს პანს-პეტერ ვაისი, რომელიც ახლახან ევროპის ჩემპიონი გახდა. იგი კონკურსის მონაწილე და წვეროსანთა კლუბ პფორცჰაიმის ულვაშაიანების ვიცე პრეზიდენტია. კლუბი შეჯიბრის ორგანიზატორია.

საბოლოოდ ვაისმა მეორე ადგილი დაიკავა, პირველი კი დაუთმო არმინ კრაპუსს, რომელიც გერმანიის ჩემპიონი გახდა კატეგორიაში „სრული წვერი“. მესამე ადგილი ჰესენის კლუბის წევრ ალფრედ მარტინს ერგო.

სულ მამაკაცები ერთმანეთს 18 კატეგორიაში ეჯიბრებოდნენ.

გეოგრაფიული

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ეკიმიები ჭარბონიანებს ზეკალად ემსახურებიან

როგორც ბალტიკის ჯონ ჰოპკინსის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა დაადგინეს, ხშირად ეკიმიები ჭარბონიან პაციენტებს ზეკალად ემსახურებიან. შედეგად, უამრავი მსუქანი ადამიანი ეკიმითა გულგრილობაზე ჩივის. სამედიცინო პერსონალი მათ წონაში დაკლების შესახებ ერთგვაროვანი რჩევებით ისტუმრებს. მეცნიერებმა კვლევა ჩაატარეს. ისინი დააკვირდნენ 40 სამედიცინო მუშაკს, რომელთა შორის იყვნენ თერაპევტები და სასწრაფო დახმარების სპეციალისტები. დადგინდა, რომ ეკიმი-თა უმეტესობა უპატივცემულოდ ეპყრობა ჭარბონიან პაციენტებს. ბალტიკის უნივერსიტეტის სპეციალისტების აზრით, ამის მიზეზი შემდეგია: ეკიმიები რწმენით, მსუქანი ადამიანები თავად არიან დამნაშავენი საკუთარ დაავადებებში, ვინაიდან არაჯანსაღი ცხოვრების წესით ცხოვრობენ. ისინი მიიჩნევენ, რომ ჭარბონიან ადამიანებს არ აქვთ ჯანმრთელობის გაუმჯობესების სურვილი.

ვინლანდის რუკა — X საუკუნეში აღმოჩენილი აშკარა

ვინლანდის რუკა წარმოადგენს უცნობი წარმომავლობის მსოფლიო რუკას, რომელიც, შესაძლოა, უძველესი რუკა იყოს, რომელზეც გამოსახულია ჩრდილოეთ ამერიკა, როგორც ვინლანდის დიდი კუნძულის გამოსახულება. ისლანდიელ ვიკინგთა წარმომადგენლის, ერიკ ნითურის ვაჟის — ლეიფ ერიკსონის (970-1020 წლები) წყალობით, ჩრდილოეთ ამერიკის ტერიტორიას (სავარაუდოდ, ნიუფაუნდლენდის სანაპიროები) სწორედ ეს სახელწოდება ჰქონდა.

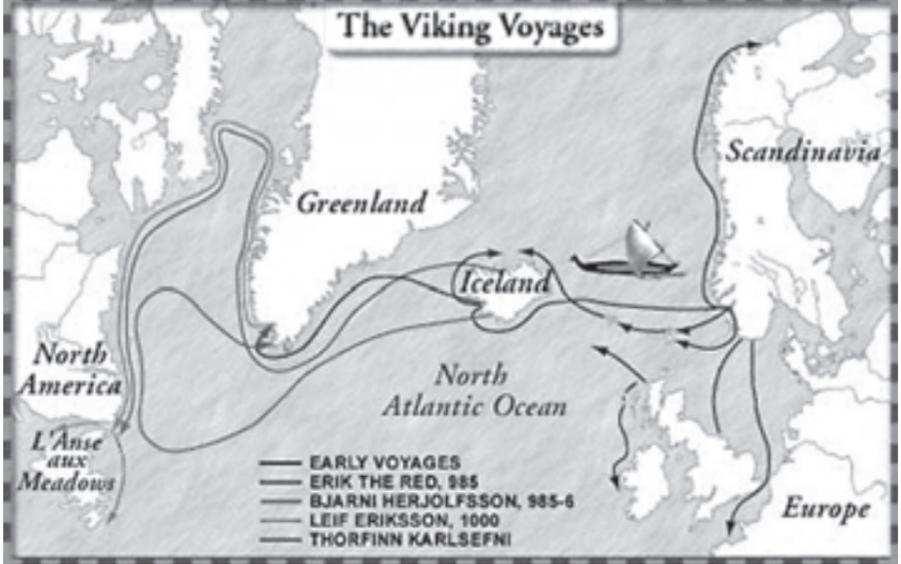
XX საუკუნის შუა წლებში წარმოიშვა მითი, რომელიც დაკავშირებული იყო ამერიკის აღმოჩენასთან. მეცნიერებისთვის აღნიშნული რუკის შესახებ მხოლოდ 1957 წელს გახდა ცნობილი, მაშინ, როდესაც მის შესყიდვას იელის უნივერსიტეტი ცდილობდა. რუკას ყიდულობდნენ, როგორც XV საუკუნის ერთ-ერთ დოკუმენტს, რომელიც თითქოსდა XIII საუკუნის დოკუმენტის ასლი უნდა ყოფილიყო. მაგრამ შემდგომ უნივერსიტეტის ხელმძღვანე-

ლობამ დაადგინა „ვინლანდის რუკის“, როგორც არტეფაქტის, უნიკალურობა, რის შემდეგაც ის გამოსაკვლევად და შესასწავლად ბრიტანეთის მუზეუმს გადაეგზავნა. 1965 წლამდე რუკის შესახებ ძალიან ვიწრო სამეცნიერო წრეებში იცოდნენ. მანამდე კი, 1960 წელს, ცნობილი გახდა ვიკინგთა დასახლება ნიუფაუნდლენდის შესახებ, ნორმანთა კოლონიზაციის არსებობამ ამერიკის კონტინენტზე კიდევ უფრო რეალური გახადა ვინლანდის რუკა. ამ უჩვეულო პერგამენტმა ალაფრთოვანა სამეცნიერო სამყარო, რადგან აღნიშნულ რუკაზე დატანილი იყო ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტის პირველი გამოსახულება, რომელიც ქრისტეფორე კოლუმბამდე 500 წლით ადრე იყო შექმნილი. მიუხედავად ამისა, მეცნიერთა გარკვეულ ნაწილს ამ საიდუმლოებებით მოცული და გაურკვეველ წარმომავლობის ნივთმტკიცების აღიარება არ სურდა. რუკა დატანილია 28 სანტიმეტრი სიმაღლისა და 41 სან-

ტიმეტრი სიგანის პერგამენტზე. მასზე გარკვევით არის გამოხატული ჩრდილოეთ ამერიკის სანაპიროები. ამასთანავე, მასზე დატანილია ჰუძონისა და წმინდა ლავრენტის სრუტეები, აფრიკის, ევროპისა და აზიის რუკა. ევროპის რუკის ჩრდილოეთ ნაწილზე კი შეგვიძლია დავინახოთ სამი კუნძული: ისლანდიის, გრენლანდიისა და ვინლანდის. გარდა ამისა, მასზე გარკვევით ჩანს წარწერა: „Vinilanda Insula a Byarno et leipho sociis“, რაც ითარგმნება, როგორც „კუნძული ვინლანდი, აღმოჩენილი ბიარნისა და ლეიფის მიერ“. ლათინური შრიფტით რუკის ზემო ნაწილზე კი წერია მოგზაურთა მიზნები და ის, რომ ღვთის ნებით, მათ ხანგრძლივი საზღვაო მოგზაურობის შემდეგ აღმოაჩინეს ახალი მიწა და ისინი ამით ძალიან გახარებული იყვნენ. **საეტიმოლოგია, რომელიც ვინლანდის რუკა გამოიკვლიეს, იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ იგი შექმნილი უნდა იყოს 999 წელს, ესე იგი ჩრდილოეთ**

ამერიკის ოფიციალური აღმოჩენამდე 493 წლით ადრე. როგორც ირკვევა, ორმა სკანდინავიელმა ზღვაოსანმა — ბიარნიმ და ლეიფმა, პირველმა აღმოაჩინეს აღნიშნული კონტინენტი, თუმცა იგი დანარჩენი სამხარსთვის, გარდა სკანდინავიელებისა, უცნობი რჩება. 1965 წელს საბოლოოდ აღიარეს მეცნიერებმა ფართო საზოგადოებისათვის ვინლანდის რუკის არსებობა. ამ საკითხს კი სპეციალური კონფერენციაც მიეძენა სმიტსონის ინსტიტუტში (ამერიკა). 1996 წელს ვინლანდის რუკა დაზღვეულ იქნა 25 მილიონ ამერიკულ დოლარად. მიუხედავად მასზე ჩატარებული უამრავი გამოკვლევისა, მათ შორის ქიმიური ანალიზისა, რომელიც ადასტურებს უტყუარობას არტეფაქტისა, მეცნიერთა გარკვეული ნაწილი მას ყალბად მიიჩნევს და დღემდე გრძელდება დავა უნიკალური ვინლანდის რუკის ირგვლივ.

გეგმარება გეოგრაფიული დინოზავრი აღმოაჩინა

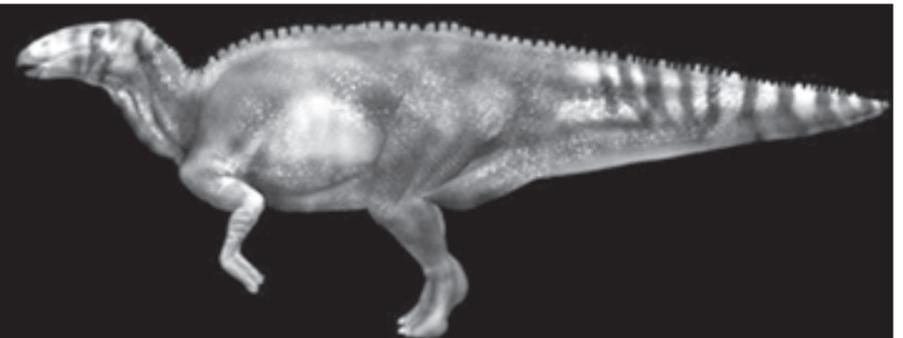
მონტანას შტატის სამხრეთით იპოვეს დინოზავრის მუმიფიცირებული სხეული. მას დაარქვეს ლეონარდო (იმ ადგილის შორიხლოს, სადაც გათხრები მიმდინარეობდა, იყო გრაფიტი, რომელსაც ეწერა „leonard vebb da Jeneba jordani, 1917“).

ლეონარდო 22 ფუტის სიგრძისაა (ანუ 7 მეტრი), ხოლო ასაკით სამი ან ოთხი წლის თუ იქნება. მისი წონა სიცოცხლეში 1,5-დან 2 ტონამდე უნდა ყოფილიყო. ეს აღმოჩენა უნიკალურია, რადგან პალეონტოლოგებმა საკუთარ ისტორიაში მხოლოდ ოთხჯერ ნახეს მსგავსი შემთხვევა (ლაპარაკია მუმიფიცირებულ დინოზავრზე). ლეონარდოს სამი წინამორბედი აღმოჩენა წარმატებული არ იყო, რადგან მეოცე საუკუნეში ტექნიკა ისე არ იყო განვითარებული, როგორც ახლა და დინოზავრები, როგორც საჭირო იყო, ისე ვერ „დაკონსერვდნენ“.

დავსაბუთებთ უნდა იყოს, მის მუცელში საკვების ნარჩენები კი აღმოაჩინეს. როგორც ჩანს, ლეონარდო არ იყო მტაცებელი, რადგან მისი მუცელი ორმოცი სახეობის მცენარით იყო ამოვსებული, ასეთმა ინფორმაციამ პალეონტოლოგები, შესაძლოა, სწორ გზაზე დააყენოს იმის გასაგებად და უფრო კარგად წარმოსადგინა, თუ რა სტრუქტურა 89-65 მილიონი წლის წინ. პალეონტოლოგიის კურატორი მონტანას მუზეუმში — ნეიტ მერფი ამბობს: „პალეონტოლოგებისთვის ასეთი წესია — თუ თქვენ ერთ მთლიან ჩონჩხს აღმოაჩენთ, ესე იგი თქვენ ბანკი გაძარცვით, ხოლო ჩვენი აღმოჩენა

იგივეა, რაც ცხენებიდან პირდაპირ მანქანის მართვაზე გადასვლა. ამ თანამედროვე ტექნოლოგიით ჩვენ გავიგებთ იმ დროში არსებული მცენარეების შესახებ, კუნთის მემკვიდრეობით გავიგებთ, თუ როგორ მუშაობდა იგი და აღმოვაჩინებთ, თუ როგორ მოძრაობდნენ ისინი. რაც მთავარია, მათ შინაგან ორგანოებსაც დეტალურად შევისწავლით“.

7 თვის ბავშვი წყლის თხილამურზე დგას

7 თვის ბლერი ინტერნეტ სენსაციად იქცა. მან ჯერ სიარული არ იცის, მაგრამ წყლის თხილამურზე დგას. ვიდეო ავსტრალიის შტატ კუინზლენდშია გადაღებული. პატარა ბლერი წყლის თხილამურზე დგას და იცინის. ბავშვის დედის თქმით, ბლერი ჯერ წყალში ღრმად ვერ შედის და მხოლოდ სანაპირო ზოლზე ერთობა.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«უსსოკლანეტელის» ჩონჩხის ბაგო ბაგონვეულ ვნებათაღაღვას ბოლო მოეღო

10 წლის წინ ჩილეში, ატაკამას უდაბნოში, აღმოაჩინეს 15 სმ სიგრძის ჩონჩხი და „ატა“ შეარქვეს. მას აღენიშნებოდა რიგი ანომალიებისა, როგორცაა თავის ქალის არაბუნებრივი ფორმა, წვრილი სხეული და 12-ის ნაცვლად 10 ნეკნი.

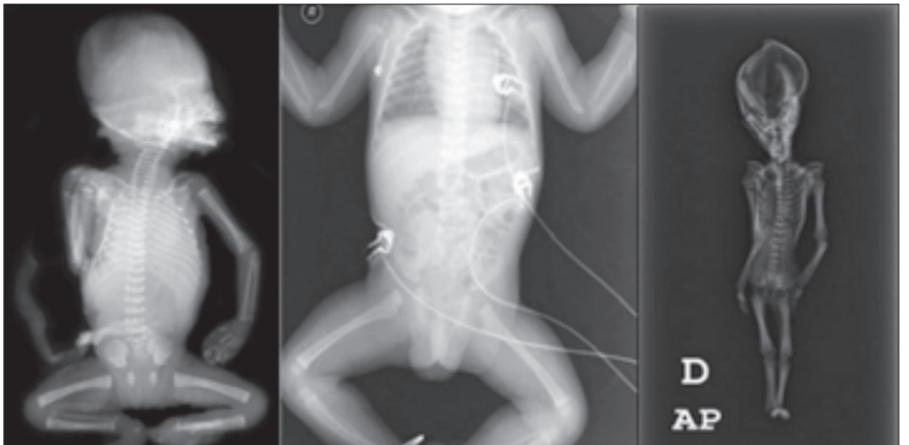
სხვადასხვა დროს ვრცელდებოდა ვერსიები, რომ ეს იყო აბორტიტი მოცილებული ნაყოფი, მაიმუნი ან უცხოპლანეტელი. **სტანფორდის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა დემ ტანტანით სხვალი ბამოიკოვიჩის და რამდენიმე დღის წინ დასკვნა გაავრცელეს: ეს მუტირებული ადამიანია.** ჩილეს ადგილობრივი გაზეთის მიხედვით, უცხოპლანეტური გარეგნობის ჩონჩხი აღმოაჩინა ოსკარ მუნოსმა 2003 წლის 19 ოქტომბერს, როცა ისტორიული მნიშვნელობის ობიექტებს ეძებდა ატაკამას უდაბნოში მდებარე ქალაქ ლა-ნორიაში.

როგორც ტესტებმა დაადგინა, ეს იყო ადამიანი და 6-8 წლის ასაკში გარდაიცვალა. **„ფოტოგრაფიკის მიზნის მუტაციის ნარკოზის გარეშე, ყველა ნუკლეოტიდი, რომელიც შევამოხმეთ, ადამიანისაა. არაფერიან ორგანიზმში ისეთი, რაც მის არამიწიარ ნარკოზოზაზე მიგვანიშნებდა“**, — განაცხადა გარი ნოლანმა, სტენფორდის სამედიცინო სკოლის პროფესორმა მიკრობიოლოგიის დარგში. ნოლანმა და მისმა კოლეგებმა ეს უცნაური ეგზემპლარი 2012 წლის შემოდგომაზე გამოიკვლიეს მაღალი რეზოლუციის ფოტოგრაფიითა და რენტგენის სხივებით, მოახდინეს სკანირება კომპიუტერული ტომოგრაფიით და შეამოწმეს დნმ-ის ნიმუშები. მკვლევარებს სურდათ, დაედგინათ, რა იყო ჩონჩხის ანომალიური განვითარების მიზეზი, რატომ ჰქონდა ნაკლები ნეკნი, რა ასაკში მოკვდა, მუცლადმყოფი ნაყოფი იყო, დაბადებისას გარდაცვლილი თუ

ბავშვი, ან სულაც სამხრეთ ამერიკის რომელიმე პრიმატი. ანალიზმა ასევე გამოავლინა თავის ქალის დეფორმირებულობა და სახისა და ყბის განუვითარებლობა, აღნიშნებოდა აკროცეფალიაც, იგივე მაღალი თავის სინდრომი — თანდაყოლილი დეფექტი, რომელიც გამოიხატება თავის ქალის ნაწვეტებულ ფორმაში. **მეცნიერთა ჯგუფმა შეამოწმა მიტოქონდრიული დნმ-იც, ანუ დნმ-ი უჯრედისთვის ენერჯის მიწოდებულ სტრუქტურებში, რომელიც დედიდან შვილს გადაეცემა.** ანალიზმა აჩვენა, რომ ინდივიდი იყო ატაკამიდან, B2 შაპლოტიპის ჯგუფიდან. შაპლოტიპი ერთ ქრომოსომაში ლოკალიზებული გენებია, რომლებიც თაობების მუდმილზე უცვლელია და შეუძლია მიგვანიშნოს, ვინ იყვნენ ინდივიდის წინაპრები. ამ შემთხვევაში B2 შაპლოტიპი სამხრეთ ამერიკის დასავლეთ სანაპიროზე გვხვდება. მიტოქონდრიული დნმ-ის ალელის მონაცემები მიანიშნებენ, რომ ამ არსების დედა ადგილობრივი მაცხოვრებელია სამხრეთ ამერიკიდან, ჩილეს რეგიონიდან.

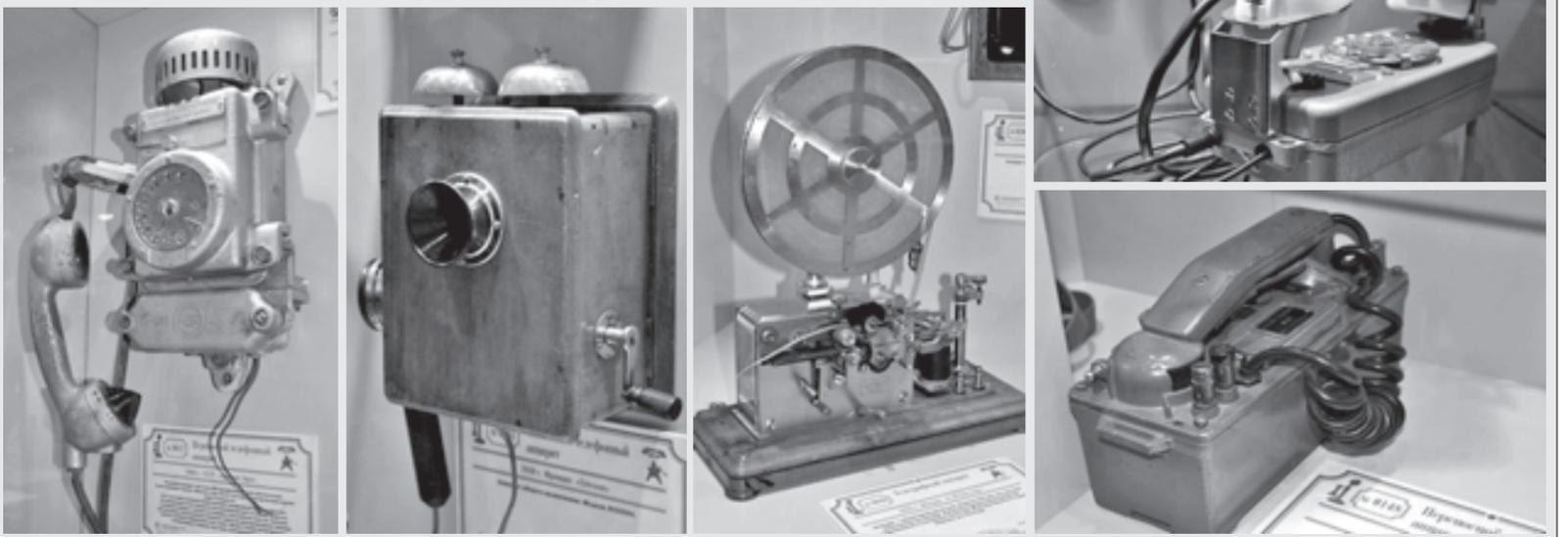
დოქტორმა სტივენ გრიერმა, რომელიც კვლევებს ხელმძღვანელობდა, უარყო შეხედულება, რომ ეს ჩონჩხი შექმნილია და სინამდვილეში ცოცხალი ორგანიზმი არასდროს ყოფილა. **„სკანირება ნათლად აჩვენებს შინაგან ორგანოებს, რომლებიც ადამიანის სტრუქტურის ნარჩენები. სხვადასხვა სახის კვლევები მიუთითებს ერთ დასკვნაზე, რომ ეს რეალური ორგანიზმი და არა ვინმეს შექმნილი ფარია“**, — განაცხადა გრიერმა.

„მან 6-8 წლის ასაკამდე იცოცხლა. აშკარაა, რომ სუნთქვამა, იკვებებოდა, ჰქონდა მატარებელი უნარი“, — აღნიშნავს ნოლანი. — **თუმცა, ჯერჯერობით პასუხაუცებელი კითხვაა, თუ რა ზომის იყო ის დაბადებისას.** მეცნიერები ჯერ კიდევ იკვლევენ სხვა რიგ საკითხებსაც, მაგალითად, იმ მუტაციებს, რომლებმაც ეს ანომალიები გამოიწვია. მათ ვერ მიაგნეს იმ მუტაციების კვალს, რომლებიც ჯუჯის სინდრომს იწვევს. თუმცა, რომც ეპოვათ, ეს მაინც არ ახსნიდა ყველა დეფორმირებას. ნოლანი აღნიშნავს, რომ ამ უიღბლო ბავშვს სჭირდა იმ დეფექტების მთელი სერია, რომელთა დიდ ნაწილს მედიცინა ჯერ კიდევ არ იცნობს.

ტელეფონის ისტორიის მუზეუმი

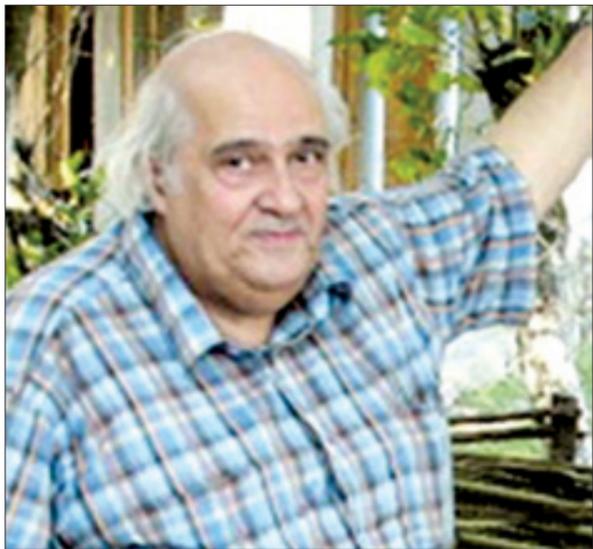
სატელეფონო კომპანია „Mastertel“-მა ტელეფონის ისტორიის მუზეუმი გახსნა. მუზეუმი მდებარეობს ამავე კომპანიის ოფისში; აქ ნარმოდგენილია მსოფლიოში 1876-1970 წლებში წარმოებული და ახლა უკვე ანტიკვარებად ქცეული ტელეფონების აპარატები. ასევე ამ მუზეუმში ნახავთ იშვიათი რუსი მწარმოებლების სატელეფონო აპარატების კოლექციას.

ვაჟა აზარაშვილი: გაუქმდა სიფონური ორკესტრი, დაიხურა ბავრი მუსიკალური სკოლა, როგორ უნდა ვიარსებოთ კოვიდ-პანდემიაში?

იშვიათი გულწრფელობა, ნატიფი გამომსახველობა, თვითგამოხატვის თავისუფლება ის თვისებებია, რომლებიც კომპოზიტორ ვაჟა აზარაშვილის შემოქმედებით ინდივიდუალობას განსაზღვრავს. კომპოზიტორი მრავალმხრივად წარმოადგენს თავის შემოქმედებაში სახეთა ლირიკულ სფეროს: იუმორისტული, პასტორალური, განწყობითი, გროტესკული-პაროდული სახითაც. იგი ინარჩუნებს კავშირს წერის ტრადიციულ მანერასთან და ასევე ფლობს თანამედროვე გამომსახველი საშუალებების რთულ არსენალს...

ქართველები უცნაური ერი ვართ. უდიდეს შემოქმედთა უმეტესობას სათანადოდ არ ვაფასებთ იმ დრომდე, სანამ საქმეში სიკვდილი არ ჩაერევა. ჩვენ მხოლოდ მაშინ გვახსენდება ვიღაც, რომ კარგ ლექსებს, კარგ ნაწარმოებს ქმნიდა, როდესაც მის შესახებ არსებული ყველა ზმნა წარსულ დროში გადადის, ხოლო, როცა ის გვერდით გვყავს, იმის მაგივრად, რომ მივცეთ საშუალება, ხელი შევუწყოთ, რაც შეიძლება მეტი გენიალური ნაშრომი დაგვიტოვოს, ვცდილობთ, „სხვით“ ჩავანაცვლოთ იგი.

მათი დონის ადამიანები იქ არ უნდა ისხდნენ. ეჭვქვეშ დგას მათი პროფესიონალიზმი. არც ეს ეჭმელებით არ უნდა ფასდებოდეს მომღერლის ნიჭი. ამ ბოლო დროს ძალიან გაუგებარი სიტუაციაა. ერთ-ერთი ბავრი მუსიკალური სკოლა დაიხურა, ორკესტრი დაიშალა. როგორ ფიქრობთ, რამდენად კარგია ეს?

— მინდა გავისხენო ვაგნერი. ის იყო ანტიმედი. იგი ებრაელთა უღელსაც კი ქადაგებდა, თუმცა, ამავე დროს, ასრულებდა ებრაელთა ნაწარმოებებს. საქართველოში რუსეთთან კონფლიქტის შემდეგ რუსული სიმღერები აკრძალეს. როგორ ფიქრობთ, რა საერთო აქვს პოლიტიკასა და ხელოვნებას?

— არაფერი... როდესაც მეორე მსოფლიო ომი იყო, გერმანია გვებრძოდა, მაგრამ არ ავგვიკრძალა და სრულდებოდა ბახის, ბეთოვენის, მოცარტის, შუმანის, შუბერტის ნაწარმოებები. 80-90-იან წლებში რუსეთში არსებობდა რუსული სკოლა, რომელიც უნდა ვიარსებოთ კომპოზიტორებმა?

— დღეს ძალიან ბევრი მუსიკალური პროექტია, რას იტყვით ამის თაობაზე?

— ამ პროექტებში უიურის წევრები არიან ადამიანები, რომლებიც არ უნდა იყვნენ იქ.

ერთ კრებაზე ზუმბამ თქვა: **ესაუბრა ნათია ხიჯაბაია**

— ბატონო ვაჟა, ერთ-ერთ ინტერვიუში ამბობთ: „ხელშეწყობა არ გვაქვს, თორემ უნიჭიერესი მომღერლები გვყავს“. ვისგან უნდა გქონოდეთ ხელშეწყობა და იგრძნობთ თუ არა დღეს ეს?

— რა თქმა უნდა, სახელმწიფოსგან, თუმცა რამდენიმე წელია, მერია, როგორც შეუძლია, გვეხმარება. დღეს სახელმწიფოსგან ვიღებ 400 ლარს ხელფასს, როგორც სახალხო არტისტი, მაგრამ ეს კომპოზიტორის არსებობისთვის საკმარისი არ არის. უკვე 5-6 წელია, გვეხმარება ივანიშვილი, მის-

გან დიდ ეკონომიურ მხარდაჭერას ვგრძნობ... საზღვარგარეთ, მაგალითად, ბაქოში, ჩვენი დონის კომპოზიტორებს 700 დოლარს უხდიან და ფინანსურად დიდი მხარდაჭერა აქვთ. ვიცი, ჩვენს ქვეყანას უჭირს და ამის საშუალება არ აქვს, მაგრამ იმას მაინც ნუ წავგარბობთ, რაც ჩვენია. რაც შეეძლება მთავრობას, იმის მაგივრად, რომ დაგვხმარებოდნენ, პროფესორის სახელი ნაბეზარტია. 3 წელია, აუტციონოზე გააქვით და ვერ გაყიდეს, არც ჩვენი გვიპოვა და ვერც თქვი-

თონ იყენებენ. დღეს იგი განადგურებულია, 7 წლის მანძილზე იმუშავებდა. რაც ხელისუფალთა ბაბაქითაა, უსინდისობაა. სამწუხაროა, მაგრამ აი ასეთი მთავრობა გვყავდა.

— როგორ ფიქრობთ, დღეს რა როლს ასრულებს კულტურის განვითარებაში სახელმწიფო?

— მერიას თუ არ ჩავთვლით, არანაირს.

— წინა წლებთან შედარებით, ხელოვნების განვითარების მხრივ, რა მდგომარეობაა?

დიდ ბრიტანეთში პირველი უპილოტო სამგზავრო თვითმფრინავი აფრინდა

ლანკაშირის საგრაფოდან შოტლანდიაში 500-კილომეტრიანი მანძილი BAe Jetstream უპილოტო თვითმფრინავი გააფრინდა. თვითმფრინავი მყოფი ორი პილოტი აბრატს მხოლოდ აფრინდა და დაჯდომის დროს მართავდა. დანარჩენი ყველა ფუნქცია მინიდან მინოდებული ბრძანებებით სრულდებოდა.

ცხრამეტ ადამიანზე გათვლილი თვითმფრინავი გამოსაცდელად თავდაცვის სფეროში მომუშავე ბრიტანულ კომპანია BAe Systems-ს გააფრინდა. პროექტის ღირებულება 62 მილიონ ფუნტს შეადგენს. ავიაციის ისტორიაში ჩვენ ახალ ეპოქას ვქმნით. უპილოტო სამგზავრო თვითმფრინავებს ყველა შანსი აქვს, ახლო მომავალში ჩვეულებრივი ცხოველების ნაწილად იქცნენ, — განაცხადა BAe Systems-ის თანამშრომელმა, პროექტის კურატორმა ლამბარტ დოინგ-ხეპენსტალმა.

BAe Jetstream თვითმფრინავში გამოყენებული უპილოტო მართვის სისტემა გაცილებით უკეთესია იმ ავტოპილოტის სისტემაზე, რომელიც დღეს სამგზავრო თვითმფრინავებში გამოიყენება. მას შეუძლია, საპილოტო დაბრკოლებების აღმოჩენა და მათგან თავის დაღწევა. BAe Jetstream გამოცდა წინა თვეს ჩატარდა, მაგრამ ექსპერიმენტის დეტალები მხოლოდ ახლა გახდა ცნობილი.

სწრაფი მილიარდობა სტიუარტსას კაბა მოიკბო

ცნობილია ბრიტანელმა მულტიმილიარდერმა რიჩარდ ბრენსონმა „ნიდლავი“ წააგო და, პირობის თანახმად, სტიუარტსას კაბა მოიკბო. 2010 წელს მისი გუნდი Virgin Racing პირველად გამოდიოდა ფორმულა-1-ის შეჯიბრზე. ის მეორე მონაწილეა, Lotus-ს გუნდის მფლობელ ტონი ფერნანდესს „დაენიდა“.

ორივე მილიონერს საკუთარი ავიაკომპანია აქვს, ამიტომ მილიარდობა, რომ, ვისი გუნდიც სატურნირო ცხრილში უფრო დაბლა აღმოჩნდება, ის სტიუარტსას კაბაში გამოწყობილი მეტოქის ავიაკომპანიის თვითმფრინავით იმგზავრება.

მაშინ Virgin Racing-მა წააგო, მაგრამ ბრენსონს ფეხის

მოტეხილობის გამო წარმოდგენის გადადება მოუწია. ახლა კი ეპატაჟურმა ბიზნესმენმა ვალის გადახდა გადაწყვიტა.

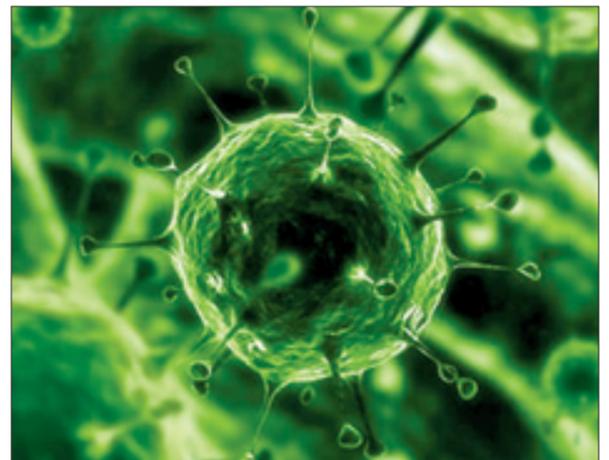
სხვათა შორის, უნიკალური რეისის ყველა ბილეთი საქველმოქმედო აუქციონიდან გაიყიდა.

მსოფლიოს ახალი ვირუსი — «კორონა» უტყვის

ახალი ვირუსი „კორონა“ მთელ მსოფლიოში მედიკოსებისა და მეცნიერების შესწავლას იწვევს. პნევმონია და ფილტვების უკმარისობა ხშირ შემთხვევაში ლეტალურად მთავრდება. ექიმებმა ამ დრომდე არ იცნა, საიდან ჩნდება და ვრცელდება ეს დაავადება.

„კორონა“ ვირუსით, რომელიც პირველად საუდის არაბეთში დაფიქსირდა, უკვე დაავადდნენ იორდანის, ყატარის, გერმანიის, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მოქალაქეები.

„კორონა“ ვირუსით მხოლოდ მაისში მსოფლიოში 11 ადამიანი გარდაიცვალა. ექიმთა ინფორმაციით, ახალი ვირუსით ინფიცირების თეორიული შესაძლებლობა საქართველოს მოქალაქეებსაც აქვთ. საქართველოს დაავადებათა კონტროლის ცენტრში

აცხადებენ, რომ ქვეყანაში ვირუსის შემოტანის რისკი დაბალია, თუმცა ყველა ავადმყოფზე, რომელთაც მძიმე ფორმის პნევმონია აქვთ, ზედამხედველობა ხორციელდება.

მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის ინფორმაციით, მსოფლიოში ახალი ვირუსით დაავადების 34 შემთხვევა გამოვლინდა, მათგან 18 ლეტალური შედეგით დასრულდა.

საქართველო **ესტუბრათი ჩვენს სივს**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

91772233389009